

ГЛАС РАЧУНОВОЂА

Yu ISSN 1450-9172

Информативно гласило чланова Савеза РР Србије

Предлог Закона о рачуноводству

1955

www.srrs.rs

International
Federation of
Accountants

International
Accounting
Standards
Board

FCM

Fédération des
Experts Comptables
Méditerranéens

South Eastern
European
Partnership on
Accountancy
Development

септембар 2009.

Повеља Међународне федерације рачуновођа

потврђује да је

Савез рачуновођа и ревизора Србије

угледни члан Међународне федерације рачуновођа (IFAC) и, као такав, поштује вредности интегритета, транспарентности и стручности и подржава основну мисију IFAC-а, односно рад у интересу јавности. IFAC ће наставити да ојачава светску рачуноводствену професију и доприноси развоју јаке међународне економије, утврђивањем и промовисањем прихватања висококвалитетних професионалних стандарда, подстицањем усаглашености таквих стандарда на међународном нивоу и истицањем јавног интереса у областима у којима је стручна способност најрелевантнија.

бр. 16

Издавач:

**Савез рачуновођа и
ревизора Србије**

Његошева 19, Београд, п. фах. 403

info@srrs.org.rs

Генерални секретар

мр Перо Шкобић 011 / 3239-444

Извршни секретар и

одговорни уредник

Миодраг Живковић 011 / 3344-447

Лектор

мр Ана Бојановић

Технички уредник

Витомир Савић

РЕДАКЦИОНИ ОДБОР

Миодраг Живковић, председник

мр Миодраг Матић, Милан Протрка,

мр Ненад Нешић, мр Зоран Шкобић,

мр Бранислав Вукасовић,

Јован Најдановић, Обрад Чегар,

Снежана Цицо, Шћепан Шофранец,

Ранко Бабић, Небојша Марисављевић

Телефони:

Чланство 011 / 3343-140

Едукација 3344-404

Семинари 33-43-140, 33-43-215,
3231-549

Уредништво 3241-948

Саветници 3233-077, 3344-549
3345-043, 3345-329, 3345-429

Маркетинг 3233-088

Претплата 3233-088, 3238-611

Рачуноводство 3344-405

Слободна телефонска линија
(сугестије, рекламације,
коментари...) 33-45-001

Факс 011 / 3231-220, 3345-527

E-mail: glas@srrs.rs

Marfin Bank а.д. 145-4955-48

Војвођанска банка а.д. 355-1007841-95

Alpha Bank а.д. 180-1001210011997-49

Findomestic bank 240-540212101250-35

Тираж: 4.500

Штампа: "Космос", Београд,

Светог Саве 16-18

YU ISSN 1450-9172

ГЛАС РАЧУНОВОЂА

Информативно гласило чланова Савеза РР Србије
бр. 16, септембар 2009.

Предлог Закона о рачуноводству

Садржај:

Глобални захтеви и
финансијско извештавање 3

Предлог Закона о рачуноводству
са образложењем 29

Закључци са 40-ог јубиларног
симпозијума Савеза РР Србије 83

Закључци са 39-ог
симпозијума Савеза РР Србије 86

Закључци са 38-ог
симпозијума Савеза РР Србије 88

Кореспонденција са Министарством
финансија и Комором Овлашћених
ревизора као последица
лоших законских решења 90

Обавезе чланица ИФАС-а и Савеза
РР Србије у имплементацији
Међународне рачуноводствене регулативе 115

Подсетник за чланове Савеза
и органе управљања енитета -
обвезника из члана 1. Закона
о рачуноводству и ревизији 118

Одлука о примени ИФАС-овог
Етичког кодекса за
професионалне рачуновође 130

Нови професионални облици
организовања у оквиру Савеза
рачуновођа и ревизора Србије 133

Донет је нови Закон о удружењима 135

ГЛОБАЛНИ ЗАХТЕВИ И ФИНАНСИЈСКО ИЗВЕШТАВАЊЕ

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Поштоване рачуновође, привредници, акционари и остали заинтересовани за рационално пословање и квалитет финансијског извештавања,

Савез рачуновођа и ревизора Србије спроводи интензивне активности прихватања глобалних стандарда, смерница и правила у циљу уређења рачуноводственог информисања и решавања статуса рачуноводствене професије, као основних чинилаца квалитета финансијског извештавања, по угледу на развијени свет којем тежимо. Постојећи Закон о рачуноводству и ревизији представља регулаторни оквир који ограничава постизање тог циља. То је разлог што Савез предлаже и овај Закон о рачуноводству (у прилогу), чијим усвајањем би били уређени рачуноводство и финансијско извештавање, рачуноводствена професија и надзор и контрола и услуге рачуноводства, укључујући и ревизију, као тржишне категорије.

Наиме, рачуноводственом "реформом" започетом у нас крајем прошлог века под образложењем обавезе прихватања светских стандарда, а под притиском приватних консалтинг издавачких и неких „ревизорских“ предузећа, Законом о изменама и допунама Закона о рачуноводству („Службени лист СРЈ“, бр. 74/99) заправо је почело урушавање система финансијског извештавања и угледа рачуноводствене професије у Србији што у континуитету траје и данас.

Професионална рачуноводствена регулатива и професионална звања, наших рачуновођа, стечена по закону и међународним образовним стандардима, иако су кључна предпоставка квалитета финансијског извештавања, циљна су жртва тих „реформи“ и више се не прописују Законом о рачуноводству и ревизији („Службени гласник РС“, бр. 46/06), мада се професионална звања паушално признају у члану 73. прелазних одредби. Због чега и за кога се признају та звања ако се не прописују законом и какав је значај тих одредби (као и глобалне рачуноводствене регулативе и етике) нема одговор ни предлагач Закона – Министарство финансија, иако у њему активну улогу имају креатори наведених „реформи“, што представља кључни разлог за забринутост и неодложну - истинску реформу рачуноводства.

Одредбама чл. 2, 3, 12, 19, 21, 22. и 32. претходног Закона о рачуноводству и ревизији („Сл. лист СРЈ“, бр. 71/02) била су уређена питања рачуноводства, међународне и националне професионалне регулативе и статус рачуноводствене професије, професионалних рачуновођа и рачуноводствених фирми, али је то практично стављено ван снаге чланом 36. истог закона, установљавањем некакве Комисије за рачуноводство, која се бавила свим другим, а најмање рачуноводством, односно оним због чега је и основана. Нажалост, тако сада раде и Национална комисија за рачуноводство, основана по члану 60. и Комора овлашћених ревизора и њени органи формираны сходно чл. 53. и 72. садашњег Закона, али уз непромерно велике накнаде, на терет пореских обвезника Србије, што је још један од разлога за хитно укидање актуелног Закона о рачуноводству и ревизији.

Систем финансијског извештавања додатно урушава и Министарство финансија, нестварањем услова за примену Закона, невршењем надзора и контроле и његова погрешна и непрецизна мишљења (уз не малу накнаду), која више–мање ничему не служе, осим да их експлоатишу нека комерцијална консалтинг и ревизорска предузећа, али и органи Коморе овлашћених ревизора.

Садашњим Законом о рачуноводству и ревизији формално је прихваћена међународна професионална рачуноводствена регулатива, међутим не и суштински, с обзиром на то да није одређена улога међународних професионалних регулаторних тела, као ни нужна правила и процедуре за одговарајућу примену, при чему напомињемо да подзаконски прописи нису нити могу бити алтернатива, изузев да усложњавају већ постојеће нејасноће у примени Закона.

Истим законом неоправдано је наметнута ревизија за правна лица средње величине, без обзира на то да ли се њихове акције котирају на тржишту или не (што не познаје напредна рачуноводствена пракса у свету). Уместо једне институције за пријем и обраду финансијских извештаја, постоје чак три, што уз неконтролисану наплату висине накнада повећава и трошкове. Ове одредбе су директно створиле повољне услове за привилегован и монополски положај ревизорских и консалтинг предузећа, као и институција за пријем и обраду финансијских извештаја што је изгледа и био још један циљ назови реформе, на није изненађење што се управо они боре да се стање не мења.

„Реформе“ у виду Закона о изменама и допунама Закона о рачуноводству из 1999. године, уз асистенцију једног истоименог часописа и акционарског друштва, „остварене“ су беспотребним одлагањем стриктне примене члана 6. Закона о рачуноводству („Службени лист СРЈ“, 46/96) и поверавањем овлашћења за едукацију рачуновођа истовремено на четири субјекта (уз образложење да нема довољно професионално едукованих рачуновођа) међу којима је и тек основано удружење грађана (без иједног запосленог и било какве инфраструктуре), а да при том, између тих субјеката овлашћења нису опредељена ни по предмету ни по територији

што представља својсврстан преседан. То је била крупна и недопустива грешка државног органа што је потврђено већ првим наредним изменама Закона, 2001. године, одузимањем (брисањем чл. 66. и 67. Закона) овлашћења свим субјектима уз образложење да је извршена „продукција“¹ професионалних и стручних звања, да удружења спроводе испите без контроле уз помоћ литературе коју продају, да организују бесплатно испите и тако привлаче кандидате, као и да приходи од испита треба да буду приходи буџета а не удружења, а све то „реформатори“ образлажу без икаквих чињеница, јер је тада већ од стране владе био усвојен позитиван извештај о вршењу јавних овлашћења Савеза РР Србије, што је довољан доказ да у тим активностима није учествовала. Истим изменама и допунама Закона, а на предлог комисије (у виду клуба пензионера) формиране решењем тадашњег министра, дата су овлашћења (из чл. 66. и 67. Закона) Савезном министарству финансија (уз образложење да је то прелазно решење до оснивања некаквог института), што је представљало и највећу грешку јер то исто министарство није радило ни оно што је требало и морало, а решења и дипломе које је оно издавало нико не признаје па чак ни Савет Коморе овлашћених ревизора. Захваљујући Савезном министарству финансија изгубљено је драгоцено време за истинске реформе, у циљу стандардизације свих сегмената неопходних у процесу глобалних захтева. Заблуде или лоше намере аутора таквих реформи нису разрешене ни доношењем „модерног“² закона 2002. а још мање 2006. године, о чему најбоље сведоче њихова образложења „рекла-казала“. Активна улога и дугогодишњи утицај ових назови реформатора, инфилтрираних и сада у разним телима надлежних органа или повезаних са њима, представља најзначајнији разлог за хитно доношење новог Закона о рачуноводству, чији текстописци никако не смеју бити „реформисти“ из наведеног времена³.

Поштовани, као што видите постоје вишеструки разлози што Савез као представник професије објављује свој Предлог закона о рачуноводству који отклања све наведене недостатке садашњег Закона о рачуноводству и ревизији и даје јасне одредбе чије накнадно тумачење није потребно. То је закон који је лако применљив јер предвиђа све институције потребне за његово спровођење, са јасно разграниченим надлежностима и одговорностима почев од државних органа, преко професионалних организација, независних тела, ентитета - обвезника све до

¹ Из образложења Закона о изменама и допунама Закона о рачуноводству („Службени лист СРЈ“, број 71/2001)

² Из образложења Закона о рачуноводству и ревизији („Службени лист СРЈ“, број 71/2002)

³ Пажљивим читањем образложења предлога, било измена и допуна или доношења новог закона, лако се уочава шта је био циљ аутора предлога чије се одредбе образлажу нетачним подацима, неистинама и полунистинама, јасно све у функцији остваривања њиховог циља, што је у надлежности државе односно надлежног државног органа.

рачуноводствених (и ревизорских) фирми и професионалних рачуновођа – основних чиниоца квалитета финансијског извештавања.

Предлог закона је економичан и објективно представља реформски пропис јер ослобађа ентитете огромних, а непотребних трошкова администрирања, накнада за пријем и обраду финансијских извештаја, уводи обједињени систем информација, укида монопол и успоставља тржишну ревизију некотираних компанија приватног сектора, по угледу на уређене системе, чија искуства морамо следити.

Уважене професионалне рачуновође, посебно рачуновође у јавној пракси, подесћемо Вас да са послодавцима још једном размотрите овај Предлог закона о рачуноводству и дате свој лични допринос побољшању квалитета његових одредби, јер ћете тиме директно допринети повећању вашег угледа у друштву и поверењу ваших послодаваца, а ваши послодавци ће знатно редукovati трошкове финансијског извештавања и пословања у целини.

Шире образложење недостатака садашње (лоше) законске регулативе и узроци њеног настанка, као и текст Предлога закона о рачуноводству, налазе се и на сајту Савеза РР Србије: www.srrs.rs као и сајту Јединице за спровођење свеобухватне реформе прописа: www.srp.gov.rs.

АКТУЕЛНА ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА, ЊЕНА ПРИМЕНА И ФИНАНСИЈСКО ИЗВЕШТАВАЊЕ У СРБИЈИ

Регулаторни оквир финансијског извештавања у Србији сачињавају Закон о рачуноводству и ревизији („Сл. гласник РС“, бр. 46/06) и акта донета позивањем на њега, Закон о буџетском систему („Сл. гласник РС“, бр. 9/02, ... 86/06), Уредба о буџетском рачуноводству („Сл. гласник РС“, бр. 125/03 и 12/06) и Правилник о стандардном класификационом оквиру и Контном плану („Сл. гласник РС“, бр. 20/07.....26/09).

Ови законски акти требало би да представљају регулаторни оквир стандардизације и унификације рачуноводствених информација у процесу глобализације привредних активности. Међутим, њихов садржај спутава имплементацију глобалних стандарда, правила и процедуре међународних регулаторних тела. Поред наведеног, одредбе Закон о рачуноводству и ревизији („Сл. гласник РС“, бр. 46/06), потпуно занемарују стручност лица - професионалних рачуновођа основних креатора квалитета финансијског извештавања, што је наше финансијско извештавање вратило далеко у прошлост и у значајној мери поништило постигнуте резултате. Ако се има у виду да је законодавна регулатива почетком деведесетих година наше

финансијско извештавање највећим делом била ускладила са најбољом праксом развијених земаља, актуелна регулатива и законски акт су нас удаљили од те праксе и светских стандарда. Данас у Србији наведена регулатива учинила је да наш рачуноводствено-информациони систем буде непоуздан за вођење пословних књига, припрему, састављање и обелодањивање финансијских извештаја, као и пружање рачуноводствених услуга које сада може да обавља свако лице, без било каквих звања и знања и било какве законске и професионалне контроле. Изгледа да сива економија и хаос, произведени наведеним прописима, мало кога забрињавају, на жалост чак ни државни орган надлежан за њихово уређивање и примену. То приморав Савез РР Србије као представника рачуноводствене професије да на захтев многобројног чланства покрене питање хитног доношења новог регулаторног оквира, који би створио погодне регулаторне услове истинске стандардизације и унификације финансијског извештавања као глобалне тековине, неопходне Србији на путу ка Европској унији.

Користимо прилику да поред предлога текста Закона о рачуноводству, још једном подсетимо на хронологију догађаја у вези са погрешним уређивањем законске рачуноводствене регулативе последње деценије, да се не би поновиле сличне грешке и да би се избегле далекосежне последице које проистичу из лоших закона и фабриковања разних мишљења надлежних министарстава, уместо доношења јасних закона.

ХРОНОЛОГИЈА КРЕИРАЊА РАЧУНОВОДСТВЕНЕ РЕГУЛАТИВЕ – СТАНДАРДИЗАЦИЈА или ИМПРОВИЗАЦИЈА –

Одговор на ово питање најбоље даје време, односно „ниво постигнуте“ имплементације професионалне рачуноводствене регулативе и достигнуте стандардизације у пракси. Савез у име свог чланства поставља одговорним за наведене „реформе“ рачуноводствених прописа следећа питања:

Због чега се законодавац - предлагач закона у образложењима наведених регулатива позивао на глобалне стандарде и институције, а истовремено предлагао и доносио законе супротно њиховим захтевима?

Коме је у интересу континуирано урушавање рачуноводствено-информационог система и одбацивање Међународних рачуноводствених стандарда, правила и процедура међународних регулаторних тела?

У име кога и чега се законом маргинализује рачуноводствена професија, креатор квалитета финансијских извештаја, а измишља непостојећа – ревизорска?

За што се Национална комисија за рачуноводство и Комора овлашћених ревизора не баве послом за који су овлашћене?

За што Министарство финансија не врши надзор над радом ових, Законом о рачуноводству и ревизији измишљених тела?

За што исто Министарство ни до данас није дало мишљење на захтев Савеза у вези са применом члана 2. (примена професионалне регулативе - Етичког кодекса за професионалне рачуновође), чл. 16. и 17. (шта се подразумева под "осталим условима") и члана 73. став 1. прелазних одређби (призната професионална звања) садашњег Закона и за што није објавило решење министра финансија, у складу са чланом 3. и тиме створило услове за примену Закона о рачуноводству и ревизији („Службени гласник РС“, бр. 46/2006)?

Посебно је питање зашто је и ради чега тадашњи министар финансија обмануо народне посланике у експозеу и образложењу амадмана приликом усвајања предлога сада важећег Закона о рачуноводству и ревизији.

Да бисмо добили одговор (нема од кога а у образложењу законских предлога их нема) на ова питања, неопходно је подсетити на догађања у последњих десет година, односно време „увек реформских образложења“⁴ измена и посебно период припреме, доношења и примене претходног и сада важећег Закона о рачуноводству и ревизији и чиме су се бавили поједини чиновници Министарства финансија и неки чланови Националне комисије за рачуноводство али и органи Коморе овлашћених ревизора⁵. Наравно, подсећамо и на последице њиховог рада и примене постојећег Закона, чије одредбе ни ресорно министарство не може, или неће да објасни, а Савез као представник рачуноводствене професије тражи јасан закон и благовремено подсећа на квази реформаторске активности из којих су проистекла погрешна и лоша законска решења.

У наставку објављујемо примедбе и предлоге Савеза рачуновођа и ревизора Србије, достављене Министарству финансија поводом Нацрта закона о рачуноводству и ревизији (крајем 2004. године), а који је, нажалост, усвојен још у лошијем тексту од нацрта на који смо доставили примедбе и предлоге:

⁴ Сваке измене и допуне закона или нови закони су „представљали усклађивање“ са стандардима, а свака следећа измена или нови закон су образлагани са тим да претходни закон није у складу са стандардима и најбољом праксом.

⁵ Писма, односно дописи који никада нису узети у разматрање, упућени Министарству финансија, Националној комисији за рачуноводство и Комори овлашћених ревизора можете прочитати у овом броју Гласа рачуновођа, након образложења Предлога закона о рачуноводству.

ВЛАДА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
 МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
 Г-ђа Весна Арсенић, заменик министра
 11000 Београд,
 Немањина 11

Примедбе и предлози поводом Нацрта закона о рачуноводству и ревизији

Потреба за доношењем новог Закона о рачуноводству постоји већ неколико година. Иако рђи у виду да је ова тема важна област правителног регулисања, за област о рачуноводству и ревизији, која је довела Савезна република СРЈ, која се примењује у Србији. Законом је усвојена међународна професионална регулатива у финансијско-извештавању али не и у области ревизијске имплементацију при чему ни менаџери и главног вилу јасно дефинисана, а поједине одредбе су и после две године неурегулисаним.

Закоу новог Закона о рачуноводству би требало да у потпуности јасним одредбама регулативе оивикације извештавања, на транспарентан, савремен и репрезиван начин, на основу на праву западних земаља, зашто уопште постоје законима, професионалне и негивне независности. Тај закон треба да искључи државне законе, било који приватни лицама и предузетницима једноставну правску без специфичних тумачања, а предузетје пружа условне да своју правку извршава тог наним стандардима установљеним на националном нивоу.

Нови Нацрт новог Закона о рачуноводству и ревизији, чија је прета зедња одобрена у 18.10.2004. године, најважније, унесете поделу на постојећи закон који је у пракси и у појединим одредбама је још недовољно професијни и недовољно би би неурегулисана, као и како је још један предмет доноси под српским астраним ревизијским истраја, користећи астрани и аустрија покретство Румуније и Мађарске, уместо да се користе некако националних земаља.

У заканду, Нацрт закона о рачуноводству и ревизији, има следеће извођаке:

- Уместо јасан и кратки Закоу број чланака повећан са 44, на 80;
- Закоу је неистребиво велик обимом, има много срби стних одредаба, посебно у вези са ревизијом, која објективно не предлажују ни законске ни професијне астрани норми;
- Закоу прихвата међународне стандарде али не и првима астрание привизне и неваже садржано међународних рауноводствених теле;
- Закоу не уважава националну професијонисту регулативу, која постоји и која је резултат неке различитице: недовољно одличнег покретства рачуноводствене професије у Србији;

- етицима професионалних звања у рачуноводству, а измодифицирана звања као што су "интерна ревизија" или "овлашћени ревизор" лијепе нису навели као посебна звања. Јер интерну ревизију, превентивну вредности капитала и суздржа вештачења зрна озлоглавила рачуновође, које се оспособишвају и ша те послова прима РС-31;
6. члан 7. треба брисати због тога што је ње обухвата материје оспособљавања рачуновођа већ регулисана националним стандардом РС 31 – *Професионално оспособљавање и усавршавање рачуновође*, дефиницијом на основу ИАС-ових Образовних стандарда. Пошто су професионална звања у питању, она припадају професији а свако она треба да се бави свим проблематиком, као што је случај у свету. У интересу је професије да се ово питање у потпуности уреди у оквиру професије, јер само уз висок ниво знања и компетенције професија може да оствари један од својих најзначајнијих циљева – добијање потпуног поверења јавности. Није случајно да скоро свуда у свету међусобно признавање квалификација рачуновођа припада професионалним организацијама, а не међународним чланак обавезе се одnose на нашу професионалну организацију;
7. члан 8. такође треба брисати, а формирање некаква комора прелестала лоше искуство земаља у транзицији (Румунија, Мађарска), које нису имале развијено рачуноводство и рачуноводствену професију, већ су почетком транзиције имале јаке раније, шта није случај у Србији;
8. члан 9. треба брисати, јер је изведено звање немишљено и неопређено;
9. члан у ставу 3 у другом реду, после речи "софтвер" треба додати објашњење: "који је усклађен са захтевима из националних стандарда РС 33 – *Рачуноводствени софтвер*, при чему посебно", остале речи остају исте;
10. члан 12. ставе 9. треба брисати, јер она се примењује Стаг закон, не примењује се други прописи;
11. члан 19. у другом ставу на крају треба додати национални стандард РС 31;
12. члан 24. треба брисати јер неопходно оптерећује текст, се обавром на то да Стаг за припрему и презентацију МРС и МРС 1 учествувају рачуноводствена извештаја;
13. члан 28. ставу 2. треба додати Закључак да ни може бити не може;
14. чланови 30, 31, 23, 24 и 34. треба брисати јер ништа не регулишу, а дефиниција поједних извештаја дата, в у МРС 1;
15. цео поглавље VIII – *Интерна ревизија* треба брисати, јер интерна ревизија има значаја само за правна лица која имају потребу за овом врстом услуга из интереса потреба и не може се наметати изазовним законима. Другим речима, законом се не могу прописати интересе потреба;
16. члан 43. став 2, рок од 30. септембра треба заменити роком од 1. јула, како би се успоставио принцип благовремености предвиђен у МРС 1;
17. из члана 46. треба искључити да обавеза реализације финансијских извештаја важи и за средње правна лица, јер услуга овима је итекако изазовна, а сигурно предоставља значајни трошак ових правних лица. Најбоље би светске решење би било припојити законску реализацију само за клијенте које котирју у биржи на тржишту;
18. члан 47. трећи и последњи став треба брисати јер то подразумева неопходност квалификацију и повећано административне, а Министарство нема потребу за списком закључених облигационих узора испуњавања за провешће услуга ревизије, а доводи у питање независност ревизије;

19. члан 49. професионалне исправе рачуновођа за рад на пословима ревизије уређене су међународним образовним и етичким стандардима националним стандардом ЈРС-31;
20. члан 50. став 2. тачка 2. на крају треба додати „и да не обављају било какву јавну функцију“;
21. члан 52. треба додати нови став који гласи: „Дозволу за рад не може добити предузеће чији оснивачи обављају јавну функцију која може узроквати сукоб интереса“;
22. члан 53. у ставу 2. тачка 4. на крају треба додати „и националним стандардом ЈРС 31“;
23. члан 56. треба брижити, јер ИФАС-ов Етички кодекс за професионалне рачуновође питању независности посвећује подозрну укупног текста и сматра га основним принципом којег морају да се придржавају професионалне рачуновође које пружају услуге уверљива, а нарочито услуге ревизије. Ако би рати текст остао неизменен, ревизори би морали да знају у облик сличних број претњи независности, док би велики број других претњи могли да занемару;
24. члан 58. треба брижити јер професионални рачуновођа има само обавезу да пријављује кривичном органу кривича која представљају кривична дела, а не и привредне поступке или прекршије, а за руководство правног лица то се подразумева, јер представља обавезу према МСР;
25. члан 59. став 1. треба додати тачку 5, ако оснивач поче да обавља јавну функцију;
26. члан 61. Далњи надзор над радом предузећа за ревизију од стране Министарства није могућ (а то је показало доодашње покушаје јер Министарство није ништа радило) из основног разлога што би Министарство морало да запосли најмање једног овлашћеног јавног рачуновођу, који би вршио овај надзор и да му обезбеди зараду најмање у висини коју би остварио радњи у ревизији, што би било више од проструне зарде министра. У случају другачије организације, овај надзор би се свео на облик са великим могућностима корупције. Због тога ово питање треба уредити стандардом контроле квалитета коју може квалитетно да врши процесор, која би у службеним вршења ревизије супротно утврђеној регулативи предлагала министарству заузимање дозволе за рад предузећу за ревизију. Због тога овај члан треба уредити тако да контролу квалитета ради професионалних рачуновођа (ревизора) врши професионална организација, и нарочне мере професионалних рачуновођама по Кодексу као члан ИФАС-а, на основу Стандарда контроле квалитета који је донео Одбор за квалитет ИФАС-а;
27. члан 65. треба брижити, јер поред зема развијене и за то регистроване професионалне организације, формирање коморе (чији чланови не могу да буду физичка лица) је ирационалис, а овим законом се не може регулисати правни положај субјеката и комора би само продуциле већ нерегулисано стање тржишта ревизијских услуга;
28. цело поглавље XII треба брижити јер Комора као пословно удружење не може да замени професионалну организацију из простог разлога што се може да оствари непосреду комуникацију са међународним регулаторним телима, јер то комуникације представља право и обавезу чланова ИФАС-а. Чак и стариње Националне комисије за рачуноводство не би узлажало последице које би изазвало образовање Коморе. Због тога је најбоље решење које је предложено Одбор за рачуноводство Савеза рачуновођа и ревизора Србије, да се формира Национални Савет за рачуноводство.

Осим изведеног, из Нацрта закона се не види ко врши контролу и надзор над применом Закона, ко се стара и контролише поштовање професионалног акта саморегулације – Етичког кодекса за професионалне рачуновође и ко парче мере (то хоће само професионална организација за чланове, чланове IFAC-a) у случају његовог непоштовања. Та решења Савез је предложио чланом 37. Предлога закона. Треба узгредити на којим основама се уређује конституирана професионална едукација рачуновођа, која је обавезна по Кодексу и Образовним стандардима IFAC-a, као и, ош ниш других питања која се налазе у надлежности саморегулације професије у свим земљама развијене праксе финансијског извештавања посебно у земљама регистрације компанија под чијим приписком се код нас пролазку овако лепог законског решења, као што је Румуније и сл.

Уместо закључака:

1. У вези са давањем и одузимањем лиценци (дозволе за рад предузећима за ревизију) те може на рационалнији начин вршити уместо коморе Министарство финансија – на предлог професионалне организације, уколико су професионалне рачуновође испуниле услове које захтевају закон, Међународни стандарди и Етички кодекс. Осим тога, оснивање и управљање комором би било скупо и нерационално, а представљало би и погрешно решење, што се показало у земљама транзиције где су предком те коморе основане (Румуније, Мађарска, и др.). Зашто би се комора оснивала као удружење (по садашњем позитивном закону није ни могуће, када постоји успешна полувлаковна професионална организација са истраћеном структуром и више десетина хиљада чланова, коју признаје свет, па би требало и Министарство финансија. Често би боље решење да се комисија из члана 37. овласти и за прећене рада ревизорских предузећа.
2. Ни год који условима комора не може скуплати чланове Савеза, постојеће професионалне организације и организовати испите и издавати сертификате које је професионална организација установила националним стандардом JPC-31 и издаје их пуних 15 година (код полове сва испите предвиђене програмом). Комора као облик пословног удруживања не може бити удружење – удружена се формирају на добросавесној основи физичких лица. Положај правних лица остварује се на основу Закона који регулише правни положај привредних друštava и Законом о удружењима – за удружења. Законом о рачуноводству и ревизији Министарство финансија треба на јавни и транспарентан начин да уређује услове и начин вођења пословних књига и финансијско извештавање, а не оснивање пословних удружења правних лица. Законом о раду уређују се услови заснивања радног односа и потреба стручност, а професионално усавршавање свуда у свету па и код нас у надлежности је професионалних организација, а Савез је регистрован код надлежног органа, за стицање професионалних звања и доношење професионалних и статичких стандарда.
3. Министарство финансија не сме више да експериментира са комисијама и коморама и трошкове експеримената товари на леђа привреде, а Комора не сме да спроводи испите и издаје сертификате јер би то био нети, потпуно показани систем испита као што је било у Министарству финансија где су издата звања овлашћеног ревизора углавном професорима и пензионерима, па данас имамо професионалну пензионерску праксу која се по кодексу у свету сматра тешким сукобом интереса и није допуштена. Такође је у Министарству и Комисија за полагање испита за звање овлашћени ревизор није омогућавала да било ко положи испит уздици реформа и запослених у тихим предузећима јер су у комисији били упорно власници ревизорских фирми. Неки професори чланови комисије су истовремено искористили свој положај у комисији и

означава ревизорске фирме, што представља такође најтежи облик сукоба интереса. Захваљујући тим законским решењима тржиште ревизорских услуга код нас данас има договорену и дописну ревизију, а извештаје ревизије потписују ревизори, а да клијенте ревизије нису ни видели ни посетили. Поштом да уместо тржишна, законом прописивања ревизије, настало је под утицајем моћних лобија које се нажалост и код нас одмачило, и има за сврху законом обезбеђење положај екстрапрофитерства на терет и свако осиромашене привреде. Овој организацији и неку познати позитивни ефекти ревизије код нас, а негативних има на претек.

4. Само међународно призната професионална организација има право и обавезу, може и треба да регулише питања међународне и националне професионалне регулативе и њене примене уз јасну и стварну професионалну контролу квалитета рачуноводствених и ревизорских услуга и предузимање мера по Кодексу против својих чланова.

Такође треба овласти Пореску управу, да њихови професионално стручни инспектори (финансијска полиција) контролише и материјално финансијско пословања. Потребна је професионална стручност и континуирано образовање лица за контролу материјално-финансијског пословања јер су књиговодствене евиденције услова за успешну примену ПДВ, као и пореза на добит, што и предложи Савез у члану 37. Предлога закона о рачуноводству који се доставља Министарству у прилогу.

Министарство финансија убудуће мора да се бави послом по члану 4. Закона о министарствима, да предлага јасне законске прописе, због чега је неопходно да уважана струка и добре предлоге закона, и прихвати сарадњу са професијом коју сачињава више десетина хиљада чланова и кроз ту сарадњу оствари потребне реформе рачуноводственог система, у супротном ћемо имати још много предлога лоших законских решења.

Шта се Савеза тиче, он је спреман за сарадњу, не, нажалост не може је остварити на свуд.

Министарство финансија не сме више бити под притиском повезаних интереса појединаца, група и појединих мултинационалних компанија основаних ради лаког остваривања огромних профита, моћни су и утицајни, и зато се већ дуго период код нас предлажу оваква лоша законска решења, јер њима ово стање одговара за остваривање њихових специјалних основачких циљева.

На крају, сматрамо да је најбоље решење у целини прихватити Предлог закона о рачуноводству Одбора за рачуноводство Савеза рачуновођа и ревизора Србије, члана IFAC-а и многих других међународних регулаторних тела.

Уколико се и то не учини, постојећи Закон о рачуноводству и ревизији („Сл. лист СРЈ”, бр.21/02) могуће је треба учинити применљивим на начин да Влада Републике Србије формира комисију од 7 чланова по члану 36. постојећег Закона о рачуноводству и ревизији од професионално стручних представника министарства и Савеза (као што се предлаже чланом 77. Нацрта закона о рачуноводству и ревизији), која би, уз активну сарадњу постојећи Закон учинила применљивим, а касније и предложила истински реформски Закон о рачуноводству, а била би од велике помоћи и за предлагање и других законских решења.

Прилог: Предлог Закона о рачуноводству Савеза.

Миро Шковић

Не само да предлози Савеза нису прихваћени, већ није ни одговорено на ово писмо, као ни на многа друга.

Од 1999. године до данас Савез РР Србије није био укључен у било какве активности у вези са предлагањем и уређивањем законске рачуноводствене регулативе нити су у том периоду његови представници примани код функционера Министарства финансија, иако су много пута инсистирали на томе, у намери да укажу на последице несарадње, предлагања и доношења све лошијих и лошијих законских рачуноводствених решења. Уместо изворног информисања од стране представника струке – Савеза рачуновођа и ревизора Србије, међународно признате професионалне организације, поједини функционери су у континуитету дезинформисани од неких њихових чиновника, појединих представника комерцијалних консалтинг издавачких и ревизорских фирми и појединих чланова Националне комисије за рачуноводство, о светским искуствима, законској и професионалној регулативи и рачуноводственој професији, а изнад свега о Савезу и његовим активностима. Производ те и такве сарадње су лоша законска решења претходног и садашњег Закона о рачуноводству и ревизији, а изнад свега формирање Коморе овлашћених ревизора и Националне комисије за рачуноводство, "нових тела" састављених (не од професионалних рачуновођа, непосредно заинтересованих за квалитет финансијског извештавања, већ за привилегије и стално стварање проблема на терет осиромашене привреде и пореских обвезника) од привилегованих појединаца који су до сада коштали пореске обвезнике Србије преко пола милиона евра, а погрешна законска решења осиромашену привреду неколико стотина милиона, мада привилеговани појединци, институције и консалтинг–ревизорска предузећа у континуитету профитирају од ових закона. Резултати примене претходног и овог закона су сива економија, непоуздани финансијски и ревизорски извештаји са већ видљивим последицама, несagleдивим у будућности. Одговорни појединци и надлежни органи морају извести поуку из Законом наметнутог хаоса, а Савез, као представник професије у име чланства то чини професионално - Предлогом модерног Закона о рачуноводству, којим би се уредило рачуноводство и финансијско извештавање и спречиле даље негативне последице по привреду, па и егзистенцију професионалних рачуновођа, наших чланова, наравно и осталих грађана Србије.

Поштоване колеге рачуновође и остали заинтересовани за квалитет финансијског извештавања, због свега наведеног подсећамо, али и предлажемо решење.

Рачуноводствена инфраструктура у Србији је данас на најнижем нивоу квалитета што је резултат погрешног креирања законодавне рачуноводствене регулативе у последњих десет година, којом је поништен већ достигнути ниво стандардизације и унификације рачуноводственог информисања, као и развој рачуноводствене професије - основне претпоставке квалитета финансијског

извештавања, што је недопустиво, а вишеструко штетно, у процесу глобализације и нашег стремљења ка пуноправном чланству у ЕУ.

Законом о рачуноводству и ревизији („Сл. гласник РС“, бр. 46/06), за чију примену надлежни орган још увек није створио услове, потпуно је урушен већ достигнути ниво развоја законодавне и професионалне регулативе, стандардизација и унификација финансијског извештавања, као и већ остварена хармонизација едукације професионалних рачуновођа и стицања професионалних рачуноводствених звања и специјализација, на почетку трећег миленијума, што посебно забрињава. То звучи невероватно, али постојећи Закон о рачуноводству и ревизији, подзаконски прописи донети на основу њега и њихова примена то потврђују. Све што је рађено од стране још увек актуелних креатора Закона на плану рачуноводствене регулативе, односно реформе рачуноводства, од 1999. године у континуитету је уназађивало рачуноводство, финансијско извештавање и маргинализовало Савез као представника рачуноводствене професије. Законско експериментисање се вршило у циљу маргинализовања наше међународно признате позиције у рачуноводственој професији и брисања из Закона њене асоцијације, Савеза РР Србије, као креатора националне професионалне регулативе и имплементације добре праксе, стандардизације и квалитета финансијског извештавања. То се чини уз оговарање активности Савеза чак и код међународних регулаторних тела, уз профилисање комерцијалних („образовно-издавачко-саветничких институција од значајног утицаја на систем финансијског извештавања“) предузећа и неке нове вештачке професије од привилеговане групе "појединаца - некаквих ревизора", позивањем на глобалне стандарде и светска искуства развијених земаља, иако таква решења развијена пракса нема. Десетогодишње реформе - експерименти мењања закона "да се ништа не промени", уз стално оспоравање резултата Савеза као представника рачуноводствене професије, сувише су коштали и све више коштају пореске обвезнике Србије и њену привреду, односно ентитете обвезнике, али не и још увек актуелне креаторе изузетно скувих експеримената, њима очигледно корисних.

Подсећамо на реформе - расправе о претходном закону, Закону о рачуноводству и ревизији ("Службени лист СРЈ", бр. 71/02) није ни било, а о Нацрту садашњег Закона о рачуноводству и ревизији организована је, импровизована уз позив, јавна расправа 17. новембра 2005. године у Привредној Комори Србије, на којој предлагач није прихватио аргументоване примедбе науке, струке и праксе, нити конструктивне предлоге струке којима би се отклонила лоша предложена решења нацрта (сада видљива), што за Савез и није било изненађење, с обзиром на то да су се тек тада представили аутори и коаутори тог пројекта, данас чланови Националне комисије за рачуноводство и органа Коморе овлашћених ревизора (чији циљ и није

уређено рачуноводство и квалитет финансијског извештавања), а чији (не)рад све више усложњава постојећи хаос.

Разлоге неприхватања примедби и сугестија из расправе, а ни ранијих предлога Закона о рачуноводству Савеза, коначно смо сазнали из експозеа тадашњег министра финансија, приликом расправе о Предлогу закона о рачуноводству и ревизији у Скупштини РС, са којим смо вас упознали у „Гласу рачуновођа“, бр. 9 (на страни 32) из 2006. године, **који можете наћи и на сајту Савеза (www.srrs.rs)**. У истом броју објављени су, поред Предлога закона, примедбе и предлози Савеза, економских факултета, многих друштава РР и других ентитета, као и део дописа упућиваних ранијим министрима финансија, председнику Републике, председнику Владе, председнику Скупштине и народним посланицима у циљу благовременог указивања на лоша решења Предлога закона о рачуноводству и ревизији (који је нажалост као такав и усвојен), чија примена данас најбоље потврђује оправданост наведених активности професионалних рачуновођа и њихове асоцијације. Постојећи Закон о рачуноводству и ревизији најбоље говори о креаторима и њиховим циљевима, наравно сада и видљиве последице његове примене, на шта су и многи други благовремено, али безуспешно, упозоравали.

У наставку објављујемо Извод из експозеа министра финансија са четврте седнице првог заседања Народне скупштине Републике Србије, од 11. маја 2006. године, у вези Закона о рачуноводству и ревизији који је (цитат): *„потпуно усклађен са европским законодавством и он генерално уводи рачуноводствене стандарде у праксу рачуноводственог извештавања“*. Министар је у овом експозеу најавио увођење неких нових институција и обавезну примену међународних стандарда, „увођење професионалних звања“ наводно у складу са VIII директивом. Наравно није заборавио да оптужи „Савез рачуновођа Србије“ да жели да задржи монопол да само он издаје сертификате овлашћеним ревизорима (иако не постоји „Савез рачуновођа Србије“ нити издаје сертификате). Министар јасно истиче да су они разбили тај монопол и увели (цитат): *„могућност да и друге институције према закону, факултети могу се сертификовати да издају оваква овлашћења“*. Даље, министар образлаже да се признају раније стечена стручна звања уз обавезу некакве провере и да је закон резултат широке јавне расправе, а које није ни било.

Након три године примене актуелног Закона о рачуноводству и ревизији, заинтересовани могу сами извући закључак о његовом квалитету и шта је био циљ аутора предлога садашњег закона, односно предлагача, да ли експозе министра одговара садржини Закона и да ли постоји његова адекватна примена у пракси, наравно уз подзаконске прописе и неизбежна мишљења о јасним његовим одредбама.

Савез је, такође, и преко амандмана, добронамерних а стручних, народних посланика, покушао у последњем тренутку на истој скупштини да отклони наведене недостатке Предлога закона. Нажалост, и те амандмане предлагач је образложио ноторним неистинама. Тако је пропао и последњи покушај Савеза да се побољша тај предлог закона али не и борба за уређење рачуноводствено-информационог система.

Ево примера једног од тих амандмана и готово невероватног образложења које садржи низ неистина, нетачних података и констатација:

2) Амандман који је поднео народни посланик (дугогодишњи финансијски стручњак из праксе) на члан 2. ст. 3. и б. Предлога закона, који гласи:

"Под професионалном регулативом подразумевају се Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја; Међународни рачуноводствени стандарди - MPC (International Accounting Standards - IAS), односно Међународни стандарди финансијског извештавања - МФФИ (International Financial Reporting Standards - IFRS), тумачења која су саставни део стандарда, Међународни стандарди ревизије - MCP (International Standards on Auditing - ISA), Кодекс етике за професионалне рачуновође (Code of Ethics for Professional Accountants), национални рачуноводствени образовни стандард РС 31 - Професионално оспособљавање рачуновођа и рачуноводствених стандарда ЈРС 33 - Рачуноводствени софтвер."

После става 3. додаје се нови став 4. који гласи:

"Имплементацију међународне рачуноводствене регулативе и доношење националних рачуноводствених стандарда врши професионална организација, члан Међународне федерације рачуновођа (IFAC)."

У постојећем ставу 6. после речи: „мало правно лице“ ставља се запета и брише слово "и", а после речи: "предузетик" брише се реч: "може".

Досадашњи ст. 4, 5, 6. и 7. постају ст. 5, 6, 7. и 8."

О б р а з л о ж е њ е

Амандман се не прихвата. У члану 2. став 3. Предлога закона дефинисан је појам професионалне регулативе, као што је и у овом амандману, осим националног образовног стандарда РС 31 - Професионално оспособљавање рачуновођа и рачуноводствених стандарда ЈРС 33 - Рачуноводствени софтвер.

Наведене стандарде је донео Савез рачуновођа и ревизора Србије, у складу са својим актима, а не на основу закона, тако да се не могу третирати као национални стандарди.

Имплементација међународне професионалне регулативе спроводи се подзаконским акцијама које доноси министар финансија и гувернер Народне банке Србије, као и правна лица прописујући правила у својим општим актима.

У Предлогу закона се не предвиђа доношење националних рачуноводствених стандарда, већ се примењују Међународни рачуноводствени стандарди, чији се превод објављује у "Службеном гласнику Републике Србије", заједно са решењем о утврђивању превода које доноси министар финансија.

Решење предложено у Предлогу закона засновано је на чл. 122 - 124. Устава Републике Србије, јер предложеним решењем нису ограничена права грађана и свакоме дата могућност да брани своја права и интерес. Међутим, овим предлогом закона се не даје право да националну професионалну регулативу доноси струковно удружење.

Предложеним амандманом се предлаже да се и мала правна лица и предузетници обавезују да примењују потпун сет МРС/МСФИ, што је супротно законским решењима развијених земаља, а није у складу ни са IV директивом ЕУ и савременом праксом развијених земаља. Ни Светска банка не препоручује овакву обавезу за мала правна лица и предузетнике.

Предлог овог амандмана је потпуно у складу са глобалним захтевима односно правилима међународних регулаторних тела али и праксом развијених земаља. То је била и наша пракса до почетка „рачуноводствених реформи“ 1999. године које и даље трају.

Из самог образложења се јасно види али и практичне примене садашњег Закона да професионалној регулативи (члан 2. Закона) управо недостаје оно што је амандманом тражено, а што су садржале одредбе чл. 2, 3, 12, 21, 22. и 32. претходног Закона о рачуноводству и ревизији («Службени лист СРЈ», бр. 71/02), а не садрже одредбе чл. 2, 3, 4, 6, 8, 16, 17. и 38. садашњег Закона о рачуноводству и ревизији.

Став 2. образложења је ноторна неистина с обзиром да су наведени стандарди донети на основу овлашћења из члана 4. Закона о рачуноводству («Службени лист СРЈ», бр. 18/93), а на основу захтева из чл. 11, 12. и 13. истог закона, а одлука о усвајању наведених националних стандарда објављена је у «Службени лист СРЈ», бр. 88/93.

Сваки коментар поводом овог става је непотребан, али разоткрива на шта су све, из личне коористи, спремни «аутори – реформатори» што и није чудо, колико је чудно да толико дуго «успешно» реформишу рачуноводство и финансијско извештавање. Њихово дуго активно реформисање прво у савезном а сада и у републичком министарству финансија вероватно најбоље објашњавају наредна четири става експертског образложења одбијања амандмана, који најбоље потврђује, њихов циљ, али и зашто је неопходна хитна рачуноводствена реформа, а могућа је само ако се спроводи без свих оних који су учествовали у наведеним реформама последњих 10 година.

Њихово је не само активно већ нажалост и пресудно учешће и данас, посебно у раду појединих тела Министарства финансија, Националној комисији за рачуноводство и Комори овлашћених ревизора чији су и творци, захваљујући одредбама Закона о рачуноводству и ревизији («Службени гласник СР», бр. 46/06) које су по њима усклађене са глобалним захтевима, иако их пракса уређених земаља у потпуности демантује.

Постојећи Закон о рачуноводству и ревизији створио је хаос у рачуноводству и финансијском извештавању Србије, али и могућност да свако, без икакве стручности сада може да пружа рачуноводствене услуге, води књиге и саставља финансијске извештаје у које се тешко може имати поверење. Нејасне одредбе дају могућност да свако тумачи Закон по потреби, а то Комора овлашћених ревизора и чини, што је потпуно затворило тржиште ревизорских услуга - прави рај за поједина консалтинг издавачка и ревизорска предузећа, која то обилато користе. Ово је изгледа и био циљ појединих чиновника Министарства финансија, аутора и коаутора постојећег Закона о рачуноводству и ревизији, односно власника и сувласника наведених изузетно профитабилних консалтинг издавачких и ревизорских предузећа - чланова коморе, који су сада (игром случаја) и активни чланови некаквих тела основаних управо по овом закону. Та тела уместо да прате примену међународних стандарда све чине да до примене не дође. Неки учесници те рашомонијаде путују чак и у Лондон да би обавестили Одбор за МРС о лошем квалитету превода МРС од стране Савеза иако их пре тога нису ни видели а камоли читали. При том сами, у оквиру Министарства финансија, супротно закону и правилима Одбора (о чему су и званично упозорени) организују, односно врше непотребно превозићење МРС, све на терет буџета, што је невероватно и још увек, без икакве одговорности за деструктиван рад и потрошен новац пореских обвезника Србије. Савез и његово чланство оправдано тражи одговорност свих актера и као професија и као порески обвезници.

Неодговорност одговорних за неуређено рачуноводство, садашњи хаос рачуноводства, рачуноводствених и ревизорских услуга и маргинализовање статуса рачуноводствене професије, (не)рад Националне комисије за рачуноводство и Коморе овлашћених ревизора много кошта, а резултата нема. То су, уз одсутан надзор од стране надлежног органа, разлози да рачуновође од своје асоцијације траже заштиту, и квалитетан закон (који ће обезбедити пуно поштовање тржишних принципа), а не штитити интересе појединаца и њихових профитабилних компанија.

Уколико надлежни орган и овог пута буде игнорисао најбоље намере Савеза и не прихвати и овај текст Закона о рачуноводству неопходно је да бар формира Радну групу за припрему новог, јасног и применљивог Закона о рачуноводству, неопходног Србији на путу ка Европској унији. Радну групу би морала да сачињавају професионално стручна лица непосредно

заинтересована за квалитет финансијског извештавања, наравно без учешћа промотера поменутих комерцијалних предузећа, односно аутора и коаутора садашњег закона, односно законом успостављеног хаоса. То је неопходно, ако је циљ државе уређено рачуноводство и изградња модерног система финансијског извештавања, а ако није - остаје постојећи хаос.

Савез као представник професије, кроз наведени период је тражио тешњу сарадњу али доследно остаје веран свом чланству и професионалном задатку - уређене законске регулативе и остваривања циљева струке зацртане пре педесет и пет година са уверењем да су лоша законска решења пролазна, надамо се и креатори таквих решења. Од чланства очекујемо пуни допринос остварењу зацртаних циљева, за које смо се професионално одавно изборили на глобалном нивоу. Не дозволимо да нас, као професионалне рачуновође припаднике најцењеније професије у свету, у томе спутавају увезани интереси у сопственој земљи у којој плаћате и евидентирате порезе. Зато појединачно и преко друштва РР и са осталим рачуновођама, дајте свој допринос и допринесите да овај Предлог Закона о рачуноводству или неки други, још квалитетнији, буде предложен и донет у функцији квалитета финансијског извештавања, рачуноводствене професије, а тиме и државе Србије.

Друштва РР, секције, асоцијације интерних ревизора и професионалних проценитеља, а посебно струковна Комора предузећа и предузетника за рачуноводствене услуге, узеле су активно учешће у јавној расправи, како нам не би даљу судбину решавали креатори хаоса и увезани комерцијални интереси, који на неуређеним законима добро зарађују, а ништа не доприносе стандардизацији и квалитету финансијског извештавања, а ни професији и њеној будућности.

И даље се очекује активно учешће у пружању подршке овом Предлогу закона правних лица средње величине којима је наметнута обавеза ревизије финансијских извештаја, али и свих осталих ентитета којима је актуелан Закон наметнуо сувишне а непотребне трошкове, као што су скуп и непоуздан платни промет, предаја финансијских извештаја на више места и изнад свега компликовано администрирање са различитим институцијама.

Поводом овог Предлога закона о рачуноводству, од Министарства финансија као надлежног – одговорног органа очекујемо конструктивну сарадњу у циљу изградње модерног и рационалног система финансијског извештавања, тог дугорочног циља Савеза РР Србије а надамо се и државе. Помоћ очекујемо од свих осталих који имају интерес за уређено рачуноводство и рачуноводствене услуге и висок квалитет финансијског извештавања.

Истовремено Савез **тражи и подсећа државу** на обавезу стварања позитивне климе – неопходног предуслова успешног тржишног привређивања, што је неоспоран циљ сваког демократског друштва.

ОБАВЕЗЕ **правно уређене државе**

Савремено законодавство, прилагођено условима доминантне приватне својине и неопходности правне заштите имовине, подразумева да држава:

- *ефикасно заштити власнике имовине и капитала и повериоце;*
- *доноси јасне, рационалне и применљиве законе и обезбеђује примену;*
- *обезбеди услове за транспарентне финансијске извештаје и институцију за њихову контролу, предају и обраду на једном месту и без накнаде;*
- *обезбеди да се ПДВ обрачунава и плаћа по наплаћеној реализацији и да доноси пореске прописе који су у функцији стицања новостворене вредности привреде;*
- *обезбеди поуздан, ефикасан, рационалан и јефтин платни промет, под контролом корисника;*
- *врши рационалну администрацију једношалтерског типа; и*
- *обједињене информације за све кориснике.*

Зато је потребно, поред наведеног, усвојити овај, дуго припремани, Предлог закона о рачуноводству, као скуп регулаторних норми које ће бити основа квалитетног финансијског извештавања у које ће имати поверење заинтересована јавност.

Поверење у финансијске извештаје подразумева, едуковане рачуновође, стандардизоване основе, хармонизоване принципе, транспарентне и поштене податке финансијског извештавања

Да ли то обезбеђује садашња регулатива???

Више од три године од доношења важећег Закона о рачуноводству и ревизији („Службени гласник РС“ бр. 46/06) и његове „примене“, финансијско извештавање у Србији пало је на најнижи ниво квалитета, са веома израженом непоузданошћу финансијских извештаја и извештаја ревизора. Ово је свакако резултат примене садашњих прописа о рачуноводству, а и оних донетих после 1999. године, на чији су квалитет, још у фази припреме и доношења, указивали многи добронамерни аналитичари, свих ових година, упозоравајући да законодавство, које регулише финансијско извештавање, а посебно последњи закон, доприноси стварању једног хаоса у овој области, са несагледивим последицама. Посебно је Савез рачуновођа и ревизора Србије, у име свих професионалних рачуновођа у Србији, указивао на све недостатке и недоследности предложених и доношених прописа, а посебно у фази предлога Владе и након доношења важећег Закона о рачуноводству и ревизији. Цело издање „Гласа рачуновођа“, бр. 9, било је посвећено свим недостацима и погубним одредбама тог закона, који је поништио сва добра достигнућа у развоју финансијског извештавања у Србији и створио „услове“ који омогућавају да данас многе финансијске извештаје састављају некомпетентна лица,⁶ на основу сумњивих података, често преписујући туђе или своје претходне финансијске извештаје.

Овакво стање финансијског извештавања у Србији, за које се с правом може рећи да доприноси продубљивању настале опште кризе, навело је чак и неке аугуре и бранитеље постојећег закона, да признају његов негативан утицај на опште стање, па су и они предлагачи измене закона. Међу њима има и чланова Националне комисије за рачуноводство, с тим што њихов циљ није брза измена закона, већ процес, у коме би најпре била утврђена некаква стратегија и акциони програм, а тек после тога спроведена измена закона и то све у личном или повезаном интересу. Ранија образложења измена и допуна, посебно доношења претходног и сада актуелног Закона о рачуноводству и ревизији потврђују да „реформатори“ мисле да са реформама не треба журити. Са тим се Савез никако не може сложити.

⁶ За последње три године основано је на десетине хиљада предузећа и предузетника за пружање рачуноводствених услуга, углавном од стране професионално нестручних лица и пензионера.

Који су основни недостаци били у предлогу и остали у тексту сада важећег Закона о рачуноводству и ревизији захваљујући надлежном органу који није имао или није хтео да има слуха за најбоље намере професије?

1. Чланом 2. Закона је јасно дефинисано ко доноси законску и интерну регулативу и прати њену примену. Код професионалне регулативе, која је у закону прописана као обавезна за примену, и која је у ствари основа финансијског извештавања, прописани су за примену Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја, МРС/МСФИ, са тумачењима која чине саставни део стандарда, МСР и Кодекс етике за професионалне рачуновође, без дефинисане надлежности иако је потпуно јасно да се ова регулатива не може применити без јасних овлашћења и надлежности професионалне организације, чланице Међународне федерације рачуновођа и других регулаторних тела. Од свега, за три године објављени су у „Службеном гласнику РС“ (супротно Закону, али и глобалним професионалним нормама) само, лоше преведен и без дозволе Одбора Оквир и МРС/МСФИ, без тумачења, док је остала неопходна регулатива остала у сфери имагинације. Оваква ситуација је довела до проблема примене МРС/МСФИ, јер није јасно како се примењују без обавезних тумачења, а не зна се ни какве МСР примењују ревизори, јер није донето ни упутно решење о њиховој примени, што значи да још увек нису створени услови за примену Закона. Сву ову регулативу у изворном облику могу и примењују само професионалне рачуновође чланови Савеза, с обзиром на то да их је Савез превео, ажурирао, објавио и рачуновође – своје чланове едуковао за примену.
2. Законом је уређено да мала правна лица и предузетници могу али не морају да примењују МРС/МСФИ, а да ће за оне који се одлуче да их не примењују министар финансија прописати начин признавања, мерења и процењивања имовине и обавеза, прихода и расхода, у складу са законском и професионалном регулативом. У складу са овом одредбом министар је, уз помоћ Националне комисије за рачуноводство, донео збуњујући Правилник, који је у многим деловима неприменљив, а у неким деловима нејасан. Не зна се да ли ико примењује тај и такав правилник и на који начин, јер то нико није обелоданио, нити ко то евидентира и контролише.
3. Превођење, објављивање и усклађивање МРС/МСФИ и МСР, према Закону о рачуноводству и ревизији, дато је правним лицима или органима, који од међународних регулаторних тела добију право да преводе и објављују ову регулативу. С обзиром да Савез једини има та права по основу чланства у IFAC-у и другим глобалним професио-

налним телима, логично би било да у решењу министра финансија буде, као што то Закон налаже, уписано да је Савез правно лице из члана 3. Закона које преводи, објављује и усклађује професионалну регулативу, после чега би се знало која, каква и како се професионална регулатива примењује у Србији. Међутим, однос појединих чиновника Министарства финансија према Савезу још из времена савезног министра финансија, али и дела чланова Националне комисије за рачуноводство, онемогућава примену Закона. Овакав однос Министарства финансија према Савезу представља у ствари однос према професионалној регулативи, односно према основама за припрему и састављање финансијских извештаја, другим речима према стандардизацији и квалитету финансијских извештаја, што је недопустиво и вишеструко штетно за привреду и државу.

4. Одустајање од примене националних рачуноводствених стандарда везаних за образовање рачуновођа (РОС 31) и рачуноводствени софтвер (РСС 33), која је била једна од најбољих тековина развоја рачуноводства у Србији и непримењивање Кодекса, погубно је утицало на квалитет и поузданост финансијских извештаја у Србији. Иако Кодекс, прописан чл. 2. Закона, захтева професионалног рачуновођу, образованог и едукованог за послове рачуноводства, одустајање од националних стандарда је одмах схваћено, захваљујући тумачењима појединих чиновника Министарства финансија, повезаних са појединим приватним комерцијалним и ревизорским предузећима, да финансијске извештаје може да саставља било ко, без обзира на професионална знања и звања. Ово је довело до тога да у Србији финансијске извештаје, у многим случајевима, састављају лица која немају ни елементарно знање из рачуноводства, често преписујући туђе финансијске извештаје или своје из ранијих година, користећи веома сумњиве софтвере. Законом је уређено да правна лица и предузетници морају да користе стандардан рачуноводствени софтвер, али нигде није речено који стандард то регулише, нити чиновници Министарства то знају да објасне или то неће из њима познатих разлога.
5. Регулисање ревизије у Закону, на начин како је регулисано, без контроле квалитета, додатно доприноси смањењу поузданости финансијских извештаја. Формирањем Коморе овлашћених ревизора и доношењем одређених правила од стране њених органа, ревизија је претворена у бизнис затвореног, најчешће породичног типа (у којем је тридесетак тих фирми остварило, у 2008. години, приход од скоро 60 милиона евра), уз помоћ Закона без икакве одговорности, тако да ревизија финансијских извештаја и нема никакав значај за јавност, осим доброг посла за ревизорске фирме и значајног трошка за клијенте

обавезне ревизије. Посебно је проблематично питање броја овлашћених ревизора, њихове стручне и старосне структуре, састава испитних комисија у којој доминантну улогу имају власници ревизорских фирми, начина нострификације и програма едукације по ком стичу квалификације за обављање ове, у свету, тражене услуге, а у Србији, силом Закона омогућеног привилегованог бизниса. Свакако је веома мало овлашћених ревизора, с обзиром на број правних лица која имају обавезу вршења ревизије, од којих је велики број у статусу пензионера, иако има хиљаде професионално стручних рачуновођа који су Законом и актима Коморе спречени да раде овај посао. За све време од формирања Коморе, тек незнатан број лица је стекао одређене "ревизорске квалификације", али већина од њих је без могућности добијања лиценце, с обзиром на противзаконито прописани, односно правилима Коморе утврђени услов: радно искуство у ревизији (стечено најамним радом у предузећу за ревизију). Ако се зна да око 100 овлашћених ревизора има некакве лиценце и врши ревизију више од 5.000 финансијских извештаја, по изворима Коморе око 8.000, онда је јасно који је квалитет тих ревизија, уз посебно питање коме требају ревизорски извештаји који се достављају до краја септембра. Решења о ревизији, рад Коморе овлашћених ревизора, али и рад ревизорских фирми су добар пример како не треба да се ради, чиме се потврђује констатација о лошим прописима, а место ревизије је у функцији монополског бизниса, без икаквог утицаја на квалитет финансијских извештаја.

6. Законом и одлуком Владе Републике Србије формирана је Национална комисија за рачуноводство, већином од лица која немају интерес за квалитетније финансијско извештавање, која за више од три године ништа није допринела унапређењу финансијског извештавања у Србији, бавећи се повремено питањима која, по члану 60. Закона, нису у њеној надлежности и то на терет пореских обвезника Србије.
7. Примена и оваквог закона без икакве контроле и надзора довела је до тоталног хаоса у финансијском извештавању, са несагледивим последицама. Сигурно је да само финансијски извештаји, које су сачиниле професионалне рачуновође, чланови Савеза, а то вероватно није ни половина од укупног броја, имају потребну поузданост, док се то за друге не може рећи, јер надлежне институције не дају информације да ли се пословне књиге воде и да ли се финансијски извештаји састављају у складу са регулативом из чл. 2. Закона.

Све што је речено, показује колико је постојећим законом уназађено финансијско извештавање у Србији, са великим бројем непоузданих

финансијских извештаја, који би требало да послуже многим екстерним корисницима за доношење значајних пословних одлука.

Имајући предходно у виду, Савез рачуновођа и ревизора Србије, професионална организација, члан Међународне федерације рачуновођа, посвећена стандардизованом савременом финансијском извештавању, заснованом на глобалним захтевима и професионалним стандардима, у жељи да се што пре прекине хаос у финансијском извештавању у Србији, предлаже доношење новог, савременог и јасног Закона о рачуноводству, у тексту који је дат у прилогу и то по хитном поступку.

Савез је то чинио и раније, чини то и овог пута, свестан финансијске моћи приватних комерцијалних издавача и појединих ревизорских предузећа и неких институција, који већ дуже време имају велики утицај на Министарство финансија приликом израде прописа о рачуноводству, а чији је утицај био пресудан приликом предлагања и доношења садашњег Закона о рачуноводству и ревизији и подзаконских аката везаних за овај закон. Сваком добронамерном, а посебно Министарству финансија, уколико желе високо квалитетне и поуздане финансијске извештаје, треба да буде јасно да наведена предузећа, своју комерцијалну профитабилност граде на лошим законским решењима, па самим тим нису заинтересована за квалитет закона, што најбоље потврђују садашњи закон и стање у финансијском извештавању у Србији.

Савез ово чини имајући у виду глобалне чланске обавезе – полувековне циљеве, а у складу са регистрованом делатношћу и као значајан чинилац стратегије борбе против прања новца и стратегије у едукацији рачуновођа за имплементацију глобалних стандарда – промовише овај Предлог закона о рачуноводству који би омогућио институцијални оквир за изградњу модерног и поузданог система финансијског извештавања, потпуно хармонизованог са Европском Унијом, с обзиром да тамо тежимо, а са лошим законима тамо не можемо.

Други, веома важан разлог је да професионалне рачуновође, као креатори квалитета финансијског извештавања, добију статус и улогу коју имају професионалне рачуновође развијених земаља. Без професионално оспособљених и етички опредељених рачуновођа, глобалних регулатива и јасних закона нема квалитетних и поузданих финансијских извештаја, а за то је потребан нов – квалитетан регулаторни оквир, а обавеза државе је да га установи и надзире. Рачуноводствена професија само то тражи, уверена да овај Предлог закона о рачуноводству има претпоставке регулаторног оквира за остварење тог циља.

Органи и радна тела Савеза

**САВЕЗ РАЧУНОВОЂА
И РЕВИЗОРА СРБИЈЕ
Београд, Његошева 19**

**С А Д Р Ж А Ј
ПРЕДЛОГА ЗАКОНА О РАЧУНОВОДСТВУ**

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

1. Предмет и примена закона
2. Законска, професионална и интерна регулатива
3. Дефиниција израза
4. Разврставање правних лица
5. Језик и новчана јединица

**II ОРГАНИЗАЦИЈА РАЧУНОВОДСТВА, РАЧУНОВОДСТВЕНЕ
ИСПРАВЕ, ПОСЛОВНЕ КЊИГЕ, КОНТНИ ОКВИР, АЖУРНОСТ,
ЧУВАЊЕ И ПОВЕРАВАЊЕ ВОЂЕЊА ПОСЛОВНИХ КЊИГА**

1. Организација рачуноводства
2. Рачуноводствене исправе и евидентирање пословних промена
3. Пословне књиге
4. Контни оквир
5. Ажурност и чување рачуноводствених исправа и пословних књига
6. Попис имовине и обавеза
7. Усаглашавање потраживања и обавеза

III РАЧУНОВОДСТВЕНА НАЧЕЛА И ПРАВИЛА

IV ГОДИШЊИ ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ

1. Финансијски извештаји
2. Консолидовани финансијски извештаји
3. Ревидирани финансијски извештаји

V ПРОФЕСИОНАЛНА РЕГУЛАТОРНА ТЕЛА**VI ПРОФЕСИОНАЛНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ УСЛУГЕ**

1. Поверавање вођења пословних књига, припрема и састављање финансијских извештаја
2. Професионална стручност лица одговорних за вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја
3. Услуге ревидирања финансијских извештаја
4. Посебни услови за пружање услуга ревидирања финансијских извештаја
5. Правила ревидирања финансијских извештаја
6. Лица одговорна за извештаје о ревидирању финансијских извештаја

VII ДОСТАВЉАЊЕ И ОБЕЛОДАЊИВАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА**VIII ЗАКОНСКА И ПРОФЕСИОНАЛНА КОНТРОЛА И НАДЗОР**

1. Контрола
2. Надзор – Независно надзорно тело – Национални савет за рачуноводство

IX КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ**X ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ**

ПРЕДЛОГ

ЗАКОН О РАЧУНОВОДСТВУ

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

1. Предмет и примена закона

Члан 1.

Овим законом се уређују услови и начин вођења пословних књига, припрема, састављање, достављање, обелодањивање и ревидирање финансијских извештаја, услови и начин пружања рачуноводствених услуга и услуга ревидирања финансијских извештаја, као и законска и професионална контрола и надзор примене овог закона.

Одредбе овог закона односе се на привредна друштва, задруге, банке и друге финансијске организације, осигуравајућа друштва, берзе, берзанске посреднике, даваоце финансијског лизинга, добровољне пензијске фондове, друштва за управљање добровољним пензијским фондовима, инвестиционе фондове и друга правна лица (у даљем тексту: правна лица) као и на физичка лица која самостално обављају делатност ради стицања добити (у даљем тексту: предузетници), ако посебним законом није другачије одређено.

Одредбе овог закона односе се и на правна лица која су банке и друге финансијске организације и организације за осигурање основале у иностранству.

Остала правна лица и други облици организовања која је домаће правно лице основало у иностранству примењују одредбе овог закона уколико није другачије предвиђено прописима држава у којима су основана.

Одредбе овог закона односе се и на организационе делове иностраних правних лица која у Републици Србији обављају привредну делатност, а седиште им је у иностранству.

Одредбе овог закона не односе се на буџете и кориснике буџетских средстава и организације обавезног социјалног осигурања, ако посебним прописима није другачије одређено.

2. Законска, професионална и интерна регулатива

Члан 2.

Правна лица и предузетници, из члана 1. овог Закона, дужни су да вођење пословних књига, састављање, достављање, обелодањивање и ревидирање финансијских извештаја врше у складу са законском, професионалном и интерном регулативом.

Законску регулативу уређују државни органи, а чине је овај закон и подзаконски акти донети на основу њега.

Професионалну регулативу чини: *IFAC*–ов Етички кодекс за професионалне рачуновође; Међународни рачуноводствени стандарди / Међународни стандарди финансијског извештавања (*IAS/IFRS – International Financial Reporting Standards*) и Међународни стандарди финансијског извештавања за мале и средње ентитете (*IFRS for SMEs – International Financial Reporting Standards for small and medium-sized entities*) и њихова упутства и смернице за примену; Међународни стандарди ревизије (*ISA – International Standards on Auditing*); Међународни стандард контроле квалитета (*ISQC – International Standards FOR Quality Control*); Међународни стандарди едукације (*IES – International Educational Standards*) Национални рачуноводствени образовни стандард РС 31 - *Професионално образовање рачуновођа*, који регулише стицање професионалних звања; национални рачуноводствени стандард квалитета рачуноводственог софтвера РС 33 - *Рачуноводствени софтверски стандард*; други рачуноводствени стандарди донесени у складу са стандардима Међународне федерације рачуновођа (*IFAC– International Federation of Accountants*) и Одбора за Међународне рачуноводствене стандарде (*International Accounting Standards Board – IASB*) и њихових тела, као и акти професионалне организације чланице Међународне федерације рачуновођа - *IFAC*-а.

Професионална организација пуноправна чланица Међународне федерације рачуновођа (*IFAC*) - Савез рачуновођа и ревизора Србије (у даљем тексту: Професионална организација) врши надзор над применом међународне професионалне регулативе, доноси и спроводи професионалну регулативу на националном нивоу.

Интерна регулатива су акта која доносе правна лица и предузетници који у складу са законском и професионалном регулативом, уређују ниво професионалне оспособљености, организацију рачуноводства, контролне поступке, рад интерне контроле и ревизије и рачуноводствене политике (распоред трошкова на производе и услуге – цена коштања, метод и рокови отписа нематеријалних улагања и сталних средстава, метод обрачуна излаза залиха, и сл.) и друга питања у вези са организацијом рачуноводства.

Мали и средњи ентитети (мала и средња правна лица и предузетници) могу се одредити да примењују Међународне стандарде финансијског извештавања за мале и средње ентитете, што утврђују интерном регулативом, а ако то не утврде на начин прописан овим законом примењиваће Међународне стандарде финансијског извештавања опште намене.

Одлуке о доношењу Националног рачуноводственог образовног стандарда РОС 31, Националног рачуноводственог стандарда квалитета рачуноводственог софтвера РСС 33 и других рачуноводствених стандарда које доноси професионална организација у складу са стандардима Међународне федерације рачуновођа (IFAC) објављују се у "Службеном гласнику Републике Србије".

3. Дефиниција израза

Члан 3.

Значења израза у смислу овог закона:

- *IFAC* – *ов Етички кодекс за професионалне рачуновође* је и етички кодекс професионалне организације који представља скуп етичких норми у виду одређених правила и прописа са упутствима за њихову примену, као и мера које се примењују уколико се те норме не поштују;
- *МРС/МСФИ* (IAS/IFRS) су Међународни рачуноводствени стандарди / Међународни стандарди финансијског извештавања (*International Financial Reporting Standards – IAS/IFRS*, а *МСФИ за МСЕ* (IFRS for SMEs) су Међународни стандарди финансијског извештавања за мале и средње ентитете (*International Financial Reporting Standards for small and medium-sized entities*) које проглашава Одбор за Међународне рачуноводствене стандарде (*International Accounting Standards Board – IASB*);
- *МСП* (ISA) су Међународни стандарди ревизије (*International Standards on Auditing*) које је прогласила Међународна федерација рачуновођа (*International Federation of Accountants – IFAC*);
- "*Међународни стандард контроле квалитета*" (*International Standards for Quality Control – ISQC*) је стандард који је утврдио *IFAC* – *ов одбор* за квалитет на основу кога се организује и спроводи професионална контрола квалитета услуга у јавној пракси;
- *Међународни стандарди ефикације* (IES – *International Educational Standards*) су стандарди које је прогласила Међународна федерација рачуновођа (*International Federation of Accountants – IFAC*);

- "РОС 31 – Професионално образовање рачуновођа" је национални рачуноводствени образовни стандард, усклађен са Међународним стандардима едукације IES, којим се уређују услови и начин образовања и стицања професионалних звања у рачуноводству и коришћење професионалних исправа;
- "РСС 33 – Рачуноводствени софтверски стандард" је национални рачуноводствени стандард квалитета рачуноводственог софтвера којим се дефинишу елементи и квалитет рачуноводственог софтвера;
- "Професионални рачуновођа" је професионално стручно лице носилац професионалног звања стеченог у складу са националним рачуноводственим образовним стандардом РОС 31, члан професионалне организације, чланице IFAC–а, било да обавља јавну праксу или је запослен код послодавца у привреди, јавном сектору или другим делатностима, како је то дефинисано IFAC-овим Етичким кодексом за професионалне рачуновође;
- *Професионални рачуновођа у јавној пракси* је лице запослено у привредном друштву које пружа професионалне услуге, односно предузетник који пружа професионалне услуге;
- *Професионалне услуге* су услуге које пружа професионални рачуновођа са потребним рачуноводственим или сродним квалификацијама на пословима рачуноводства, ревидирања финансијских извештаја, пореског консалтинга и консалтинга општег и финансијског менаџмента;
- *Јавни интерес* - колективно добро заједнице људи и институција којима рачуновође пружају професионалне услуге, како на националном тако и на међународном нивоу.
- "*Именик професионалних рачуновођа*" је књига у коју се уписују и ажурирају подаци и на основу које се прати рад Професионалних рачуновођа; у њој се води евиденција о континуираној едукацији, изреченим професионалним мерама и издатим професионалним исправама - лиценцама о професионалној оспособљености;
- "*Регистар привредних друштава и предузетника*" је књига коју води и ажурира професионална организација, где се уписују подаци који се односе на чланове – привредна друштва и предузетнике регистроване за пружање рачуноводствених услуга у јавној пракси (рачуноводства, пореског саветодавства, пројектовања рачуноводственог софтвера, консултантских услуга за менаџмент или обављања финансијског менаџмента).

- „Лиценце за услуге ревидирања финансијских извештаја“ издаје министарство надлежно за послове финансија и води „Регистар о издатим Лиценцама за услуге ревидирања финансијских извештаја“.
- "Регистар привредних друштава за ревидирање финансијских извештаја" је регистар чланства који води Комора привредних друштава лиценцираних за ревидирање финансијских извештаја, а у који се уписују привредна друштава за ревидирање финансијских извештаја којима је издата Лиценца за услуге ревидирања финансијских извештаја.

4. Разврставање правних лица

Члан 4.

Правна лица се у смислу овог закона разврставају на мала, средња и велика, у зависности од просечног броја запослених, редовних прихода и вредности имовине на дан састављања финансијских извештаја.

У средња правна лица разврставају се она правна лица која на дан састављања финансијских извештаја испуњавају најмање два од три следећа критеријума:

- 1) просечан број запослених између 50 и 250,
- 2) збир пословних, финансијских и осталих прихода између 3.500.000 и 10.000.000 евра и,
- 3) вредност имовине између 2.000.000 и 6.000.000 евра.

Правна лица која имају износе ниже од предвиђених код најмање два од наведена три критеријума разврставају се у мала правна лица, а правна лица која имају више износе код најмање два од наведена три критеријума сматрају се великим правним лицима.

Великим правним лицима, у смислу овог закона, сматрају се банке и друге финансијске организације, берзе и берзански посредници, осигуравајућа друштва, даваоци финансијског лизинга, добровољни пензијски фондови, друштва за управљање добровољним пензијским фондовима и инвестициони фондови, без обзира на наведене критеријуме.

Третман малог правног лица, у смислу овог закона, имају предузетници, без обзира на наведене критеријуме.

Члан 5.

Разврставање у складу са критеријумима из члана 4. овог закона врши само правно лице са стањем на дан састављања финансијских извештаја и исто користи за наредну пословну годину.

Новооснована правна лица разврставају се сразмерно броју месеци, на основу података из текућег финансијског извештаја и исто користе за текући и наредни пословни период.

Просечан број запослених израчунава се тако што се укупан број запослених крајем сваког месеца, укључујући и запослене у иностранству, подели са бројем месеци.

Вредности у еврима прерачунавају се у динарске вредности по средњем званичном курсу који објављује Народна банка Србије.

5. Језик и новчана јединица

Члан 6.

Пословне књиге се воде, а финансијски извештаји састављају и презентују на српском језику и у званичној националној валути.

Трансакције у другим валутама прерачунавају се у динарску вредност по званичном средњем курсу Народне банке Србије на дан настанка трансакције, а за неизмирене обавезе и потраживања – и на дан састављања финансијских извештаја.

II. ОРГАНИЗАЦИЈА РАЧУНОВОДСТВА, РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ИСПРАВЕ, ПОСЛОВНЕ КЊИГЕ, КОНТНИ ОКВИР, АЖУРНОСТ, ЧУВАЊЕ И ПОВЕРАВАЊЕ ВОЂЕЊА ПОСЛОВНИХ КЊИГА

1. Организација рачуноводства

Члан 7.

Правна лица и предузетници интерном регулативом уређују организацију рачуноводства на начин који омогућава свеобухватно евидентирање, спречавање и откривање погрешно евидентираних рачуноводствених исправа.

Правна лица и предузетници прописују интерне рачуноводствене контролне поступке, одређују лица која су одговорна за законитост и исправност настанка пословне промене и састављање исправа о пословној промени, уређују кретање рачуноводствених исправа и утврђују рокове за њихово достављање на даљу обраду.

Правно лице и предузетник који врши обраду података на рачунару дужно је да користи рачуноводствени софтвер који омогућава функционисање

система интерних рачуноводствених контрола и онемогућава брисање прокњижених пословних промена, сагласно рачуноводственом софтверском стандарду РСС 33 Рачуноводствени софтвер.

Унос података у пословне књиге организује се тако да омогући:

- 1) контролу улазних података;
- 2) контролу исправности унетих података;
- 3) увид у промет и стање рачуна главне књиге;
- 4) увид у хронологију обављеног уноса пословних промена и
- 5) чување и коришћење података.

2. Рачуноводствене исправе и евидентирање пословних промена

Члан 8.

Књижења пословних промена на имовини, обавезама и капиталу, као и прихода и расхода врше се на основу рачуноводствених исправа, које могу бити у класичном или електронском облику.

Класична рачуноводствена исправа је писани доказ о насталој пословној промени.

Класична рачуноводствена исправа саставља се у потребном броју примерака, на месту и у време настанка пословне промене и мора да буде потписана од стране лица која су учествовала у тој пословној промени.

Фотокопија класичне рачуноводствене исправе може служити као основ за књижење пословне промене, под условом да је на њој наведено место чувања оригиналне исправе, као и потпис одговорног лица.

Рачуноводствена исправа у електронском облику је доказ о насталој пословној промени послат телекомуникационим путем у виду електронске поруке.

Рачуноводствена исправа послата телекомуникационим путем, мора бити потписана електронским потписом и потврђена електронском поруком на основу уговора који је потписан, између пословних партнера, у складу са законом.

Рачуноводственом исправом сматра се и исправа формирана кроз електронску размену података између рачунара у складу са JUS, UN/EDIFACT, XML и XBRL стандардима, који регулишу размену електронских докумената.

Пошиљалац је обавезан да податке на улазу у телекомуникациони систем уноси са оригиналних рачуноводствених исправа и дужан је да чува оригиналне рачуноводствене исправе.

Уколико пренос података (EDI – Electronic Data Interchange) врши посредник, исти је одговоран за неповредивост пренесених порука.

Рачуноводствена исправа, класична и у електронском облику, треба да садржи све податке потребне за књижење у пословним књигама, тако да и неутрална особа, која није учествовала у пословној промени, може из исправе недвосмислено и без икакве сумње да разуме природу настале пословне промене.

Члан 9.

Лица одговорна за састављање и контролу рачуноводствених исправа својим потписом, класичним или електронским, потврђују да је она истинита и да верно приказује пословну промену.

Правно лице интересом регулативом може да уведе интерну контролу и интерну ревизију која врши независну верификацију интерних контрола процеса рада, уколико то изискује сложеност и обим пословања.

Послове из става 2. овог члана обавља професионално стручно лице из члана 29. овог закона.

Контролу рачуноводствених исправа не могу да врше лица која су задужена материјалним стварима (вредностима) на које се исправе односе.

3. Пословне књиге

Члан 10.

Пословне књиге су једнообразне евиденције о стању и променама на имовини, обавезама и капиталу, приходима и расходима правних лица и предузетника.

Пословне књиге по систему двојног књиговодства воде сва правна лица и предузетници, ако посебним законом није другачије одређено.

Члан 11.

Пословне књиге по систему двојног књиговодства су: дневник, главна књига и помоћне књиге.

Дневник је пословна књига у којој се хронолошким редом, свакодневно, књиже све настале пословне промене.

Главна књига представља основну пословну књигу у којој се све настале пословне промене књиже систематски на појединачним рачунима, које правна лица и предузетници отворе, на основу прописаног контног

оквира. Главна књига омогућава увид у стање и промене имовине, обавеза и капитала, као и прихода и расхода.

Сваки унос података у пословне књиге мора да буде повезан са одговарајућом рачуноводственом исправом.

Помоћне књиге су аналитичке евиденције које се воде за: сталну имовину, материјал, робу, производе и другу имовину у облику ствари, зараде, дужнике, повериоце, акције, готов новац, драгоцености и хартије од вредности у благајни и др.

Стална имовина се води преко Књиге сталне имовине (Књиге основних средстава) која представља регистар сталне имовине правних лица и преко аналитичке евиденције по врстама, која садржи: основицу за амортизацију, стопу отписа и отписану вредност по основу амортизације и умањења, односно увећања вредности.

Аналитичка евиденција материјала, робе у промету на велико, производа и друге имовине у облику ствари води се по врсти, количини и вредности.

Књига благајне је пословна књига у коју се уносе пословне промене које настају на готовом новцу, страним валутама, хартијама од вредности и другим вредностима које се чувају у каси правног лица и предузетника. Књига благајне закључује се сваког дана у ком је било пословних промена и доставља се рачуноводству истог, а најкасније наредног дана.

Пословне књиге могу да се воде у слободним листовима, повезане или пренете на неки од електронских или магнетних медија, тако да по потреби могу да се одштампају или прикажу на екрану.

Члан 12.

Пословне књиге се воде за пословну годину која је једнака календарској.

Отварање пословних књига врши се на почетку пословне године на основу биланса стања претходне године.

Новооснована правна лица и предузетници отварају пословне књиге на основу пописа имовине и обавеза на дан уписа у регистар код надлежног органа.

Члан 13.

Пословне књиге се закључују на крају пословне године, настанком статусне промене, престанком пословања и у другим случајевима, а након књижења свих пословних промена и обрачуна.

Помоћне књиге које се користе више од једне године закључују се по престанку њиховог коришћења.

Пословне књиге се закључују најкасније до рока за предају финансијских извештаја.

4. Контни оквир

Члан 14.

Правна лица и предузетници који пословне књиге воде по систему двојног књиговодства пословне промене књиже на троцифреним рачунима.

Троцифрени–синтетички рачуни представљају обавезни контни оквир.

Пословна промена књижи се на основу исправа о насталој промени, на рачуну који одговара природи те промене.

Контни оквир и садржину рачуна прописује:

- 1) за привредна друштва, задруге, берзе, берзанске посреднике, и друга правна лица и предузетнике – орган надлежан за послове финансија.
- 2) за Народну банку, банке и друге финансијске организације, друштва за осигурање, даваоце финансијског лизина, инвестиционе фондове, добровољне пензијске фондове и друштва за управљање добровољним пензијским фондовима Гувернер Народне банке Србије.

Надлежни органи из става 4. овог члана, дужни су да контне оквире пропишу у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона.

5. Ажурност и чување рачуноводствених исправа и пословних књига

Члан 15.

Правна лица и предузетници су дужни да уредно и ажурно воде пословне књиге.

Лица која учествују у састављању и пријему рачуноводствених исправа по основу којих је настала пословна промена дужна су да потписану исправу и другу документацију у вези са насталом променом доставе рачуноводству одмах по изради, односно пријему, а најкасније у року од осам дана, од дана када је пословна промена настала.

Лица која воде пословне књиге, након спроведене контроле примљених исправа, дужна су да исправе прокњиже у пословним књигама наредног дана, а најкасније у року од пет дана од дана пријема.

Члан 16.

Рачуноводствене исправе се чувају у писаној, електронској или магнетној форми или коришћењем других средстава архивирања.

Рачуноводствене исправе чувају се у следећим роковима:

- 1) трајно се чувају исплатне листе или аналитичке евиденције зарада које осигуравају битне податке о запосленом,
- 2) пет година се чувају исправе на основу којих се уносе подаци у пословне књиге,
- 3) пет година се чувају исправе платног промета у овлашћеним финансијским институцијама платног промета,
- 4) три године се чувају продајни и контролни блокови, помоћни обрасци и слична документација.

Закључене, потписане и оверене пословне књиге и финансијски извештаји се чувају, и то:

- 1) финансијски извештаји 30 година;
- 2) дневник и главна књига 10 година;
- 3) помоћне књиге пет година.

Правна лица и предузетници су дужни да чувају евиденције које обезбеђују вршење контроле обрачунатих и плаћених јавних прихода, у роковима предвиђеним прописима којима се уређују ова питања.

Правна лица и предузетници су дужни да уредно чувају рачуноводствене исправе и пословне књиге и да одреде лице одговорно за њихово чување.

Рок чувања рачуноводствених исправа и пословних књига рачуна се од задњег дана пословне године на коју се односе.

Рачуноводствене исправе и пословне књиге се чувају у просторијама у којима се обавља делатност, односно код правних лица или предузетника регистрованих за вођење рачуноводства, ако им је поверено вођење пословних књига.

Уколико се пословне књиге воде посредством рачунара, упоредо са меморисаним подацима треба да се обезбеди и меморисање апликативног софтвера, како би подаци били доступни контроли.

При отварању поступка ликвидације или стечаја, рачуноводствене исправе и пословне књиге записнички се предају ликвидационом, односно стечајном управнику.

6. Попис имовине и обавеза

Члан 17.

На почетку пословања и на крају сваке пословне године, правна лица и предузетници врше попис имовине и обавеза, и књиговодствено стање, пре израде финансијског извештаја, усклађују са стварним стањем утврђеним пописом.

Правна лица и предузетници врше попис и усклађивање имовине и обавеза са стварним стањем на начин, по поступку и у случајевима прописаним правилником који доноси министар надлежан за послове финансија.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, правно лице својом интерном регулативом може да предвиди и дуже периоде за вршење пописа књига, филмова, фотоса, архивске грађе и сл., с тим што ти периоди не могу да буду дужи од пет година.

Пре пописа имовине и обавеза и пре састављања финансијских извештаја, врши се усклађивање промета и стања главне књиге са дневником и помоћним књигама.

Члан 18.

Поред годишњег (редовног) пописа, правна лица и предузетници пописују имовину и обавезе и приликом примопредаје дужности рачуно-полагача (ванредан попис).

Правно лице и предузетник својом интерном регулативом уређују организацију и технику пописа (одређивање комисија, начина и рокова пописа, начина усклађивања књиговодственог са стварним стањем и др.).

7. Усаглашавање потраживања и обавеза

Члан 19.

Правно лице и предузетник који пословне књиге води по систему двојног књиговодства у обавези је да, пре састављања финансијског извештаја, изврши усаглашавање потраживања и обавеза, што доказује одговарајућом исправом.

Поверилац је дужан да свом дужнику, пре састављања финансијског извештаја, достави попис ненаплаћених рачуна, а дужник је обавезан да у року од пет дана од дана пријема провери своју обавезу, а уколико постоји обавеза то и потврди и о томе обавести повериоца.

Правно лице је дужно да у Напоменама уз финансијске извештаје, уколико има обавезу састављања овог извештаја, или на други начин обелодани неусаглашена потраживања и обавезе.

III. РАЧУНОВОДСТВЕНА НАЧЕЛА И ПРАВИЛА

Члан 20.

За припремање, састављање и презентацију финансијских извештаја примењују се рачуноводствена начела дата у Оквиру за припремање и презентацију финансијских извештаја и Међународном рачуноводственом стандарду 1 (MPC 1) - Презентација финансијских извештаја.

За признавање, мерење, презентацију и обелодањивање позиција финансијских извештаја непосредно се примењују Међународни рачуноводствени стандарди / Међународни стандарди финансијског извештавања (у даљем тексту: *MPC/MCFI*), односно Међународни стандарди финансијског извештавања за мале и средње ентитете (у даљем тексту: *MCFI за MCE*) ако се обвезник из члана 2. став 6. овог закона, определио да примењује *MCFI за MCE*.

Ревидирање финансијских извештаја, састављање и изражавање ревизорског мишљења врши се уз непосредну примену Међународних стандарда ревизије (у даљем тексту: *MCP*).

Ако се према *MPC/MCFI* стекну услови да се протекла година сматра хиперинфлаторном, надлежни државни орган, до 15. јануара текуће године објављује индекс раста цена за усклађивање за ту годину.

Професионалне рачуновође, из члана 3. став 1. ал. 8. и 9. овог закона, послове из ст. 1. и 2. овог члана, обављају у складу са овим законом и IFAC-овим Етичким кодексом за професионалне рачуновође.

IV. ГОДИШЊИ ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ

1. Финансијски извештаји

Члан 21

Правна лица и предузетници редовно састављају и презентују годишње финансијске извештаје са стањем на дан 31.12. текуће године.

Правно лице и предузетник код кога настану статусне промене, саставља финансијске извештаје на дан утврђен одлуком о промени.

Пословне промене настале између дана састављања финансијских извештаја и дана уписа у регистар обухватају се у пословним књигама новог правног лица или предузетника.

Финансијски извештаји се састављају и у случају отварања, односно закључења поступка ликвидације, односно стечаја правног лица.

Члан 22.

Финансијски извештаји у складу са *МРС/МСФИ*, односно *МСФИ за МСЕ* укључују:

- 1) Биланс стања;
- 2) Биланс успеха;
- 3) Извештај о новчаним токовима;
- 4) Извештај о променама на капиталу;
- 5) Напомене уз финансијске извештаје.

Имовина, обавезе и капитал, приходи и расходи других облика организовања (радне јединице, представништва, агенције и сл.) који немају својство правног лица, а обављају делатност у иностранству, уносе се у финансијске извештаје домаћег правног лица, које их је основало.

Предузетници немају обавезу састављања финансијских извештаја из тач. 3, 4. и 5. става 1. овог члана.

У циљу обезбеђења података за статистичка истраживања од државног значаја, правна лица и предузетници састављају и посебан извештај, по форми и садржини коју пропише орган надлежан за послове финансија.

Члан 23.

Форму и садржину финансијских извештаја у складу са *МРС/МСФИ*, односно *МСФИ за МСЕ* прописује:

- 1) за привредна друштва, задруге, предузетнике и друга правна лица; берзе и берзанске посреднике, орган надлежан за послове финансија;
- 2) за Народну банку Србије, банке и друге финансијске организације, друштва за осигурање, даваоце финансијског лизина, добровољне пензијске фондове и друштва за управљање добровољним пензијским фондовима, инвестиционе фондове, Гувернер Народне банке Србије.

Члан 24.

Орган управљања правног лица, односно предузетник и Професионални рачуновођа одговорани су за припрему, састављање и презентацију финансијских извештаја.

Финансијске извештаје потписује законски заступник правног лица, односно предузетник и Професионални рачуновођа, који има исправе о професионалној оспособљености, одређен интерном регулативом за њихово састављање, непосредно или дигиталним потписом, уколико се извештаји формирају у електронском облику по стандарду XBRL.

2. Консолидовани финансијски извештаји

Члан 25.

Правна лица која имају контролу (матично правно лице) над једним или више правних лица (зависно правно лице), обавезна су да састављају и подносе консолидоване финансијске извештаје.

Консолидовани финансијски извештаји су извештаји економске целине, коју чине матично и сва зависна правна лица.

Консолидовање се спроводи ради утврђивања финансијског положаја, успешности и промена финансијског положаја за све учеснике у консолидовању, као да су једна економска целина.

Изузетно, уколико збирна вредност имовине, односно прихода, матичног и зависних правних лица, без интерних трансакција, чине мало правно лице, такво правно лице није у обавези да саставља, доставља и обелодањује консолидовани финансијски извештај.

3. Ревидирани финансијски извештаји

Члан 26.

Ревидирање финансијских извештаја обавезно је за велика правна лица, у смислу чл. 4. и 5. овог закона, за правна лица која састављају консолидовани финансијски извештај, као и за све емитенте који продају своје хартије од вредности, на организованом финансијском тржишту.

Емитенти хартија од вредности дужни су да објаве финансијске извештаје ревидиране за годину која претходи години у којој врше емисију.

V. ПРОФЕСИОНАЛНА РЕГУЛАТОРНА ТЕЛА

Члан 27.

Професионална регулаторна тела у смислу овог закона су Професионална организација из члана 2. став 4. и Комора привредних друштава лиценцираних за ревидирање финансијских извештаја из члана 3. став 1. алинеја 15. овог закона.

Професионална организација је овлашћено професионално регулаторно тело за надзор над применом међународне професионалне регулативе, доношење, реализацију, имплементацију и контролу примене националне професионалне рачуноводствене регулативе.

Професионална организација је овлашћена за вођење Именика професионалних рачуновођа из члана 3. став 1. алинеје 12. овог закона и Регистра из члана 3. став 1. алинеје 13. овог закона.

Професионална организација као чланица Међународне федерације рачуновођа (IFAC) и Одбора за међународне рачуноводствене стандарде (IASB) има обавезу да штити јавни интерес, као колективно добро заједнице људи и институција којима професионалне рачуновође пружају услуге, како на националном тако и на међународном нивоу. Заштита јавног интереса се обавља кроз осмишљавање и примену програма контроле квалитета извршавања рачуноводствених услуга и то на нивоу професионалног рачуновође појединца, нивоу привредних друштава и предузетника регистрованих за пружање рачуноводствених услуга и на нивоу професионалне организације чланице IFAC-а.

Професионална организација:

- ажурно преводи и објављује *МРС/МСФИ, МСФИ за МСЕ*, обезбеђује едукацију за њихову примену и врши надзор над њиховом применом, а у складу са програмом контроле квалитета пружања рачуноводствених услуга;
- ажурно преводи и објављује и активно ради на примени и поштовању *МСП*, као и спроводи обуку и усавршавање за њихову примену;
- уводи и примењује IFAC-ов Етички Кодекс за професионалне рачуновође кроз ажурирање и објављивање превода, обезбеђење његове доступности, установљивање система и процедура истраживања случајева његовог кршења, као и предузимања одређених дисциплинских поступака ради јавног демонстрирања заштите јавног интереса;
- спроводи све међународне стандарде едукације и усаглашава националане програме едукације са њима;

- ажурно преводи и објављује Међународне рачуноводствене стандарде за јавни сектор и ради на њиховој примени и поштовању.

Професионална организација остварује своју функцију у складу са законом и актима професионалне и етичке саморегулативе.

Професионална организација подноси Влади Републике Србије годишњи извештај о реализацији овлашћења поверених овим законом најкасније четири месеца по завршетку календарске године.

Комора привредних друштава лиценцираних за ревидирање финансијских извештаја (у даљем тексту: Комора) је овлашћено професионално регулаторно тело за вршење контроле рада привредних друштава регистрованих и лиценцираних за ревидирање финансијских извештаја и за вођење Регистра привредних друштава за ревидирање финансијских извештаја из члана 3. став 1. алиније 15. овог закона.

Комора подноси Влади Републике Србије годишњи извештај о реализацији овлашћења поверених овим законом најкасније четири месеца по завршетку календарске године.

VI. ПРОФЕСИОНАЛНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ УСЛУГЕ

1. Поверавање вођења пословних књига, припрема и састављања финансијских извештаја

Члан 28.

Вођење пословних књига, припрему и састављање финансијских извештаја правно лице и предузетник може поверити:

- 1) Професионалном рачуновођи који је у радном односу код правног лица, односно код предузетника чије се пословне књиге воде, а који испуњава услове из члана 29. овог закона;
- 2) привредном друштву или предузетнику, уговором сачињеним у писаној форми, а који има регистровану, претежну, делатност за пружање рачуноводствених услуга и који је уписан у Регистар из члана 3. став 1. алиније 13. овог закона.

Привредно друштво и предузетник регистрован за пружање рачуноводствених услуга за упис у Регистар, из члана 3. став 1. алиније 13. овог закона мора да испуњава и следеће услове:

- 1) да има запослено лице одговорно за вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја које испуњава услове из члана 29. овог закона, односно да предузетник, који непосредно обавља делатност пружања рачуноводствених услуга, испуњава услове из члана 29. овог закона;

- 2) да има одговарајући пословни простор за обављање делатности, у складу са условима које прописује министар надлежан за послове финансија;
- 3) да су оснивачи (ортаци, чланови, акционари) у привредном друштву за пружање рачуноводствених услуга Професионалне рачуновође које испуњавају услове из члана 29. овог закона, односно да је предузетник Професионални рачуновођа који испуњава услове из члана 29. овог закона.

Захтев за упис у Регистар доставља се професионалној организацији која води Регистар сагласно члану 3. став 1. алиније 13. овог закона, а уз захтев се достављају докази о испуњености услова из тач. 1, 2. и 3. става 2. овог члана.

Решење о одбијању уписа у Регистар, односно брисању из Регистра је коначно, а против њега може да се покрене управни спор.

Привредно друштво и предузетник из става 2. овог члана, може пружати и услуге ревидирања финансијских извештаја у складу са чл. 30, 31. и 32. овог закона.

Привредно друштво и предузетник не може да врши ревидирање финансијских извештаја код правног лица коме истовремено пружа услуге рачуноводства, односно вођења пословних књига и састављања финансијских извештаја.

2. Професионална стручност лица одговорних за вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја

Члан 29.

Вођење пословних књига, припрему, састављање и презентацију финансијских извештаја правног лица и предузетника, обавља Професионални рачуновођа из члана 3. став 1. ал. 8. и 9. овог закона, који има важеће исправе о професионалној оспособљености.

Исправе о професионалној оспособљености, у смислу овог закона су:

- 1) Сертификат о стеченом професионалном звању и
- 2) Лиценца о професионалној оспособљености.

Стицање професионалног звања, издавање и коришћење професионалних исправа уређено је националним рачуноводственим образовним стандардом РС 31 и IFAC–овим Етички кодексом за професионалне рачуновође.

Правно лице и предузетник интерном регулативом одређује, ниво професионалног звања лица одговорног за вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја.

3. Услуге ревидирања финансијских извештаја

Члан 30.

Услуге ревидирања финансијских извештаја пружају се у складу са овим законом, Међународним стандардима ревизије – *MCP* и *IFAC*–овим Етичким кодексом за професионалне рачуновође.

Ревидирање финансијских извештаја, правних лица из члана 26. овог закона, могу да врше овлашћене јавне рачуновође и овлашћене рачуновође, запослене у привредним друштвима која су регистрована за пружања услуга рачуноводства и ревидирања финансијских извештаја у складу са законом којим се уређује правни положај привредних друштава и овим законом.

Ревидирање финансијских извештаја правних лица која нису обухваћена чланом 26. овог закона могу да врше и овлашћене јавне рачуновође непосредно у виду самосталне професионалне делатности, као физичка лица регистрована за пружања услуга рачуноводства и ревидирање финансијских извештаја у складу законом којим се уређује правни положај предузетника и овим законом.

Предузетник из става 3. овог члана може имати и запослене овлашћене јавне рачуновође и овлашћене рачуновође за обављање послова ревидирања финансијских извештаја.

4. Посебни услови за пружање услуга ревидирања финансијских извештаја

Члан 31.

Привредна друштва и предузетници за пружање услуга ревидирања финансијских извештаја, морају да испуњава и следеће услове:

- 1) да су оснивачи (ортаци, чланови, акционари) привредних друштава за пружање услуга ревидирања финансијских извештаја овлашћене јавне рачуновође и овлашћене рачуновође које поседују исправе из члана 29. став 2. овог закона, односно да је предузетник који непосредно пружа услуге ревидирања финансијских извештаја у виду самосталне професионалне делатности овлашћени јавни рачуновођа који поседују исправе из члана 29. став 2. овог закона;

- 2) да имају одговарајући пословни простор за обављање делатности, у складу са условима које прописује министар надлежан за послове финансија;
- 3) да имају и Лиценцу за услуге ревидирања финансијских извештаја из члана 3. став 1. тач. 14. овог закона ако врше ревидирање финансијских извештаја правних лица из члана 26. овог закона.

Лиценце за услуге ревидирања финансијских извештаја издаје министарство надлежног за послове финансија и води Регистар издатих Лиценци за услуге ревидирања финансијских извештаја.

Привредно друштво уз захтев за издавање Лиценце за услуге ревидирања финансијских извештаја и упис у Регистар издатих Лиценци за услуге ревидирања финансијских извештаја прилаже:

- 1) методолошки акт за обављање ревидирања финансијских извештаја који је усклађен са *MCP*, *IFAC*-овим Етичким Кодексом за професионалне рачуновође и Међународним стандардом контроле квалитета и који нарочито садржи:
 - начин руковођења којим се наглашава значај поштовања основних принципа;
 - начин руковођења којим се установљава очекивање да ће чланови тима на ангажовању деловати у јавном интересу;
 - политике и процедуре примене и надзора контроле квалитета ангажовања;
 - документоване политике у вези са идентификовањем претњи које узрокују непоштовање основних принципа, процене значаја претњи и одређивање и примена заштитних мера којима ће се ове претње елиминисати или свести на разумну меру;
 - документоване политике у вези са независношћу које се односе на идентификовање претњи које узрокују непоштовање основних принципа, процену значаја претњи и одређивање и примену заштитних мера којима ће се ове претње елиминисати или свести на разумну меру;
 - документоване интерне политике и процедуре којима се захтева поштовање основних принципа;
 - политике и процедуре надзора и управљања зависношћу од прихода једног клијента.
 - политике и процедура подстицања особља да извести више руководство фирме о недоумицама и забринутости у вези са поштовањем основних принципа;
 - политике и процедуре којима се онемогућава утицај на исход ангажовања појединцима који нису чланови тима;

- правремена комуникација у вези са политикама и процедурама фирме, укључујући све измене, према свим партнерима и професионалним персоналом, као и одговарајућа обука и образовање везано за такве политике и процедуре.
 - одређивање члана вишег нивоа менаџмента одговорног за надгледање адекватности функционисања система контроле квалитета;
 - информисање партнера и професионалног особља о клијентима којим се врши ревидирање финансијских извештаја као и њиховим повезаним правним лицима у односу на које морају бити независни.
 - дисциплински механизам којим се унапређује поштовање политика и процедура;
- 2) списак овлашћених јавних рачуновођа и овлашћених рачуновођа који ће бити запослени у привредном друштву регистрованом за ревидирање финансијских извештаја, а који су уписани у Именик професионалних рачуновођа;
 - 3) изјаву да оснивачи не обављају јавне функције;
 - 4) доказе о испуњености услова из тач. 1. и 2. става 1. овог члана.

Министарство надлежно за послове финансија дужно је да одлучи о захтеву за издавање Лиценце за услуге ревидирања финансијских извештаја, у року од 15 дана од дана његовог подношења, односно да подносиоцу захтева у том року изда Лиценцу за услуге ревидирања финансијских извештаја или захтев решењем одбије, а ако у прописаном року не одлучи сматраће се да је захтев усвојен и да је подносилац захтева уписан у Регистар о издатим Лиценцама за услуге ревидирања финансијских извештаја.

Министарство надлежно за послове финансија доноси решење о одузимању Лиценце за услуге ревидирања финансијских извештаја привредном друштву регистрованом за пружања услуга ревидирања финансијских извештаја уколико престане да испуњава један од услова прописан овим законом, осим ако у року од три месеца од дана настанка промене отклони те недостатке.

Решење о одбијању, односно о одузимању Лиценце за услуге ревидирања финансијских извештаја је коначно, а против њега може да се покрене управни спор.

Привредна друштва која пружају услуге ревидирања финансијских извештаја правних лица из члана 26. овог закона и која поседују Лиценцу за услуге ревидирања финансијских извештаја чланови су Коморе која води регистар из члана 3. став 1 тач. 15. овог закона.

5. Правила ревидирања финансијских извештаја

Члан 32.

Надлежни орган правног лица обвезника ревидирања финансијског извештаја, одлучује о избору привредног друштва за ревидирања финансијског извештаја, у складу са законом.

Услуге ревидирања финансијског извештаја се пружају на основу закљученог уговора, у писаној форми, између привредног друштва за ревидирање финансијских извештаја и правног лица.

Уговор из предходног става се закључује на период који не може бити краћи од 3 (три) године ни дужи од 6 (шест) година и не може се у овом периоду раскинути вољом клијента изузев, ако клијент изгуби статус обвезника ревидирања финансијског извештаја или на основу правоснажне одлуке суда.

Привредно друштво за ревидирање финансијских извештаја обавезно је да се осигура од одговорности за штету коју може да проузрокује изражавањем неадекватног мишљења због непоштовања законске и професионалне регулативе.

Надзор примене члана 30. до 33. овог закона, врши министарство надлежно за послове финансија или орган односно организација коју овласти по основу прописа који доноси министар надлежан за послове финансија.

6. Лица одговорна за извештаје о ревидирању финансијских извештаја

Члан 33.

Овлашћени јавни рачуновођа је независно професионално стручно лице које одговара за правилност обављања услуга ревидирања финансијских извештаја, састављање извештаја и изражавање мишљења.

Стицање професионалног звања овлашћени јавни рачуновођа и издавање и коришћење професионалних исправа уређено је националним рачуноводствено–образовним стандардом РС 31.

VII. ДОСТАВЉАЊЕ И ОБЕЛОДАЊИВАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА

Члан 34.

Финансијске извештаје, у једном примерку, правна лица и предузетници дужни су да, најкасније до краја фебруара текуће године за претходну годину, доставе _____, која врши обраду и контролу свих извештаја

и објављује основне податке о финансијском стању и резултатима пословања правних лица и предузетника и о лицима одговорним за њихово састављање.

Уз потпис финансијских извештаја Професионални рачуновођа уписује број лиценце о професионалној оспособљености.

Правна лица и предузетници који финансијске извештаје састављају у складу са чланом 21. ст. 2. и 4. овог закона, исте достављају у року од 60 дана од дана на који се састављају.

Правна лица која врше консолидовање финансијских извештаја и која имају пословне јединице у иностранству, дужна су да усвојене финансијске извештаје доставе органу из става 1. овог члана, најкасније до 31. марта текуће године.

Члан 35.

Правна лица и предузетници дужни су да, на захтев органа овлашћеног чланом 37. овог закона, омогуће увид у пословне књиге као и у усвојене и оверене финансијске извештаје са извештајем о ревидирању финансијских извештаја (уколико постоји обавеза вршења ревидирања) на прописаним обрасцима или на обрасцима који се формирају путем електронских порука, по стандарду XBRL, потписаних дигиталним потписом, са циљем остваривања њихових контролних функција.

Члан 36.

Обвезници ревидирања финансијских извештаја из члана 26. став 1. овог закона обавезни су да Биланс стања и Биланс успеха за претходну годину, заједно са мишљењем ревизора (скраћени извештај), обелодане најкасније до 30. јуна текуће године на web страници интернет сајта професионалне организације, другом гласилу, или на независној web страници свог интернет сајта, по правилу у XBRL формату сходно техничким препорукама IFAC–а везано за објављивање таквих извештаја.

VIII. ЗАКОНСКА И ПРОФЕСИОНАЛНА КОНТРОЛА И НАДЗОР

1. Контрола

Члан 37.

Контролу примене овог закона и подзаконских прописа којима се уређује рачуноводство врши министарство надлежно за послове финансија, односно орган пореске управе у редовном поступку контроле финансијских извештаја.

Начин и услове вршења контроле из става 1. овог члана прописује министар надлежан за послове финансија.

Контролу квалитета рада Професионалних рачуновођа у јавној пракси из члана 29. и привредних друштава и предузетника из члана 28. став 2. овог закона, по Међународном стандарду контроле квалитета, *IFAC*–овом Етичком кодексу за професионалне рачуновође и другој професионалној регулативи, врши професионално регулаторно тело, из члана 27. став 2. овог закона.

Одговорност за квалитет обављених услуга рачуноводства имају привредна друштва и предузетници за рачуноводство и за ревидирање финансијских извештаја, у складу са *IFAC*–овим Етичким кодексом за професионалне рачуновође.

Контролу рада привредног друштва за ревидирање финансијских извештаја врши Комора, а надзор над применом члана 30. до 33. овог закона, као и над радом Коморе врши министарство надлежно за послове финансија.

Контролу и надзор у складу са овим чланом врше лица - Професионалне рачуновође, која имају важеће професионалне исправе овлашћеног јавног рачуновође или овлашћеног рачуновође, запослено код органа из става 1. овог члана, односно организације из става 3. овог члана.

Извештаји о извршеној контроли квалитета рада привредног друштва за ревидирање финансијских извештаја достављају се независном надзорном телу из члана 38. овог закона, које са образложењем обавештава министарство надлежно за послове финансија.

Пореска управа или други орган кога одреди Министар финансија врши контролу пословања привредног друштва лиценцираног за ревидирање финансијских извештаја најмање једанпут годишње.

2. Надзор

Независно надзорно тело – Национални савет за рачуноводство

Члан 38.

Ради праћења примене овог закона, орган надлежан за послове финансија формира независно надзорно тело – Национални савет за рачуноводство (у даљем тексту: Савет).

Савет се састоји од 15 чланова, које делегирају:

1) Министарство надлежно за послове финансија	2 члан
2) Пореска управа	1 члан
3) Орган из члана 34. став 1. овог закона	1 члан
4) Народна банка Србије	1 члан

5) Комисија за хартије од вредности	1 члан
6) Професионална организација из члана 2. став 4. овог закона	1 члан
7) Асоцијација привредних друштава и предузетника за услуге рачуноводства	1 члан
8) Комора привредних друштава лиценцираних за ревидирање финансијских извештаја	1 члан
9) Асоцијација привредних друштава и предузетника произвођача рачуноводствених софтвера	1 члан
10) Асоцијација интерних ревизора	1 члан
11) Друштво професионалних проценитеља	1 члан
12) Привредна комора Србије	1 члан
13) Економски факултети	1 члан
14) Независни рачуноводствени експерт, кога именује Савет	1 члан

Најмање две трећине чланова Савета морају бити Професионалне рачуновође.

Савет бира председника на предлог министра надлежног за послове финансија.

Мандат чланова Савета траје четири године.

Финансијска средства за спровођење плана и програма рада Савета обезбеђује министарство надлежно за послове финансија или, из чланарина, професионална регулаторна тела из члана 27. овог закона.

Трошкове ангажовања чланова Савета сносе ентитети-предлагачи из става 2. за своје представнике.

Права и обавезе Савета су да:

- сарађује са надлежним министарством и другим државним органима ради доношења предлога што квалитетнијих законских и подзакнских аката из области рачуноводства;
- прати рад на доношењу и примени закона и подзаконских аката и предлаже надлежним органима одговарајућа решења;
- иницира измене и допуне прописа о рачуноводству и финансијском извештавању;
- сарађује са професионалним регулаторним телима и предлаже приоритетне активности за доношење и примену законске и професионалне регулативе;
- даје мишљење у вези предлога правилника о контном оквиру и садржини рачуна из члана 14. став 4. овог закона, као и о предлогу форме и садржине финансијских извештаја из члана 23. овог закона;

- прати рачуноводствену и професионалну регулативу на глобалном нивоу и предлаже потребну хармонизацију;
- даје мишљење о предлогу, професионалне организације, о минималним ценама рачуноводствених услуга, услуга ревидирања финансијских извештаја и консалтинг услуга;
- сачињава мерила за утврђивање минималних износа осигурања привредних друштава за ревидирање финансијских извештаја, и за друге послове, по захтеву министарства надлежног за послове финансија;
- врши независни надзор над применом члана 37. овог закона и даје предлоге за одузимање Лиценце за услуге ревидирања финансијских извештаја привредним друштвима за ревидирање финансијских извештаја;
- даје сагласност на програм контроле квалитета пружања рачуноводствених услуга
- даје мишљења у вези са специфичним националним стандардима.

Надлежно министарство обезбује је пословни простор за активности Савета, као и лица за обављање административно техничких послова.

IX КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 39.

Новчаном казном од _____ до _____ динара казниће се за привредни преступ правно лице:

1) ако одредбе овог закона не примењује на правна лица и друге облике организовања који су основани у иностранству (члан 1. став 3);

2) ако се не разврста у мала, средња или велика правна лица у складу са прописаним критеријумима (члан 4);

3) ако интерном регулативом не уреди организацију рачуноводственог система на начин који омогућава свеобухватно евидентирање, спречавање и откривање погрешно евидентираних рачуноводствених исправа (члан 7. став 1);

4) ако не пропише интерне рачуноводствене контролне поступке, не одреди лица одговорна за законитост и исправност настанка пословне промене и састављања исправе о пословној промени, не уреди кретање рачуноводствених исправа и не утврди рокове за њихово достављање на даљу обраду (члан 7. став 2);

5) ако не користи рачуноводствени софтвер који омогућава функционисање система интерних рачуноводствених контрола и онемогућава брисање прокњижених пословних промена, сагласно националном

рачуноводственом стандарду који регулише рачуноводствени софтвер (члан 7. став 3);

6) ако евидентирање пословних промена не врши на основу одговарајуће рачуноводствене исправе сачињене у складу са чланом 8. овог закона;

7) ако не одреди лица одговорна за састављање и контролу рачуноводствених исправа (члан 9);

8) ако пословне књиге не води по систему двојног књиговодства и на начин предвиђен овим законом (чл. 10, 11, 12. и 13);

9) ако не закључи пословне књиге у законом прописаним роковима (члан 13);

10) ако пословне књиге не води уредно и ажурно и ако не обезбеди да лица која учествују у састављању и пријему рачуноводствених исправа, као и лица која воде пословне књиге, то врше у законом предвиђеним роковима (члан 15);

11) ако не чува финансијске извештаје, рачуноводствене исправе и пословне књиге на начин и према роковима утврђеним овим законом (члан 16);

12) ако пре пописа имовине и обавеза и пре састављања финансијских извештаја не изврши усклађивање промета и стања главне књиге са дневником и помоћним књигама (члан 17. став 4);

13) ако не изврши попис имовине и обавеза у смислу овог закона (чл. 17 и 18);

14) ако не изврши усаглашавање потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извештаја (члан 19. став 1)

15) ако поверилац дужнику не достави попис ненаплаћених рачуна, односно ако дужник не провери своју обавезу и о томе обавести повериоца (члан 19. став 2);

16) ако за признавање, мерење, презентацију и обелодањивање позиција финансијских извештаја не примењује Међународне рачуноводствене стандарде / Међународне стандарде финансијског извештавања (члан 20);

17) ако не састави финансијске извештаје на законом прописан начин и у законом предвиђеним случајевима и роковима (чл. 21. и 22);

18) ако не састави консолидовани финансијски извештај (члан 25);

19) ако не изврши ревидирање финансијских извештаја (члан 26);

20) ако врши рачуноводствене послове, а не испуњава услове за обављање тих послова, утврђене овим законом (члан 28);

21) ако вођење пословних књига, припремање, састављање, презентацију и обелодањивање финансијских извештаја повери лицу, правном лицу или предузетнику који не испуњава услове предвиђене овим законом (чл. 28. и 29);

22) ако, као привредно друштво које се бави делатношћу ревидирања финансијских извештаја повери обављање послова ревидирања финансијских извештаја лицу које не испуњава услове у погледу одговарајућег професионалног звања (члан 30. став 2);

23) ако, као привредно друштво које се бави делатношћу ревидирања финансијских извештаја закључи уговор о пружању услуга супротно одредбама члан 32. ст. 2. и 3;

24) ако, као привредно друштво које се бави делатношћу ревидирања финансијских извештаја, не испуњава прописане услове за обављање те делатности (члан 31);

25) ако се, као привредно друштво које се бави ревидирањем финансијских извештаја, не осигура од одговорности за штету коју може да проузрокује израженим мишљењем ревизора или ако обавља ревидирање финансијских извештаја код правних лица код којих постоји сукоб интереса (члан 32. став 4);

26) ако не достави финансијске извештаје у законом предвиђеним роковима (чл. 34. и 36);

За радње из става 1. овог члана казниће се за привредни преступ и одговорно лице у правном лицу, новчаном казном од _____ до _____ динара.

Члан 40.

Новчаном казном од _____ до _____ казниће се за прекршај предузетник:

1) ако интерном регулативом не уреди организацију рачуноводственог система на начин који омогућава свеобухватно евидентирање, спречавање и откривање погрешно евидентираних рачуноводствених исправа (члан 7. став 1);

2) ако не пропише интерне рачуноводствене контролне поступке, не одреди лица која су одговорна за законитост и исправност настанка пословне промене и састављање исправе о пословној промени, не уреди кретање рачуноводствених исправа и не утврди рокове за њихово достављање на даљу обраду (члан 7. став 2);

3) ако евидентирање пословних промена не врши на основу одговарајуће рачуноводствене исправе сачињене у складу са чланом 8. овог закона;

4) ако пословне књиге не води по систему простог или двојног књиговодства на начин предвиђен овим законом (чл. 10, 11, 12. и 13);

5) ако пословне књиге не води уредно и ажурно и ако не обезбеди да лица која учествују у састављању и пријему рачуноводствених исправа и лица која воде пословне књиге то врше у предвиђеним законским роковима (члан 15);

6) ако финансијске извештаје и пословне књиге не чува у законом прописаном року (члан 16);

7) ако пре пописа имовине и обавеза и пре састављања финансијских извештаја не изврши усклађивање промета и стања главне књиге са дневником и помоћним књигама (члан 17. став 4);

8) ако не изврши попис имовине и обавеза у смислу овог закона (чл. 17. и 18.);

9) ако не изврши усаглашавање потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извештаја (члан 19. став 1);

10) ако за признавање, мерење, презентацију и обелодањивање позиција финансијских извештаја не примењује Међународне рачуноводствене стандарде / Међународне стандарде финансијског извештавања (члан 20);

11) ако не састави финансијске извештаје на законом прописани начин и у законом предвиђеним случајевима и роковима (чл. 21. и 22);

12) ако врши рачуноводствене послове, а не испуњава услове за обављање тих послова утврђене овим законом (члан 28);

13) ако вођење пословних књига, припремање, састављање, презентацију и обелодањивање финансијских извештаја повери лицу, правном лицу или предузетнику који не испуњава услове предвиђене овим законом (чл. 28. и 29);

14) ако, као предузетник који се бави делатношћу ревидирања финансијских извештаја непосредно обавља послове ревидирања финансијских извештаја, а не испуњава прописане услове у погледу одговарајућег професионалног звања (члан 30. став 3) ;

15) ако, као предузетник који се бави делатношћу ревидирања финансијских извештаја повери послове ревидирања финансијских извештаја лицу које не испуњава услове у погледу одговарајућег професионалног звања (члан 30. став 4) ;

16) ако, као предузетник који се бави делатношћу ревидирања финансијских извештаја, не испуњава прописане услове за обављање те делатности (члан 31);

17) ако у законом предвиђеним роковима не достави финансијске извештаје (чл. 34. и 36).

Х. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 41.

Лица која су до дана ступања на снагу овог закона стекла професионална звања по националном рачуноводственим образовним стандардом РОС 31, рачуновођа, самостални рачуновођа, овлашћени рачуновођа и овлашћени јавни рачуновођа, односно одговарајуће професионално звање у рачуноводству, полагањем по основу члана 66. или признавањем на основу члана 72. Закона о рачуноводству ("Службени лист СРЈ", бр. 46/96 и 71/99), професионална организација, на лични захтев, у складу са овим законом и националним рачуноводственим образовним стандардом РОС 31, уписаће у одговарајући Именик професионалних рачуновођа.

Лица која поседују сертификат или решење ревизора и овлашћеног ревизора, професионална организација, у складу са овим законом и националним рачуноводственим образовним стандардом РОС 31, на лични захтев, уписаће у Именик професионалних рачуновођа - носилаца професионалних звања овлашћених рачуновођа, односно овлашћених јавних рачуновођа.

Професионалне рачуновође из става 1. и 2. овог члана, уколико нису оствариле потребан ниво професионалне оспособљености кроз континуирану едукацију, непрекидно, у претходних пет година од дана ступања на снагу овог закона, обавезне су да, у року од годину дана од дана ступања на снагу овог Закона, положи тест провере знања о познавању *МРС/МСФИ*, *МСР* и друге професионалне регулативе, пред испитном комисијом професионалне организације на чији састав даје сагласност министар надлежан за послове финансија.

Лица која су до дана ступања на снагу овог закона стекла професионално звање овлашћени рачуновођа у складу са националним рачуноводственим образовним стандардом РОС 31 и који поседују важеће исправе о професионалној оспособљености сагласно члану 29. став 2. овог закона, могу да обављају ревидирање финансијских извештаја, састављање ревизорског извештаја и изражавање мишљења, најдуже пет година од дана ступања на снагу овог закона, у ком року су дужна да стекну професионално звање овлашћени јавни рачуновођа сагласно члану 33. став 2. овог закона.

Привредна друштва и предузетници регистровани за обављање послова рачуноводства дужни су да ускладе своје пословање са одредбама члана 28.

став 2. тачка 1) овог закона у року од 3 месеца, а са одредбом члана 28. став 2. тач. 2) и 3) у року од 2 године од дана ступања на снагу овог закона.

Привредна друштва за пружање услуга ревидирања финансијских извештаја дужна су да своје пословање ускладе са одредбама члана 31. овог закона, у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона.

Комора овлашћених ревизора, основана Законом о рачуноводству и ревизији ("Службени гласник РС", бр 46/2006) дужна је да свој статут и друга општа акта усклади са одредбама овог закона у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона.

Професионална организација из члана 2. став 4. овог закона је дужна да свој статут усклади са одредбама овог закона у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона.

На одредбе статута, професионалне организације из члана 2. став 4. овог закона, које се односе на вршење поверених послова сагласност даје министарство надлежно за послове финансија.

Члан 42.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о рачуноводству и ревизији ("Службени гласник РС" бр. 46/06).

Члан 43.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".

Београд, 2009.

Образложење

Постојећи Закон о рачуноводству и ревизији („Службени гласник РС“, бр. 46/06) треба ставити ван снаге и донети нови Закон о рачуноводству из следећих разлога:

- многе одредбе су нејасне и неприменљиве у пракси што ствара правну несигурност – нема институција које би га спровеле:
 - не уважава основне чиниоце квалитета финансијског извештавања,
 - нема јасне улоге међународне рачуноводствене регулативе, правила и процедура међународних регулаторних тела њених креатора,
 - није дефинисана улога професионалне организације, која је задужена за имплементацију међународне професионалне регулативе и квалитет финансијског извештавања,
 - нема институција законске и професионалне контроле и надзора квалитета финансијског извештавања и радом професионалних рачуновођа креатора квалитета рачуноводства и финансијског извештавања,
 - не уређује тржиште рачуноводствених и ревизорских услуга,
 - ревизију уређује као контролу уместо рачуноводствену услугу;
- Није спроводив јер није усклађен са другим прописима - у супротности је са Законом о привредним друштвима, пореским и другим прописима и сл.;
- Ствара непотребне трошкове приватном и јавном сектору и утиче на њихову конкурентност – извештаји се достављају на три места – АПР, Центар за бонитет и Пореска управа;
- Обезбеђује повољније услове интересним групама – ревизорским предузећима и консалтинг и издавачким предузећима;
- Даје државним органима превелика дискрациона права – постоји јак утицај Министарства на Комору овлашћених ревизора, али и вишеструки сукоби интереса у Комори;
- Подцењује улогу професионалних рачуновођа основних креатора квалитета финансијских извештаја.
- Супротан је, у постпуности, циљевима стратегије регулаторне реформе у Републици Србији јер:
 - не ствара повољан привредни амбијент

- повећава правну несигурност и
- смањује конкуретност

Предлог новог Закона о рачуноводству има све елементе добре регулативе зато што:

- Делотворан је јер:
 - решава сва питања квалитетног финансијског извештавања,
 - применљив је – јер предвиђа све институције потребне за спровођење, са јасно разграниченим надлежностима и одговорностима почев од државних органа, преко професионалних организација, рачуноводствених фирми и рачуновођа,
 - омогућава учесницима у финансијском извештавању да га поштују и примењују,
- Економичан, јер смањује трошкове:
 - континуиране едукације професионалних рачуновођа,
 - предавања финансијских извештаја на рационална начин и др.
- Оптерећења учесника у процесу извештавања су сврсисходна и оправдана,
- Конзистентан је са другим релевантним прописима и
- Транспарентан је и прихватљив како на националном тако и на међународном нивоу.

Овај Предлог закона о рачуноводству сачињен је сходно захтеву професионалних рачуновођа и привредних друштава регистрованих за услуге рачуноводства и услуге ревидирања финансијских извештаја, сагласно општеприхваћеним глобалним стандардима, правилима међународних регулаторних тела, уз пуно уважавање наших специфичности, а омогућава транспарентно и упоредиво финансијско извештавање, што је у условима опште глобализације и стандардизације финансијског извештавања приоритетан задатак државе, али и професионалних организација, пре свега Савеза рачуновођа и ревизора Србије, као полувековног представника професије, члана Међународне федерације рачуновођа и других међународних регулаторних тела.

У Предлог закона о рачуноводству укључене су и услуге ревидирања финансијских извештаја, с обзиром на то да су услуге ревидирања само један од сегмената рачуноводства.

У образложењу су коришћене многе упутне примедбе на постојећа законска решења из Закона о рачуноводству и ревизији („Службени гласник РС“ бр. 46/2006).

Предлог закона садржи основне, посебне и прелазне одредбе, које су груписане, у одређене целине, према природи и материји која се тим одредбама регулише.

У оквиру одељка **I Основне одредбе**, чл. 1, 2. и 3. Предлога, утврђене су три полазне основе, а то су:

- предмет уређења Закона (обвезници вођења пословних књига, састављања, достављања и обелодањивања финансијских извештаја извештаја, услови и начин пружања рачуноводствених и услуга ревидирања, законска и професионална контрола и независни надзор);
- регулатива на којој треба да буде засновано вођење пословних књига, састављање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја и извештаја ревидирања;
- јасна улога рачуноводствене професије у процесу стандардизације финансијског извештавања;
- дефинисање најзначајних израза у Закону, односно њиховог значења у смислу овог Предлога закона;
- јасна улога привредних друштава и предузетника за рачуноводствене услуге;
- јасно су дефинисане поделе надежности државе, професије и обвезника примене Закона;
- јасна улога професионалних организација и Савета за рачуноводство
- јасне прелазне одредбе у функцији континуитета.

1. Члан 1. Обвезницима се сматрају предузећа, задруге, банке и друге финансијске организације, осигуравајућа друштва, берзе, берзански посредници, даваоци финансијског лизинга, добровољни пензијски фондови, друштва за управљање пензијским фондовима, инвестициони фондови и друга правна лица, осим „буџета“, као и физичка лица која самостално обављају привредну делатност ради стицања добити, односно предузетници. Одредбе овог Предлога закона односе се и на организационе делове иностраних правних лица која у Републици Србији обављају привредну делатност, а седиште им је у иностранству, као и на правна лица и друге облике организовања које је домаће правно лице основало у иностранству, ако прописима држава у којима су та правна лица основана није утврђена обавеза вођења пословних књига и састављања финансијских извештаја. Банке и друге финансијске организације и организације за осигурање дужне су да воде пословне књиге и за правна лица која су основале у иностранству. Одредбе Закона не односе се на кориснике буџетских средстава и организације обавезног

социјалног осигурања, осим ако је посебним прописом предвиђено да се примењује овај закон.

На овај начин обухваћен је широк спектар субјеката који су обвезници овог закона, укључујући и предузетнике. Циљ оваквог предлога је да сви субјекти пословања пословне књиге воде на једнообразан начин, по систему двојног књиговодства и да финансијске извештаје састављају на истим основама, а који омогућава бољи увид у финансијско пословање. Изузетно, а имајући у виду мали обим пословања, предузетници паушалци (стари занати) пословне књиге могу да воде по систему простог књиговодства.

2. **Члан 2.** Према овом решењу, правна лица и предузетници су дужни да вођење пословних књига, састављање, достављање, обелодањивање и ревидирање финансијских извештаја врше у складу са законском, професионалном и интерном регулативом. Законску регулативу чине Закон и подзаконски акти донесени на основу њега. Професионалну регулативу чине: IFAC—ов Етички кодекс за професионалне рачуновође; Међународни стандарди финансијског извештавања; Међународни стандарди финансијског извештавања за мале и средње ентитете; Међународни стандарди ревизије; Међународни стандард контроле квалитета; Међународни стандарди едукације; национални стандарди којима се регулишу услови за професионално образовање рачуновођа (РОС 31); стандард за рачуноводствени софтвер (РСС 33); други рачуноводствени стандарди донесени на основу закона, а у складу са стандардима Међународне федерације рачуновођа (IFAC). Овде је важно напоменути да су објављени Међународни стандарди финансијског извештавања за мале и средње ентитете, који се могу примењивати код припреме, израде и обелодањивања финансијских извештаја малих и средњих правних лица и предузетника почев од 2010. године.

Сва акта која доноси национална професионална организација и акта која доносе међународна професионална организација и тела, морају да буду доступна свим правним лицима и предузетницима, па је стога неопходно да се Законом о рачуноводству, за спровођење професионалне регулативе, овласти конкретна професионална организација. Та организација мора да буде члан Међународне федерације рачуновођа која тесно сарађује са њом и има право али и обавезу да преводи и објављује IAS/IFRS, IFRS for SMEs, ISA и осталу међународну професионалну регулативу. Одредбом става 4. овог члана дат је логичан предлог да то буде педесетпетогодишња професионална организација, која исто толико успешно организује и едукује рачуноводствену професију, преводи и објављује међународну професионалну регулативу, а националну, са њом, усклађује, Савез рачуновођа и ревизора Србије, члан Међународне федерације рачуновођа.

Одредбом става 5. члана 2. дефинисано је шта се подразумева под интерном регулативом. Интерну регулативу, у смислу овог Предлога закона, чине акта правних лица и предузетника којима се, у складу са Законом и подзаконским актима, међународном професионалном регулативом и националним

стандардима, уређују организација рачуноводства и рачуноводствене политике (рокови за достављање исправа, метод и рокови отписа нематеријалних улагања и сталних средстава, метод обрачуна излаза залиха, распоред трошкова на производе – цена коштања и др.). Сви субјекти на које се односи Закон о рачуноводству у обавези су да интерном регулативом уреде организацију рачуноводственог система на начин који омогућава свеобухватно евидентирање рачуноводствених исправа, спречавање и откривање погрешно евидентираних рачуноводствених исправа, затим да пропишу интерне управљачке и рачуноводствене контролне поступке и одреде лица одговорна за законитост и исправност настанка пословне промене и састављање исправе о пословној промени. Обвезници су такође дужни да уреде кретање рачуноводствених исправа и утврде рокове за њихово достављање на даљу обраду и да при вршењу обраде података на рачунару користе рачуноводствени софтвер који омогућава функционисање система интерних рачуноводствених контрола и онемогућава брисање прокњижених пословних промена, сагласно националном рачуноводственом стандарду који регулише рачуноводствени софтвер (PCC 33).

У ставу 6. овог члана предвиђена је обавеза малих и средњих правних лица, као и предузетника, да уколико се одлуче да примењују Међународне стандарде финансијског извештавања за мале и средње ентитете, такву одлуку унесу и објаве у својим рачуноводственим политикама, а ако то не учине, примењују Међународне стандарде финансијског извештавања опште намене.

3. Члан 3. Овим чланом дефинисано је значење појединих професионалних израза: "IFAC–ов Етички кодекс за професионалне рачуновође"; "IAS/IFRS" (Међународни стандарди финансијског извештавања); "IFRS for SMEs" (Међународни стандарди финансијског извештавања за мале и средње ентитете) "ISA" (Међународни стандарди ревизије); "ISQC" (Међународни стандард контроле квалитета); национални рачуноводствени стандарди "РОС 31", "ЈРС 33"; значење израза "професионални рачуновођа"; „професионални рачуновођа у јавној пракси“, „професионалне услуге“, „јавни интерес“ "Именик носилаца професионалних звања"; Регистар привредних друштава регистрованих за услуге ревидирања финансијских извештаја и привредних друштава и предузетника регистрованих за пружање рачуноводствених услуга, привредних друштава која пројектују и производе рачуноводствени софтвер „лиценце за услуге ревидирања финансијских извештаја“.

Циљ дефинисања и унификавања израза је јединствено изражавање, тако да нормативни изрази буду складни, стилски и појмовно усаглашени, јасни и недвосмислени, како у практичној примени законских одредби не би долазило до недоумица у вези са њиховим правним значењем и домашајем.

"МРС/МСФИ" (IAS/IFRS) (Међународни стандарди финансијског извештавања), „МСФИ за МСЕ“ („IFRS for SMEs) (Међународни стандарди финансијског извештавања за мале и средње ентитете), "МСП"(ISA) (Међународни стандарди ревизије), "ISQC" (Међународни стандард контроле квалитета); национални рачуноводствени стандарди "РОС 31", "РСС 33" и IFAС–ов "Етички кодекс за професионалне рачуновође" представљају професионалну регулативу.

Шире образложење међународне професионалне регулативе Међународне федерације рачуновођа и других регулаторних тела коју Савез РР Србије, по члану 3. садашњег Закона о рачуноводству и ревизији, преводи, усклађује и објављује, као и националне професионалне рачуноводствене регулативе коју Савез доноси и усклађује са међународном, можете наћи на сајту Савеза: www.srfs.rs и у унификованим издањима Савеза.

Под појмом "професионални рачуновођа" подразумева се лице – члан професионалне организације, носилац одговарајућег професионалног звања (рачуновођа, самостални рачуновођа; овлашћени рачуновођа и овлашћени јавни рачуновођа), стеченог у складу са РОС 31, способљен за вођење пословних књига, састављање финансијских извештаја, контролу и ревидирање финансијских извештаја. Вођење пословних књига по систему двојног књиговодства, састављање и презентацију финансијских извештаја правног лица и предузетника може обављати само професионално стручно лице које има одговарајуће професионално звање и исправу, при чему се вођење пословних књига може поверити и специјализованом облику привредног друштва или предузетнику регистрованом за пружање рачуноводствених услуга, који испуњава услове утврђене овим законом.

Ради обезбеђивања правилне и ажурне евиденције података о лицима која су стекла (или изгубила) професионална звања, као и података о привредним друштвима и предузетницима који испуњавају услове за пружање услуга рачуноводства или ревидирања финансијских извештаја, као и јавности тих података, предлаже се вођење Именика професионалних рачуновођа – носилаца професионалних звања, али и увођење Регистра привредних друштава и предузетника. Сва лица која имају одговарајуће професионално звање, односно подаци о тим лицима, уписују се у Именик носилаца професионалних звања, који се води и ажурира код професионалне организације. Ова активност је најважнија претпоставка квалитета финансијских извештаја, с обзиром да их састављају професионално-стручне и етички обавезане рачуновође, које још и контролише професионална организација, што је најефикаснији систем који функционише у свим развијеним земљама. Такође се води и евиденција о привредним друштвима и предузетницима регистрованим за пружање услуга рачуноводства и

ревидирања финансијских извештаја, у регистру, који води и стално ажурира професионална организација, с тим да Регистар привредних друштава регистрованих за ревидирање финансијских извештаја којима је издата Лиценца за услуге ревидирања по закону, води Комора привредних друштава за ревидирање финансијских извештаја.

5. **Чл. 4. и 5.** Одредбама овог члана утврђени су критеријуми за разврставање правних лица на мала, средња и велика, који су усаглашени са одредбама IV директиве ЕУ. Напреднија законска решења дају самим правним лицима право да се сама разврстају на основу датих критеријума, што се предлаже и овим законом. Одредбе о разврставању значајне су и због тога што је предвиђена обавезна ревидирања финансијских извештаја велика правна лица, али не и за мала и средња, као и због коришћења других права предвиђених овим Предлогом закона.

6. **Члан 6.** Према одредбама овог члана, пословне књиге се воде, а финансијски извештаји састављају и презентују на српском језику и у званичној националној валути. Трансакције у другим валутама прерачунавају се у динарску вредност, по званичном средњем курсу на дан настанка трансакције, а за неизмирене обавезе и потраживања и на дан састављања финансијских извештаја. Ово наравно не значи да се за потребе страних пословних партнера финансијски извештаји не могу преводити на страни језик, ако је то у интересу обвезника овог закона, већ да се званични финансијски извештај који се доставља надлежном органу (и који се код правног лица сагласно члану 16. чува 30 година) мора сачинити и доставити на српском језику.

II. Организација рачуноводства, рачуноводствене исправе, пословне књиге, контни оквир, ажурност, чување и поверавање вођења пословних књига

7. **Члан 7.** Предлаже се да правна лица и предузетници интерним актима уреде организацију рачуноводства у оквиру своје регистроване делатности, односно да одреде место рачуноводства у организационој шеми. Организација рачуноводства треба да обезбеди адекватну везу између свих организационих делова правног лица у којима настају пословне промене на имовини, обавезама и капиталу, као и на приходима и расходима. Интерним актима се одређује одговорно лице за издавање рачуноводствених исправа које прате кретање промена имовине и обавеза, лице одговорно за издавање

рачуноводствених исправа, њихову садржину, рокове у којима су одговорна лица дужна да те исправе доставе рачуноводству ради књижења.

Ако се унос података у пословне књиге врши на рачунару, правна лица и предузетници су обавезни да користе рачуноводствени софтвер који омогућава коришћење интерних рачуноводствених контрола и онемогућава брисање прокњижених пословних промена. При овоме, правна лица и предузетници су обавезни да се придржавају рачуноводствених стандарда.

Организациони део обвезника овог закона који води пословне књиге рачуноводства треба да обезбеди правилан унос података у прописаним роковима, контролу унетих пословних промена, увид у промене и стање рачуна главне књиге, хронологију пословних промена, чување података и њихово коришћење.

8. Чл. 8 и 9. Рачуноводствена исправа је један од битних елемената вођења пословних књига. Њом се документује свака пословна промена на имовини, обавезама, капиталу, приходима и расходима, а на основу ових података рачуноводство обезбеђује промене финансијског стања и утврђује финансијски резултат пословања. Имајући у виду да недостаци књиговодствених исправа доводе до спорова између пословних субјеката (што изазива непотребне трошкове), грешака у књижењу пословних промена, грешака при утврђивању и плаћању јавних прихода, одредбама чл. 8. и 9. Закона предлаже се да се ближе пропише шта се сматра рачуноводственом исправом, каква мора да буде њена садржина, затим одговорност лица која су саставила исправу, као и одговорност лица задужених за контролу тих исправа.

Рачуноводствене исправе, као што је речено, прате сваку промену на имовини, обавезама, капиталу, приходима и расходима, које свакодневно настају као последица пословне активности, па се предлаже да се Законом пропише садржина исправа, која је условљена природом настале промене, како би садржале податке потребне за књижење у пословним књигама, тако да особа која није учествовала у пословној промени може без икакве сумње да сазна природу обављене промене. Правна лица и предузетници својим интерним актима треба да одреде лица одговорна за састављање рачуноводствених исправа, рокове у којима су та лица дужна да исправе доставе рачуноводству на књижење, као и лица одговорна за њихову контролу.

С обзиром на то да су интерна ревизија и интерна контрола питање одлука менаџмента и управе појединачних субјеката и немају значаја за јавност, овим предлогом закона се не предлажу решења из ове области, већ се

препушта менаџменту правних лица која имају потребу за интерном контролом и интерном ревизијом, или која имају ову обавезу по другом закону, да ову област уреде интерним актом у складу са законском и професионалном регулативом, односно овим Законом.

9. **Чл. 10, 11, 12 и 13.** Предлаже се да се пословне књиге воде по систему двојног књиговодства.

У односу на одредбе сада важећег закона, предлаже се да се обавеза вођења пословних књига по систему двојног књиговодства прошири и на предузетнике, с тим што двојно књиговодство не морају да воде предузетници паушалци.

Пословне књиге по систему двојног књиговодства, као и према сада важећем закону су дневник, главна књига и помоћне књиге. Ближе су дефинисане садржина главне књиге и обавеза документовања пословних промена са циљем њихове ефикасније контроле.

Такође, ближе је одређено, што није присутно у сада важећем закону, које помоћне књиге воде правна лица и предузетници, као и њихова садржина (нематеријална улагања и стална средства, роба у промету на велико, производи и друга имовина у облику ствари, књига благајне). На помоћне књиге упућивао је и до сада важећи закон, али је било случајева да се ове књиге не воде или да се не воде уредно, што је омогућавало да се пословне промене не евидентирају у књигама (сива економија).

Предлаже се да се обавезно воде књига улазних и излазних фактура. Досадашња пракса показала је да се фактуре о продатим и купљеним производима и услугама не књиже уредно у пословним књигама. Има случајева да се у пословним књигама продавца књижи вредност испоручених производа, а да се фактура не књижи у књигама купца, да се накнадно врше измене фактура, па се уместо редовног промета промет робе преноси у сиву економију. Увођењем књиге улазних и излазних фактура обезбеђује се контрола, како би се промене на имовини и обавезама уредно књижиле и обезбедио једноставнији поступак усклађивања обавеза и потраживања између субјеката.

У вези са отварањем пословних књига и њиховим закључивањем, нема промена у односу на садашњи закон.

10. **Члан 14.** Предлаже се да се у контном оквиру и даље задрже обавезни троцифрени синтетички рачуни на којима се исказују промене и стање имовине, обавеза, капитала, прихода и расхода, односно да се и даље задржи билансни принцип и постојећи распоред рачуна по класама и групама рачуна.

Контни оквири, због специфичности пословања, могу да буду прописани, као и до сада, посебно за привредна друштва, задруге, берзе, берзанске посреднике, друга правна лица и предузетнике, посебно за осигуравајућа друштва и берзе и берзанске посреднике, а посебно за Народну банку, банке и друге финансијске организације, друштва за осигурање, даваоце финансијског лизинга, инвестиционе фондове, добровољне пензијске фондове и друштва за управљање добровољним пензијским фондовима. Правна лица и предузетници могу, у оквиру троцифрених синтетичких рачуна, да отварају аналитичке рачуне према својим потребама. Обавезан контни оквир троцифрених синтетичких рачуна обезбеђује систем једнообразног вођења пословних књига, што не умањује потребу правних лица и предузетника да самостално одлучују о увођењу аналитичких рачуна и прошире евиденцију за своје потребе. Са друге стране, обавезан троцифрени контни оквир омогућава бољи увид у пословне књиге, ефикаснији метод контроле унетих података, једноставнију обуку лица која воде књиге, једноставнију контролу и ревизију финансијских извештаја, економичнији начин креирања контног оквира и бољу повезаност рачуна, као и низ других предности у односу на примену различитих контних оквира, које би креирала мање стручна лица за свако правно лице.

Обавезни контни оквир у потпуности задовољава потребу за исказивањем имовине, обавеза, капитала, прихода, расхода и резултата пословања у прописаним финансијским извештајима по МРС-1 и по члану 22 Закона. Притом, прописивањем обавезних троцифрених рачуна не умањује се финансијско извештавање по МРС\МСФИ, односно МСФИ за МСЕ, нити примена других стандарда.

Предлаже се, као и у сада важећем закону, да контни оквир и његову садржину пропише за привредна друштва, задруге, берзе и берзанске посреднике, друга правна лица и предузетнике, орган надлежан за послове финансија, а за банке и друге финансијске организације, друштва за осигурање, даваоце финансијског лизинга, инвестиционе фондове, добровољне пензијске фондове и друштва за управљање добровољним пензијским фондовима, Народна банка Србије, односно гувернер, у року од 60 дана од дана ступања на снагу Закона.

11. Члан 15. Ажурност вођења пословних књига, пре свега за потребе пословних органа правног лица, један је од битних фактора пословања. Ажурност омогућава благовремено сагледавање финансијског стања, уредно плаћање обавеза, благовремено предузимање мера за наплату потраживања, што јача финансијску дисциплину правног лица. Због тога се предлаже да се Законом пропише обавеза да се рачуноводствена исправа достави на књижење одмах по насталој промени, а најкасније у року од 8 дана од дана када је

пословна промена настала, а да се у пословним књигама књижи наредног дана од дана пријема, а најкасније у року од 5 дана од дана пријема.

12. **Члан 16.** Чување рачуноводствених исправа има за циљ да омогући: накнадну проверу настале пословне промене, отклањање накнадно утврђене грешке, ревидирање рачуноводствених извештаја, контролу обрачуна и уплате јавних прихода, решавање спорова између правних субјеката и других лица између којих је настала одређена пословна промена. Имајући у виду наведене потребе, предложени су рокови за чување исправа, као што је то било решено и у до сада важећем закону.

13. **Чл. од 17. до 19.** У вези са пописом имовине и обавеза, углавном су задржане одредбе које су садржане и у сада важећем закону. Обавезан попис имовине и обавеза утврђује се на почетку пословања и на крају сваке пословне године. На крају пословне године правна лица и предузетници имају обавезу да изврше попис имовине и обавеза и да стање у књигама ускладе са стањем утврђеним пописом. Поред тога, попис (појединих делова имовине или обавеза) може да се врши и на различите датуме у току године, што се препушта самим правним лицима да уреде својим актима.

За одређену имовину (попис књига, филмова, фотоса, архивске грађе и сл.) правна лица својим интерним актима могу да предвиде и дуже периоде вршења пописа, али не дуже од 5 година, као што је и до сада било уређено. Попис се врши и приликом предаје дужности. Техника пописа, као и према сада важећем закону, уређена је интерним актима правног лица (комисије, рокови, начин усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем).

Неусаглашене обавезе и потраживања непосредно утичу на финансијски резултат пословања, исказане обавезе јавних прихода, на јачање сиве економије и на слабљење финансијске дисциплине. Ради обезбеђења увида у висину неусклађених износа, пре свега за потребе пословних партнера, предлаже се да се Законом уреди обавеза повериоца да најкасније у року од 30 дана од дана под којим се саставља финансијски извештај достави свом дужнику попис ненаплаћених рачуна, а дужник је обавезан да у року од 5 дана од дана пријема провери и потврди или оспори своју обавезу и о томе обавести повериоца.

Ради реалности финансијских извештаја, предлаже се обелодањивање спецификације дужника и поверилаца код којих су неусклађене обавезе и потраживања.

III Рачуноводствена начела и правила

15. **Члан 20.** Дефинисана су начела за припремање, састављање и презентацију финансијских извештаја, која су садржана у Оквиру за примену МРС и МРС 1 – *Презентација финансијских извештаја*. Имајући у виду чињеницу да је професионална регулатива код нас усаглашена са овим начелима, која представљају инструмент хармонизације рачуноводствене праксе, Предлог закона представља корак ка усаглашавању законске регулативе са развијеном рачуноводственом праксом у свету.

За признавање, вредновање и презентацију билансних позиција финансијских извештаја, непосредно се примењују МРС/МСФИ односно МСФИ за МСЕ за оне који се у смислу члана 2. став 6. овог Закона, определио за примену ових стандарда. Оваква одредба значи да сва правна лица и предузетници, који су обавезни да састављају и презентују финансијске извештаје, приликом припреме и презентовања финансијских извештаја непосредно примењују МРС/МСФИ или МРС за МСЕ. Ово значи да правила и начела која "прописују" ови стандарди морају да се примењују, у потпуности.

IV Годишњи финансијски извештаји

16. **Чл. од 21. до 26.** предложеног закона односе се на садржину и форму годишњих финансијских извештаја (биланса стања, биланс успеха, извештај о новчаним токовима, извештај о променама на капиталу и напомене уз финансијске извештаје), које правна лица и предузетници састављају на основу података и пословних књига, с тим што предузетници немају обавезу састављања последња три извештаја (извештај о новчаним токовима, извештај о променама на капиталу и напомене).

У циљу обезбеђења података неопходних за финансијска истраживања од државног значаја, правна лица и предузетници састављају и посебан извештај према садржини и форми прописаној од органа надлежног за послове финансија.

Извештаји се редовно састављају са стањем на дан 31.12. и обухватају период од 01.01, односно од дана оснивања, до краја године.

Предложено је, што представља новину, да правна лица и предузетници који се баве делатношћу сезонског карактера, као и правна лица и предузетници повезани са иностраним предузећем чија је извештајна година различита од календарске године, могу уз одобрење министарства надлежног за послове финансија да састављају извештаје за пословну годину различиту од календарске.

Годишњи извештај, као и до сада, саставља правно лице и предузетник код кога су настале статусне промене, промена облика организовања, у случају отварања и закључења поступка ликвидације или стечаја.

Законом је уређено и обухватање извештаја за послове радне јединице у иностранству.

Правна лица састављају финансијске извештаје (биланс стања, биланс успеха, извештај о новчаним токовима, извештај о променама на капиталу и напомене уз финансијске извештаје).

Садржину и форму образаца, у складу са МРС/МСФИ, прописује орган надлежан за послове финансија, а за Народну банку Србије, банке и друге финансијске организације, гувернер Народне банке Србије.

Правна лица и предузетници нису обавезни да састављају полугодишње ни друге периодичне финансијске извештаје, осим ако то сами желе.

Израда консолидованог финансијског извештаја прописана је за матично правно лице које има једно или више зависних правних лица, под условом да и консолидовано чини мало правно лице према критеријумима из члана 4. овог Предлога закона.

Чланом 26. Предлога закона уведена је обавеза ревидирања финансијских извештаја за велика правна лица, у смислу члана 4. овог закона, за правна лица која састављају консолидоване финансијске извештаје, као и за све емитенте који продају своје хартије од вредности, на организованом финансијском тржишту. Ово је пракса у неким развијеним земљама, а и логична је са становишта јавности, која је највише заинтересована за ове пословне ентитете. Законско ревидирање финансијских извештаја за мала и средња правна лица која не емитују хартије од вредности за финансијско тржиште, за јавност нема никаквог значаја, већ представља само значајан непотребан трошак. Уколико неко средње или мало правно лице или предузетник има потребу за ревидирањем свог финансијског извештаја, то може да оствари на комерцијалној основи, ангажовањем привредног друштва или предузетника регистрованог за услуге ревидирања.

V. Професионална регулаторна тела

Чланом 27. Предлога предвиђена су **Професионална регулаторна тела**, и то професионална организација, из члана 2. став 4, односно Савез рачуновођа и ревизора Србије и Комора привредних друштава и предузетника за ревидирање финансијских извештаја из члана 3. став 1. алинеја 15.

Професионална организација, у смислу овог закона, има овлашћење за доношење, реализацију и имплементацију професионалне рачуноводствене регулативе и контролу њене примене, као и за вођење Именика професионалних рачуновођа и Регистра из члана 3. овог Закона. На основу оваквог овлашћења Професионална организација има обавезу да штити јавни интерес, као колективно добро заједнице људи и институција којима професионалне рачуновође пружају услуге, како на националном, тако и на међународном нивоу. Ово је остварљиво јер, сагласно члану 137. став 2. Устава РС, у Закону прописаном поступку могу се пренети овлашћења која подразумевају вршење одређене јавне функције, могу и морају дати тачно одређеној, за то регистрованој организацији, а у овом случају то треба да буде професионална организација која је чланица IFAC–а и која има право и обавезу да преводи на српски језик и објављује Кодекс, IAS/IFRS и ISA и даје упутства за њихову примену. У складу са претходним, логично је да Савез рачуновођа и ревизора Србије добије ова овлашћења, али и обавезе, јер скоро 55 година ради на овим пословима и као члан IFAC–а има преведен и усвојен IFAC–ов Етички кодекс за професионалне рачуновође, IAS/IFRS, и ISA, стандард контроле квалитета, MPC за јавни сектор и обрађена упутства за њихову примену, као и националне стандарде РС 31 и РС 33, на основу којих је едуковао своје чланове за њихову примену.

По угледу на највећи број земаља, професионална организација има и задатак да врши: професионално усавршавање рачуновођа и да утврђује, путем испита, професионалну способност кандидата за стицање професионалних звања у рачуноводству и издаје одговарајућу професионалну исправу; нострификацију професионалних исправа; континуирано едуковање према захтевима и потребама професије; праћење и контролу квалитета рада професионалних рачуновођа, на основу чега, у складу са Етичким кодексом за професионалне рачуновође, продужава или одузима професионално овлашћење – лиценцу о професионалној способности и о томе води евиденцију, а све у складу са актима и регистрованом делатношћу и IFAC–овим Етичким кодексом за професионалне рачуновође.

За све наведено Савез је организационо и кадровски оспособљен, при чему има и формалне претпоставке, јер је код надлежног органа управе код кога се води Регистар друштвених организација, регистрован као организација која обавља следеће послове и задатке: **"подстицање, координацију и усмеравање активности рачуноводствених и финансијских радника и њихових организација ка унапређењу рачуноводственог и финансијског система"**, а има и регистровану делатност код Трговинског суда: **80420 – Образовање одраслих и остало образовање на другом месту непоменуто – стицање професионалних звања рачуновођа, самостални рачуновођа, овлашћени рачуновођа и**

овлашћени јавни рачуновођа–овлашћени ревизор, доношење професионалних и етичких стандарда, саветовање и семинари.

Из свега изнетог јасно проистиче да је Савез компетентна професионална организација за обављање ових веома важних професионалних, али и јавних послова, што је и чинио скоро пола века, односно управо професионална организација чланица IFAC–а која се предлаже чланом 2. став 4. и чланом 27. Закона. Све активности се самофинансирају и не оптерећују буџет и пореске обвезнике, што је у економској кризи веома важно.

Комора привредних друштава и предузетника за ревидирање финансијских извештаја, која је формирана као Комора овлашћених ревизора према Закону о рачуноводству и ревизији („Службени гласник РС“, број 46/2006), овлашћена је као регулаторно тело за вршење контроле рада привредних друштава и предузетника регистрованих и лиценцираних за ревидирање финансијских извештаја и вођење Регистра тих привредних друштава и предузетника.

Оба професионална регулаторна тела подносе Влади Републике Србије годишњи извештај о реализацији поверених овлашћења, најкасније четири месеца по завршетку календарске године.

VI Професионалне рачуноводствене услуге

18. **Чл. од 28. до 33.** Професионалне услуге, у смислу овог предлога Закона, чине услуге вођења пословних књига и састављања финансијских извештаја и услуге ревидирања финансијских извештаја, а које пружају професионалне рачуновође у складу са овим законом и IFAC–овим Етичким кодексом за професионалне рачуновође, из члана 3. став 1. алинеја 1. овог Закона.

Пословне књиге правних лица и предузетника, према предложеном закону, може да води професионални рачуновођа који је у радном односу код правног лица или предузетника, чије се пословне књиге воде и испуњавају услове из члана 29. овог закона. Пословне књиге правних лица и предузетника може да води и привредно друштво или предузетник који има регистровану делатност за пружање рачуноводствених услуга, који је основан у складу са прописима о оснивању привредних друштава, односно приватних предузетника. Привредна друштва и предузетници који врше услуге вођења пословних књига и састављања финансијских извештаја морају да се упишу у регистар код професионалне организације, да запослена лица у привредном друштву и код предузетника, одговорна за вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја, односно предузетник, испуњавају услове из члана 29. овог закона и имају професионалну лиценцу за вршење

професионалне праксе; као и да имају одговарајући пословни простор. Прелазном одредбом става 3. члана 41. прописано је да су привредна друштва и предузетници регистровани за обављање послова рачуноводства дужни да ускладе своје пословање са одредбама члана 28. став 2. тач. 1. овог закона у року од 3 месеца, а са одредбом члана 28. став 2. тачка 2. (пословни простор) у року од 2 године од дана ступања на снагу овог закона. Уређивање ове области од пресудног је значаја за квалитет финансијског извештавања, јер се те услуге данас обављају у зони сиве економије. Вођење пословних књига од стране професионалних рачуновођа у земљама западне економије од прворазредног је значаја за државу и власнике капитала.

Законом је предвиђено да професионалне рачуновође морају да имају Сертификат о стеченом професионалном звању и Лиценцу о професионалној оспособљености, према националном образовном стандарду РОС 31 и IFAC-овим Етичким кодексом за професионалне рачуновође.

Ревидирање финансијских извештаја предлаже се за сва велика правна лица, у смислу члана 4. Предлога закона, као и за све емитенте који продају своје хартије од вредности путем јавне понуде.

Такође је Законом прописано и која лица могу да обављају ревидирање финансијских извештаја (овлашћене рачуновође и овлашћене јавне рачуновође запослене у привредном друштву, регистрованом за услуге ревиревидирања финансијских извештаја, као и овлашћене јавне рачуновође који поседују Лиценцу о професионалној оспособљености за услуге ревидирања финансијских извештаја, у виду самосталне професионалне делатности као предузетници), с тим што ревидирање финансијских извештаја, обвезника ревидирања из члана 26. овог закона, могу да врше само привредна друштва регистрована за услуге ревидирања. Привредна друштва регистрована за пружање услуга ревидирања финансијских извештаја морају да буду уписана у Регистар који води Комора привредних друштава и предузетника овлашћених за ревидирање финансијских извештаја, а која испуњавају и посебне услове из члана 31. Испуњење посебних услова је у директној функцији квалитета који треба да се обезбеди ревидирањем финансијских извештаја.

Законом је прописано да је овлашћени јавни рачуновођа лице које обавља услуге ревидирања финансијских извештаја и одговара за правилност обављеног ревидирања. Услови под којима се стиче ово професионално звање уређени су Националним рачуноводственим стандардом РОС-31.

Изузетно, лица која су до дана ступања на снагу овог закона стекла професионално звање овлашћени рачуновођа у складу са националним рачуноводственим образовним стандардом РОС 31 и која поседују важеће исправе о професионалној оспособљености, сагласно члану 29. став 2. овог

закона, могу да обављају ревидирање финансијских извештаја, састављање ревизорског извештаја и изражавање мишљења, најдуже пет година од дана ступања на снагу овог закона, у ком року су дужна да стекну професионално звање овлашћени јавни рачуновођа, сагласно члану 33. став 2. овог закона.

Правна лица самостално одлучују о избору привредног друштва односно предузетника који ће вршити ревидирање финансијских извештаја, у складу са законом.

Законом се предлаже да се ревидирање финансијских извештаја врши на основу уговора између правног лица и привредног друштва или предузетника, сачињеног у писаној форми на период од најмање 3, а највише 6 година и не може се раскинути вољом правног лица (клијента), изузев ако правно лице изгуби статус обвезника ревидирања или на основу судске пресуде. Оваква одредба обезбеђује висок ниво независности привредног друштва, односно предузетника регистрованог за пружање услуга ревидирања, у односу на клијента коме се врши ревидирање финансијских извештаја.

Не предлажу се одредбе којима се утврђује обавеза предузећа да до одређеног рока закључе уговор о ревизији, јер то представља предмет уговарања (облигације) и слободног тржишта.

Законом се, такође, одређују лица одговорна за правилност ревидирања финансијских извештаја, састављање извештаја и изражавање мишљења, а то је овлашћени јавни рачуновођа који поседује исправе у складу са националним рачуноводственим образовним стандардом РС-31.

Надзор над применом члана 30, 31, 32. и 33. (везани за услуге ревидирања, посебне услове, правила ревидирања и лица одговорна за извештаје), врши министарство надлежно за послове финансија или орган, односно организација коју овласти на основу прописа који доноси министар надлежан за послове финансија.

VII Достављање и обелодањивање финансијских извештаја

19. **Чл. од 34. до 36.** У вези са достављањем финансијских извештаја изричито се не именује надлежни орган, већ се препушта законодавцу да он сагласно актуелним околностима одреди орган коме би ово достављање требало да се врши. У сваком случају, то треба да буде државни орган или организација, која има развијену инфраструктуру, (пословни простор у свакој општини, професионално-стручни надзор), на целој територији Србије и која врши контролу финансијских извештаја. То је орган од кога ће сви заинтересовани добијати потребне и обједињене информације (државни органи бесплатно, а остали уз одговарајућу накнаду).

Предлажу се рокови за достављање финансијских извештаја, који не угрожавају смернице МРС 1, по којима се анализа финансијских извештаја сматра нецелисходном по истеку шест месеци од датума билансирања, што је последњи рок за достављање извештаја о ревидирању финансијских извештаја.

Рок за достављање финансијских извештаја правних лица чија делатност има сезонски карактер, затим правних лица која су вршила промену облика организовања и правних лица код којих се отпочиње или завршава поступак стечаја и ликвидације, је 60 дана од дана билансирања.

Обвезници ревидирања финансијских извештаја, у складу са праксом развијених тржишних земаља, а са циљем омогућавања ефикаснијег протока роба и капитала треба да објаве биланс стања и биланс успеха, заједно са мишљењем ревизора у наведеним гласилима.

VIII Законска и професионална контрола и надзор

20. Члан 37. Одредбама овог члана Предлога закона уређују се питања везана за контролу и надзор над применом Закона о рачуноводству и подзаконских аката донетих на основу Закона. Као и до сада, предвиђа се да надлежни државни орган врши контролу примене Закона, а најрационалније решење би било да је то орган код кога се предају финансијски извештаји, што би смањило трошкове теренске контроле. Једна од новина је то што се уводи институт праћења контроле квалитета индивидуалног рада професионалних рачуновођа, у складу са Етичким кодексом, а што врши професионална организација. У складу са ИФАС–овим стандардима за контролу квалитета, услуге које пружају професионалне рачуновође подлежу контроли квалитета, па је обавеза да свака чланица – професионална организација врши контролу квалитета професионалних услуга својих чланова. Овим Предлогом закона предлаже се да контролу и надзор, у складу са овим чланом, могу да врше лица која имају професионално звање овлашћени рачуновођа или овлашћени јавни рачуновођа, с обзиром на то да лице које контролише треба да има виши или бар исти ниво професионалне стручности у односу на лице које се контролише.

Предлаже се да контролу привредних друштава и предузетника за ревидирање финансијских извештаја врши Комора, а надзор над применом чл. од 30. до 33 и над радом Коморе, министарство надлежно за послове финансија.

Субјекти пословања - обвезници примене овог закона могу - ако желе, да у складу са професионалном и интерном регулативом, из овог Закона, организују и интерну контролу и интерну ревизију, које би вршиле професионалне рачуновође, специјалисти у складу са РОС-31.

Члан 38. Новина у овом предлогу огледа се у увођењу независног надзорног тела. При формулисању ове одредбе пошло се од искустава других земаља, где постоје слична тела. Предлаже се увођење *Независног надзорног тела - Савета за рачуноводство*, независног надзорног тела, које треба да буде састављено од личности које могу да допринесу пуној стабилности система финансијског извештавања у Србији.

Према предлогу, чланове савета именовано надлежни орган за послове финансија, с тим да то буду представници различитих органа, организација и институција, које имају непосредан интерес да се рачуноводствена проблематика уреди и спроводи у складу са захтевима глобализације, на принципима стандардизације у интересу подизања квалитета финансијског извештавања, у које би јавност имала поверење. У Савету би најмање две трећине чланова биле професионалне рачуновође, представници: Министарства финансија, Пореске управе, Народне банке, Комисије за хартије од вредности, професије, привредних друштава за рачуноводство, привредних друштава за ревидирање финансијских извештаја, привредних друштава за рачуноводствени софтвер, науке, органа надлежног за регистрацију правних субјеката, као независних појединаца, рачуноводствених експерата. Задатак оваквог тела био би надзор над применом и спровођењем закона, са предлагањем одређених мера, као и надзор над професијом, било да се ради о професионалној организацији или о вршењу професионалних услуга.

X Прелазне и завршне одредбе

21. **Члан 41.** Прелазним и завршним одредбама предложено је решење, које нема ретроактивно дејство, имајући у виду да одредбе са ретроактивним дејством уносе правну несигурност, а осим тога, Савез рачуновођа и ревизора Србије, професионална организација са неколико десетина хиљада чланова, сматра да нема потребе да се Законом намеће професионална обавеза чланству професионалне организације, нити да се чланство излаже новим трошковима, нарочито ако се има у виду да су чланови Савеза РР Србије који су стекли одговарајуће професионално звање код Савеза полагали МРС/МСФИ и МСР по програму који се признаје у свету, као и да Савез рачуновођа и ревизора већ 15 година у континуитету ради на професионалној едукацији и сталном стручном усавршавању професионалних рачуновођа, а треба имати у виду да глобализација финансијског извештавања захтева и глобално образовање, што је и уређено ревидираним националним стандардом РОС 31.

Из тих разлога предлаже се да се лица која су већ стекла професионална звања полагањем испита, укључујући и континуирану едукацију о примени МРС/МСФИ и МСР, у складу са РОС 31, упишу у одговарајући именик

носилаца професионалних звања, без ретроактивних захтева. Значи, не предвиђа се никакво признавање, из једноставног разлога што је оно сваком професионалном рачуновођи понаособ, у моменту стицања звања и издавања сертификата као професионалне исправе, регулисано је РОС 31, па би било апсурдно поново вршити признавање, а било би и супротно Уставу.

Одредбама става 2. члана 41. Предлога предвиђа се да ће лица која поседују сертификат, или решење овлашћеног ревизора, бити уписана у складу са РОС 31 у Именик носилаца професионалних звања овлашћених јавних рачуновођа. Тржиште услуга ревидирања као такво није дало никакве резултате, потпуно је затворено, нико од тог ревидирања нема користи, изузев привредних друштава регистрованих за услуге ревидирања, при чему су познати и пропусти приликом оснивања привредних друштава за обављање ревидирања. Уз одсуство контроле квалитета и било каквог надзора, извештаји о ревидирању финансијских извештаја најмање служе јавности (акционарима, инвеститорима и осталим корисницима), а они су управо њој намењени. Ревидирање мора бити засновано на тржишту и пуној независности, с обзиром на то да су све активности везане за обављање ревидирања финансијских извештаја, регулисане МСР и IFAC–овим Етичким кодексом за професионалне рачуновође, односно без утицаја државе. Другим речима ревидирање финансијских извештаја треба потпуно одвојити од државе, чиме ће се јасно разграничити улога, са једне стране државе у сфери законодавне регулативе, а са друге стране професије у сфери професионалне регулативе, надзора и контроле, а сфера услуга би требало да буде тржишно регулисана, без условљавања броја овлашћених јавних рачуновођа, односно овлашћених ревизора, као у развијеном свету где је пракса ревидирања на знатно вишем нивоу.

Ставом 3. истог члана предвиђено је да су професионалне рачуновође, носиоци професионалних звања, који нису у последњих пет година остварили потребан ниво професионалне оспособљености, путем континуиране едукације, обавезне да у року од годину дана од ступања на снагу овог закона прођу, путем теста, проверу познавања МРС/МСФИ, МСР и друге одређене професионалне регулативе, пред комисијом професионалне организације, на чији састав даје сагласност или је оснива министарство надлежно за послове финансија. Оваква одредба је настала због бриге за квалитет финансијског извештавања, с обзиром на то да један број носилаца професионалних звања, није прошао обавезне циклусе континуиране едукације, везане за примену глобалне професионалне регулативе.

Ставом 4. овог закона дата је могућност да овлашћене рачуновође, које су стекле професионално звање по РОС 31 и поседују важеће исправе о професионалној оспособљености, могу да обављају ревидирање финансијских извештаја, састављање ревизорског извештаја и изражавање мишљења,

најдуже 5 година од дана ступања на снагу овог закона, с тим што су дужни да у овом року стекну звање овлашћени јавни рачуновођа. Овим се стварају могућности демонополизације вршења услуга ревидирања финансијских извештаја, а што је присутно од увођења ревизије 1996. године.

Чланом 41. предвиђено је и да Комора овлашћених ревизора, основана Законом о рачуноводству и ревизији („Службени гласник РС“, бр. 46/2006) свој статут и друга акта прилагоди одредбама овог закона.

Потпуно и доследно усавршавање и усаглашавање наше националне рачуноводствене регулативе са општеприхваћеним међународним правилима, сагласно захтевима глобализације и потребне хармонизације са Европском унијом и јесте основни циљ овог Предлога закона. Посебан циљ Савеза РР Србије, логично и државе, хитно доношење јасних законских решења, чијим одредбама неће бити потребна никаква накнадна тумачења, било чија, па ни ресорног министарства. Дакле задатак Савеза је да предложи хитно доношење новог квалитетнијег, од постојећег, закона, и *то Савез чини на захтев многобројног чланства, правних лица и предузетника и доставља управо такав Предлог закона о рачуноводству, ресорном министарству Републике Србије и Јединици за свобухватну реформу прописа*. Његовим усвајањем наше финансијско извештавање би било у највећем делу хармонизовано са Европом и светом, што је, уз професионалну едукацију рачуновођа, предуслов квалитета финансијског извештавања.

Овим предлогом нису предложени датуми почетка примене појединих одредби закона, нити су предложене висине новчаних казни, с обзиром на то да висина износа новчане казне није питање професије, већ по природи ствари, давање таквог предлога спада у искључиву надлежност одговарајућег државног органа који треба да омогући ефикасан надзор над применом одредби закона.

Можда би требало потпуно укинути привредне преступе и применити опште прекршајне и кривичне поступке. Уколико се задрже казнене одредбе, онда их треба проширити и на орган одговоран за доношење Закона и подзаконских прописа и органе одговорне за његову примену, јер нико не сме бити поштеђен одговорности, па ни надлежни државни органи, а ни поједина лица у тим органима, како за оно што раде, тако и за оно што није урађено.

Све у вези са предлогом стављања постојећег Закона о рачуноводству и ревизији ван снаге и доношења новог Закона о рачуноводству можете прочитати у броју 16 „Гласа рачуновођа“ или на сајту Савеза РР Србије: www.srrs.rs и на сајту Јединице за спровођење свеобухватне реформе прописа: www.srp.gov.rs.

Закључци
са 40-ог јубиларног симпозијума
Савеза рачуновођа и ревизора Србије

У периоду од 27. до 30. маја 2009. године одржан је на Златибору, у организацији Савеза рачуновођа и ревизора Србије, традиционални годишњи - по реду 40. јубиларни симпозијум – Рачуноводство и пословне финансије у савременим условима пословања, под насловом „40 година рачуноводства и пословних финансија – домети и перспективе“

На овом научном скупу рачуноводствене професије Републике Србије, са атрибутом скупа националног значаја са међународним учешћем, пред више од 700 учесника, 30 истакнутих аутора и коаутора, представило је 27 унапред припремљених реферата, сврстаних у четири тематска подручја и штампаних у тематском Зборнику радова, у којем су садржани радови 7 аутора из иностранства (Велика Британија, Република Српска, Словенија, Македонија, Црна Гора и Бугарска).

Комисија за праћење рада Симпозијума и израду закључака радила је у саставу: проф. др Милорад Иванишевић, проф. др Ђоко Малешевић и проф. др Благоје Новићевић. Пратећи излагања аутора и њихова закључна разматрања, као и уважавајући предлоге и сугестије осталих учесника Комисија је формулисала следеће закључке:

1. У оквиру два уводна реферата учесници Симпозијума упознати су са концептуалним основама одговора рачуноводства на изазове из окружења, предузећа и менаџмента, као и међузависношћу интереса рачуновођа, рачуноводствене професије и корисника финансијских извештаја – као продукта рачуноводства;
2. Друго тематско подручје под називом „Екстерно финансијско извештавање и ревизија“ аутори 7 реферата су учеснике Симпозијума упознали о оправданости прихватања модела финансијског извештавања базираног на међународној професионалној регулативи, улози финансијског извештавања у откривању и смањењу пословно-финансијског ризика, затим, улози ревизије, како статутарне, тако и државне, на квалитет финансијског извештавања са посебним акцентом на улогу рачуноводствених политика на тај квалитет и најзад о

достигнућима и трендовима финансијског извештавања ентитета јавног сектора;

3. „Рачуноводство и пословни менаџмент“ је било треће тематско подручје у коме су у оквиру 8 реферата аутори истакли да је рачуноводствени информациони систем предузећа, посебно преко управљачког рачуноводства и рачуноводства трошкова као његових саставних елемената, представљао, представља и да ће представљати незаобилазну информациону подршку како за управљање предузећем као целином, тако и за управљање његовим организационим деловима - сегментима, објектима и подручјима деловања, активностима, процесима и сличним аспектима економичности и рентабилности уважавајући, како стратешку, тако и оперативну димензију управљања. Оваква улога рачуноводственог информационог система важи за оба екстремно различита типа производних система према обиму производње, производним варијететима, варијацијама у тражњи и учесталости контактирања са потрошачима - посматрани као модеран систем масовне и lean системи производње. Оваква улога остаје без обзира на то да ли се он сматрао системом који обједињује остале функције у корпорацијама или се та обједињена функција за подршку управљању називала „контролинг“ или су, пак, ту функцију формирали менаџери који добро познају рачуноводство и менаџмент. У сваком случају се без рачуновођа не може, као што се модерним предузећима може управљати само на основу мултифункционалности и мултидисциплинарности, тј. тимски. У оквиру овог тематског подручја посебно је истакнута улога информација управљачког рачуноводства у пословном одлучивању, као и улога ревизијског комитета у заштити интереса власника, затим, осигурању законитости и етичности пословања;
4. Четврто тематско подручје Симпозијума носи наслов „Финансијска тржишта, институције и инструменти“. У оквиру овог подручја посебан акценат је стављен на реалне опције и њихов утицај на повећање рентабилности и смањење ризика скупих инвестиционих пројеката. Улога институционалних инвеститора на ефикасност функционисања финансијског тржишта, била је тема посебног реферата. Актуелна финансијска криза бојила је садржину три компатибилна реферата из овог тематског подручја. Питање преиспитивања основа вредновања и изазов вредновања финансијских инструмената нису показала да треба одустати од примене фер вредности, јер то не води само по себи превладавању финансијске кризе. Финансијска криза ће у нашим условима довести до поскупљења кредита и смањења тражње и тако индиректно утицати на реални сектор привреде. Посебан акценат у

овом делу стављен је на улогу интерне ревизије у подизању ефикасности корпоративног управљања.

5. На основу излагања и дискусија на два одржана **округла стола** закључено је:

- презентована искуства у примени међународне професионалне регулативе у Великој Британији, Словенији, Бугарској и Македонији указују на то да је СРРС на правом путу да на прави начин имплементира међународну професионалну регулативу (МПР);

- у оквиру своје регистроване делатности и предузетих међународних обавеза у вези са квалитетом финансијског извештавања, Савез РР Србије одржава и усавшава квалитет финансијског извештавања у Србији, без обзира на доста крута институционална ограничења;

- у настојању да се дугогодишња институционална ограничења отклоне, СРРС предлаже Закон о рачуноводству, чија је јавна расправа у завршној фази и који ће након тога бити достављен надлежним институцијама.

Дана, 25. јуна 2009.

Проф. др Слободан Малинић, с.р.
председник Симпозијумског одбора

Закључци
са 39. Симпозијума
Савеза рачуновођа и ревизора Србије

У периоду од 29. до 31. маја 2008. године одржан је на Златибору, у организацији Савеза рачуновођа и ревизора Србије, традиционални 39. симпозијум - Рачуноводство и пословне финансије у савременим условима пословања, под насловом "Улога и задаци финансијског извештавања у процесу придруживања Европској унији".

На овом међународном, највишем научном скупу рачуноводствене професије Републике Србије, пред више од 800 учесника, 23 еминентна аутора и коаутора представили су 17 унапред припремљених реферата, сврстаних у три тематска подручја и штампаних у посебном Зборнику радова.

На крају тродневног рада 39. симпозијума, након усмено представљених реферата од стране аутора, дискусија, констатација, идеја и предлога, сви учесници су на предлог Симпозијумског одбора акламацијом усвојили следеће закључке:

1. Основна тема овог симпозијума – "Улога и задаци финансијског извештавања у процесу придруживања Европској унији" је, са аспекта актуелности и значаја тематског подручја, адекватно селектована и структурно добро проблемски распоређена по данима. Значајно је побудила пажњу учесника и испунила њихова очекивања;
2. За процес придруживања наше земље Европској унији, као и за процес интеграције наше економије у европске и светске тржишне и агресивно конкурентске привредне токове, наша рачуноводствена професија има веома значајну и одговорну улогу;
3. Централно место у овом процесу и улози заузима подручје финансијског извештавања и квалитет финансијског извештавања, првенствено кроз захтеве за хармонизацијом, унапређењем, одржавањем и контролом квалитета финансијског извештавања, односно управљањем контролом квалитета финансијског извештавања као процесом сталног теоријско-регулаторног усавршавања и практичног прилагођавања у имплементацији;
4. У реализацији ових аспеката финансијског извештавања посебно значајну улогу имају сви чиниоци рачуноводствене професије, нарочито државно регулаторно-контролни органи и тела, професионална асоцијација – Савез РР Србије са својим органима и академске образовне институције;
5. У том смислу, Савез РР Србије, као полувековна успешна асоцијација наше професије и пуноправни члан IFAC-а, има примарну улогу и изузетну одговорност за праћење, хармони-

- зацију и усавршавање укупности овог процеса на међународном, европском, и посебно националном нивоу:
- међународном, као пуноправни члан IFAC-а и других органа и регулаторних тела, уз констатацију да је и до сада Савез РР Србије највише допринео успостављању конструктивних и професионалних односа, посебно на подручју хармонизације међународне сарадње у успешном образовању професионалних рачуновођа,
 - европском, кроз чланство у европским и регионалним асоцијацијама, организацијама и институцијама, и на
 - националном нивоу, као најважнији чинилац и представник интереса рачуноводствене професије у функцији реализације интереса привређивања менаџмента и економије уопште;
6. Разумљиво, Савез РР Србије треба да, на националном нивоу, посебну пажњу и напор посвети:
- подизању укупне етичности рачуноводствене професије на виши, потребан ниво,
 - одржавању и побољшању квалитета едукације професионалних рачуновођа,
 - јачању сопствене улоге иницијатора и координатора у успостављању адекватних комуникација и односа са свим релевантним партнерима, на сва три нивоа – међународном, европском и националном;
7. Такође, Савез РР Србије треба интензивно да остварује и побољшава своју кључну улогу и лидерску позицију у вези са утицајем на реализацију интереса наше професије у оквиру републичких органа власти – Скупштине, Владе, одговарајућих министарстава, институција система и рачуноводствених регулаторно-контролних тела, користећи при томе познату снагу аргумената о досадашњим резултатима и савременој улози Савеза у смислу интереса професије, привређивања и националне економије уопште;
8. Реално је очекивати да ће сви ови напори и активности резултирати у нашем олакшаном и успешном привређивању, а такође и успешном придруживању и укључивању наше економије и професије Европској унији;

Конечно, све ово треба позитивно да допринесе даљем ширењу угледа наше професије, њеној интернационализацији и општем статусу у националним оквирима.

Дана 16. јуна 2008. год.

Проф. др Слободан Малинић, с.р.
председник Симпозијумског одбора

Закључци
са 38. симпозијума
Савеза рачуновођа и ревизора Србије

У периоду од 24. до 26. маја 2007. године одржан је, на Златибору у организацији Савеза рачуновођа и ревизора Србије, традиционални 38. Симпозијум "Рачуноводство и пословне финансије у савременим условима пословања под насловом "Изазови пословно-финансијског извештавања у функцији менаџмента предузећа и банака".

На овом међународном, највишем научном скупу рачуноводствене професије Републике Србије, пред око 800 учесника, представљено је, од стране 23 еминентна аутора и коаутора, 19 реферата сврстаних у три тематска подручја и штампаних унапред у посебном зборнику радова.

На крају тродневног рада 38. симпозијума, након изложених реферата, дискусија, констатација, идеја и предлога, сви учесници су на предлог Симпозијумског одбора усвојили следеће ЗАКЉУЧКЕ:

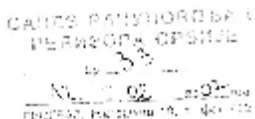
1. За процес интеграције наше економије у европске и светске тржишне токове, као и за рачуноводствену професију Србије, од битног значаја је перманентно подизање квалитета финансијског извештавања, схваћеног као процес сталног теоријско-регулаторног усавршавања и практичног прилагођавања при имплементацији.
2. Основна претпоставка успешне реализације овог процеса јесу успостављање и адекватна примена регулаторног оквира, првенствено међународне професионалне регулативе из области рачуноводства, финансијског извештавања, ревизије и едукације професионалних рачуновођа, као и адекватне националне законске рачуноводствене регулативе, која савременим решењима треба да олакша и убрза овај процес.
3. Посебно одговорно место и улогу у успостављању и примени адекватне рачуноводствене законске основе у нашим условима привређивања имају релевантни републички органи власти - Скупштина, Влада, одговарајућа министарства, институције система и рачуноводствена регулаторна тела.

4. Такође, посебна улога у овом процесу припада рачуноводственој професији - Савезу рачуновођа и ревизора Србије, Рачуноводственом одбору и другим органима, као и институцијама средњег, струковног и академског образовања, посебно рачуноводственим департаментама и катедрама на економским факултетима. Ова улога је нарочито потенцирана актуелном реорганизацијом високошколских и академских студија економије, менаџмента и рачуноводствено-ревизорских студијских програма, као и мастер и докторских студија са одговарајућим наставним плановима и програмским садржајима.
5. Све ово треба да резултира подизањем општег нивоа стварања, трансфера и имплементације рачуноводствених знања и вештина, посебно квалитета финансијског извештавања на нивоу предузећа, банака и других финансијских организација, буџетских корисника, инвестиционих и других фондова и државних институција.
6. Упоредо са овим процесом, неопходно је развијати и потенцирати потребу за подизањем нивоа корисничких способности свих корисника рачуноводствених извештаја са одговарајућим информационим садржајима, посебно менаџера-неекономиста и нерачуновођа, на свим организационим нивоима предузећа и институција привређивања уопште.
7. Коначно, све ове активности треба да допринесу постављању интереса рачуноводствене професије, поред осталог, посебно у домену квалитета финансијског извештавања, у центар пажње, како би и све наше професионалне рачуновође пружале услуге високог квалитета у интересу јавности домаћих и међународних економских субјеката, са даљим позитивним импликацијама на углед наше рачуноводствене професије, могућност успешног учешћа наше земље на глобалном тржишту капитала, повећање интересовања страних улагача за инвестиционе активности у нашој земљи, смањење ризика улагања, а самим тим и на динамизирање нашег привредног раста и развоја, као веома важних претпоставки стабилизације и придруживања наше земље Европској унији.

Дана 26. маја 2007. год.

Проф. др Слободан Малинић, с.р.
председник Симпозијумског одбора

КОРЕСПОНДЕНЦИЈА СА МИНИСТАРСТВОМ ФИНАНСИЈА И КОМОРОМ ОВЛАШЋЕНИХ РЕВИЗОРА КАО ПОСЛЕДИЦА ЛОШИХ ЗАКОНСКИХ РЕШЕЊА

САВЕЗ РАЧУНОВОЂА И РЕВИЗОРА СРБИЈЕ

Serbia Association of Accountants and Auditors

ВЛАДА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
бр. Улица Партизанска, министарство
11000 Београд

ПРЕДМЕТ: Захтев за обавештање решеном из члана 3, став 1,
Закон о рачуноводству и ревизији (Закон, класиф. РС, бр. 46/2004)

Почтовани господине Министре,

Савез РР Србије се састоји од 29000 чланова из правних и физичких лица. У складу са реформом и законима о ревизији, обавештавајући Министарство Финансија и Комору Овлашћених Ревизора Србије (МРОСРФ) и МСР, где је од Међународне федерације рачуновођа и Финансијера (ИФАС) изабрано за Међународне стандарде ревизије приликом избора. О изабравању тих законских овлашћених ревизора се обавештава Министарство Финансија. У складу са тим јединицама дозвољава обавештавање решеном у складу са ставом 2, члана 3, Закона.

Уважајемо господине Министре,

Од Ваше Министарства испрва се очекивају да својим законима приликом избора јединица Савеза од стране Министарства Финансија, али и својим законима и законима приликом избора стручњака и у складу са професионалним стандардима и стандардима ревизије у складу са Министарством Финансија и Комором Овлашћених Ревизора Србије (МРОСРФ) и МСР, где је од Међународне федерације рачуновођа и Финансијера (ИФАС) изабрано за Међународне стандарде ревизије приликом избора. О изабравању тих законских овлашћених ревизора се обавештава Министарство Финансија. У складу са тим јединицама дозвољава обавештавање решеном у складу са ставом 2, члана 3, Закона.

Закон је изабравајући да Министарство Финансија обавештавајући Министарство Финансија и Комору Овлашћених Ревизора Србије (МРОСРФ) и МСР, где је од Међународне федерације рачуновођа и Финансијера (ИФАС) изабрано за Међународне стандарде ревизије приликом избора. О изабравању тих законских овлашћених ревизора се обавештава Министарство Финансија. У складу са тим јединицама дозвољава обавештавање решеном у складу са ставом 2, члана 3, Закона.

Савез доноси и обавештавајући Министарство Финансија и Комору Овлашћених Ревизора Србије (МРОСРФ) и МСР, где је од Међународне федерације рачуновођа и Финансијера (ИФАС) изабрано за Међународне стандарде ревизије приликом избора. О изабравању тих законских овлашћених ревизора се обавештава Министарство Финансија. У складу са тим јединицама дозвољава обавештавање решеном у складу са ставом 2, члана 3, Закона.

На основу изабравајући Министарство Финансија и Комору Овлашћених Ревизора Србије (МРОСРФ) и МСР, где је од Међународне федерације рачуновођа и Финансијера (ИФАС) изабрано за Међународне стандарде ревизије приликом избора. О изабравању тих законских овлашћених ревизора се обавештава Министарство Финансија. У складу са тим јединицама дозвољава обавештавање решеном у складу са ставом 2, члана 3, Закона.

Савез Министарства и Савеза реформираће законима и стандардима ревизије приликом избора. О изабравању тих законских овлашћених ревизора се обавештава Министарство Финансија. У складу са тим јединицама дозвољава обавештавање решеном у складу са ставом 2, члана 3, Закона.

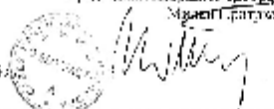
Постала изабравајући Министарство Финансија и Комору Овлашћених Ревизора Србије (МРОСРФ) и МСР, где је од Међународне федерације рачуновођа и Финансијера (ИФАС) изабрано за Међународне стандарде ревизије приликом избора. О изабравању тих законских овлашћених ревизора се обавештава Министарство Финансија. У складу са тим јединицама дозвољава обавештавање решеном у складу са ставом 2, члана 3, Закона.

С поштом, уз,

Почувати и Изабравајући одбор,

Глас:

- Градске
- Старани изабравајући одбор Савеза РР Србије
- Међународна федерација рачуновођа (ИФАС)

- Контакт центар Београд бр. 3246 447, 3246 031 • Контакт центар Београд бр. 3246 447, 3246 031
 • Контакт центар Београд бр. 3246 447, 3246 031 • Контакт центар Београд бр. 3246 447, 3246 031
 • Контакт центар Београд бр. 3246 447, 3246 031 • Контакт центар Београд бр. 3246 447, 3246 031
 • Контакт центар Београд бр. 3246 447, 3246 031 • Контакт центар Београд бр. 3246 447, 3246 031
 • Контакт центар Београд бр. 3246 447, 3246 031 • Контакт центар Београд бр. 3246 447, 3246 031

International
Federation of
Accountants

Савез Рачуновођа
и Ревизора Србије

Савез Рачуновођа
и Ревизора Србије

САВЕЗ РАЧУНОВОЂА И РЕВИЗОРА СРБИЈЕ

Serbian Association of Accountants and Auditors

САВЕЗ РАЧУНОВОЂА И
РЕВИЗОРА СРБИЈЕ

бр. 132

23. 01. 2007 год.
Београд, Јануари 23. п. бр. 463

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

Влада Републике Србије

до: Министар Народних финансија и кредитних послова

Клепа Милана 20

11000 Београд

Поштомарком и обавештење министре,

Савез рачуновођа и ревизора Србије реализовао је своје задатке у вези са редом посебне радне групе за преглед привредног Министарства финансија за спровођење и реализацију МРС/МСФИ, о чему смо Вас обавестили дана 14.07.2006, али да данас није објављено решење у складу са чланом 3 Закона о рачуноводству и ревизији, а тиме ни створени услови за примenu Закона о рачуноводству и ревизији. У вези са изнадним, писмо добила писаном одговор, чији садржајем се изјављује датумом 02.01.2007. године у Вашем захтеву.

Међународни финансијски стандарди МРС/МСФИ и национални стандарди ревизије МСР примењују се у складу са чланом 3. Закона о рачуноводству и ревизији ("Сл. гласник РС", бр. 48/2006). Члан 3. Закона обавезује привредне јединице да примењују/не примењују стандарде који су одобрени од стране ГОАКА Србије кроз заједнички објављивање МРС/МСФИ и МСР, а Министарство финансија није издало решење и објавило у "Службеном гласнику РС" који би омогућио примenu референцијалног стандарда на закључак Министарства рачуновођа и ревизора Србије, као прелиминарне изјаве. Члан 1. Закона, предвиђа је, у складу са објављеном МРС/МСФИ и МСР за 2004/2005. и МСР за 2006. годину. Међутим, због нехватка структуре рада Савеза на страни појединих чланова Министарства финансија и неких чланова Националне комисије за рачуноводство, истраживачке групе и објављивање актуелизације МРС/МСФИ, што је супротивно Закону и директно онемогућава његову примenu.

Упућени министре,

Дако не буде донет нови Закон о рачуноводству и ревизији, чланом 3. став 2. изјављивање изјављује се Министар финансија да донесе решење (без изјављивања у службеном гласнику РС) које би било објављено у "Службеном гласнику РС", у којим би се створили услови за примenu Закона у привреди. Садржајем изјављивања од стране ГОАКА Србије, неуредљиво прегледаног, неутрализованих изјављивања Министарства финансија и неутрализованих решења из члана 3. став 2. овог Закона, неутрализованих писаних изјављивања финансијских изјављивања, одлучено у вези са јуридичким и реализацијским условима, а све оне се примењују и примењују се, што стандарди истраживачке групе и професионалне чланове Савеза.

Имајући у виду Ваше изјављивање, Савез ће бити приморан у вези са овим питањем да се једино решење да се обавезу донесених решења, у складу са изјављивањем Министарства.

Стелујући и поздрављајући, срдечно Вас поздрављају,

Упућени министре,
др Петар Шкибаћ

• Контакт центар: 020/404-44 • Контакт центар: 021/404-404 • Контакт центар: 021/404-404 • Контакт центар: 021/404-404
 • Контакт центар: 021/404-404 • Контакт центар: 021/404-404 • Контакт центар: 021/404-404 • Контакт центар: 021/404-404
 • Контакт центар: 021/404-404 • Контакт центар: 021/404-404 • Контакт центар: 021/404-404 • Контакт центар: 021/404-404
 • Контакт центар: 021/404-404 • Контакт центар: 021/404-404 • Контакт центар: 021/404-404 • Контакт центар: 021/404-404
 • Контакт центар: 021/404-404 • Контакт центар: 021/404-404 • Контакт центар: 021/404-404 • Контакт центар: 021/404-404

ПРЕДСЕДНИК СВЕЏАНА
ПРЕДСЕДНИК
13. XII 2007
Београд, Београдски бр. 149

САВЕЗ РАЧУНОВОЂА И РЕВИЗОРА СРБИЈЕ

Serbian Association of Accountants and Auditors

МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
НАЦИОНАЛНА КОМИСИЈА
ЗА РАЧУНОВОДСТВО

Циљем: Решење из члана 4. став 2. којим би се отворили услови за примену Закона о рачуноводству и ревизији („Сл. Гласник СРБ”, Бр. 45/06, још увек наје објављено

Поштовани,

Поздрављујући члана 1. а на основу члана 30. Закона, дужи смо да Национална Комисија Србије достави резултате СПИВАНСКОГ истраживања у складу са МРС/МСФМ, а ревизија годишњих финансијских извештаја такође да утврди да ли су неки одговарајући у складу са МРС/МСФМ, односно регулативом из чл. 5. став 2. захтева из чл. 59. Закона.

Иако је било речи од Савеза РР Србије о реализацији обавештења из чл. 5. Министар финансија није донео и објавио решење из става 2. а у имену става 4. чл. 5. Закона о рачуноводству и ревизији. Стога, иако отворити услови за примену Закона, односно примену регулативе из чл. 5. Става 2. захтева из питања издржано финансијске извештаји, који из извештаја ревизије из 2006. и 2007. године.

Поздрављајући 2007. година је РР Србије, рачуноводствена платформа доставља извештаје своје организације у складу са стандардима Савеза РР Србије) иако резултат свој извештаја и стандарди у складу са применим Законом. Ово питање повлачило проблематично да доставити своје извештаје. Закон претпоставља велике проблеме изнад и што су извештаји судбина извештаја у току 2007. године извештаји из чл. 5. Обраћају Савезу, и повлачију питања „да ли се може радити свој извештај“.

У том смислу а имајући у виду издржано питање, ми достављамо питање њима депозитом објавити да се неки одговарајући услови из извештаја из чл. 59. Закона грађене примене међународне професионалне регулативе, којима се налази регулативу и не доставити створени услови имплементације.

Имајући у виду још увек недовољност регистрационог извештаја из чл. 59. и 57. Закона а Комисија одређених резултата и резултате извештаја рада, у коме извештаји резултативност извештаја су непознати.

Овакво је питање у ревизији, срцево нас поздрављамо.

Прилог донос бр. 189 од 02.10.2007.

Ургентнија бр. 243 од 16.11.2007.

Генерални секретар
Др Петар Шкљепић

• Контакт: Сектор за Регистрацију: 31-64-07 2045407 • Сектор за Регистрацију: 31-64-07 2045408 • Сектор за Регистрацију: 31-64-07 2045409 • Сектор за Регистрацију: 31-64-07 2045410 • Сектор за Регистрацију: 31-64-07 2045411 • Сектор за Регистрацију: 31-64-07 2045412 • Сектор за Регистрацију: 31-64-07 2045413 • Сектор за Регистрацију: 31-64-07 2045414 • Сектор за Регистрацију: 31-64-07 2045415 • Сектор за Регистрацију: 31-64-07 2045416 • Сектор за Регистрацију: 31-64-07 2045417 • Сектор за Регистрацију: 31-64-07 2045418 • Сектор за Регистрацију: 31-64-07 2045419 • Сектор за Регистрацију: 31-64-07 2045420 • Сектор за Регистрацију: 31-64-07 2045421 • Сектор за Регистрацију: 31-64-07 2045422 • Сектор за Регистрацију: 31-64-07 2045423 • Сектор за Регистрацију: 31-64-07 2045424 • Сектор за Регистрацију: 31-64-07 2045425 • Сектор за Регистрацију: 31-64-07 2045426 • Сектор за Регистрацију: 31-64-07 2045427 • Сектор за Регистрацију: 31-64-07 2045428 • Сектор за Регистрацију: 31-64-07 2045429 • Сектор за Регистрацију: 31-64-07 2045430

САВЕЗ РАЧУНОВОЂА И РЕВИЗОРА СРБИЈЕ

Serbian Association of Accountants and Auditors

Министарство Финансија Републике Србије
Кнеза Брчкоша 29
11000 Београд

Савез рачуновођа и ревизора Србије
Београд, 27. Октобра 2004. године

Примљено	27. Октобра 2004. године
Процесуално	
Чланак	146

Поштом.б.м.

Упутство ове измена језика и старог и новог издања Министарства финансија ије, у процесу МРС, добијене у електронској верзији од Фондације Одбора за Међународно рачуноводство из стандарда, проследило рачуновођима и ревизорима из приватних фирми. Министарство финансија је Специјална Одбора за Међународно рачуноводство из стандарда, у савлашњет Савета имах право да бесплатно објави, провлада МРС у „Службеном РС“ и книги нове.

Ежегодно поступак Министарства финансија или је недовољан или претпала наставе утврђене правне изопребе појединца у или Министарство, у смислу са појединим компанијама којима су и достаљени проводи, на ије изопребе Савета који доде право укатује, али без успеха.

Изопребе дугорочних правних провлада и даће посто Савета изопребе је, у смислу смислу даће изопребе поступке код, изопребе српског или и обавеза на Фондацију да су на ије и појединим ауторима, права изопребе.

Министарство ове измена и на ије додења и ина функција су у Министарство, да по смислу измена и, ове измена Национална комисија за рачуноводство ина неће моћи да изопребе праву, изопребе Министарство финансија и, ове измена изопребе.

Изопребе, измена ина изопребу, смислу даће изопребе да, изопребе ина изопребу изопребе и изопребе на српско држави. Савета и изопребе функција, изопребе и изопребе изопребе.

Наименом И савета изопребе од изопребе стандарда у „Службеном РС“ је судржно и, да изопребе и на ије изопребу ина изопребу функција изопребе, са изопребе на ије да изопребе изопребу функција изопребе на свој савета, ина и судржно изопребе изопребу за Међународно стандарде и изопребе да изопребе изопребе за ина изопребе изопребе изопребе.

Уколико ина ина изопребе да изопребе МРС/МСФИ у „Службеном РС“ моћи да да изопребу ина изопребе ина изопребу у или Уговора изопребе изопребу др Министру Финансија (05. Октобра 2004. године), са и савета са изопребе и, ина и ина изопребе ина изопребе изопребе са изопребе ина изопребе Савета РС Србије.

Изопребу ина ина изопребу ина изопребу изопребу изопребу да, са ина изопребу да ина изопребу, да изопребу ина изопребу изопребу изопребу ина изопребу.

Савета ина изопребе изопребе изопребу да ина и изопребу изопребу изопребу изопребу изопребу ина изопребу ина изопребу изопребу ина изопребу изопребу.

С поштом.б.м.

• Контакт број: 011 260 3111 • Контакт број: 011 260 3111 • Контакт број: 011 260 3111 • Контакт број: 011 260 3111
• Контакт број: 011 260 3111 • Контакт број: 011 260 3111 • Контакт број: 011 260 3111 • Контакт број: 011 260 3111
• Контакт број: 011 260 3111 • Контакт број: 011 260 3111 • Контакт број: 011 260 3111 • Контакт број: 011 260 3111
• Контакт број: 011 260 3111 • Контакт број: 011 260 3111 • Контакт број: 011 260 3111 • Контакт број: 011 260 3111

Савез рачуновођа и ревизора Србије
Др Норо Шубић

САВЕЗ РАЧУНОВОЂА И РЕВИЗОРА СРБИЈЕ
Serbian Association of CPAs and Auditors

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
др Мирко Црнковић, министар
Кнеза Милоша 22
11000 Београд

Примет: Ургентнија за доношење Решења у складу са
чланком 2. Закона о рачуноводству и ревизији

Поштовани господине министре,

Ваша 22.02.2007. годишном бр. 189. обавестила сте Вас да је Савез РР Србије реализишио своје обавештење из члана 3. Закона о рачуноводству и ревизији, на основу којих Министар донесе Решење у складу са ставом 2. члана 2. и до ње објавио у „Службеном гласнику“. Од тог обавештења до данас протекло је више од месец дана, а Решење још није објављено.

Поздравимо да објављено условних званич и самозваних финансијских извештаја и извештаја ревизије, није у складу са Законом, обзиром да није објављено наводећи Решење, што значи да није извршена уступа за примено Закона, што као професија се веома несавесно квалификујући објавили издатица.

Уваженом господине министре,

Још једном поздрављамо да су створени услови за реализацију наше обавезе - доношења Решења и објављивања у складу са ставом 2. члана 2. у „Службеном гласнику“, како се стварају услови за примену Закона о рачуноводству и ревизији.

У очекивању реакције Ваших обавеза,

Српски Вас поздрављамо.

Познат: Обавештење

Поздрављамо
др Мирко Црнковић

• Контакт центар: Београд 2229 141 • Контакт центар: Београд 321 4 4 7, 321 001 • Контакт центар: Београд 321 4 02 • Контакт центар: Београд 321 4 02
• Контакт центар: Београд 321 4 02 • Контакт центар: Београд 321 4 02 • Контакт центар: Београд 321 4 02
• Контакт центар: Београд 321 4 02 • Контакт центар: Београд 321 4 02 • Контакт центар: Београд 321 4 02
• Контакт центар: Београд 321 4 02 • Контакт центар: Београд 321 4 02 • Контакт центар: Београд 321 4 02
• Контакт центар: Београд 321 4 02 • Контакт центар: Београд 321 4 02 • Контакт центар: Београд 321 4 02

САВЕЗ РАЧУНОВОЂА И РЕВИЗОРА СРБИЈЕ

Београд, Београдска 14, П. О. Бр. 403

САВЕЗ РАЧУНОВОЂА И РЕВИЗОРА СРБИЈЕ

Berlin Association of Accountants and Auditors

КОМОРА ОБЛАШТЕНИХ РЕВИЗОРА
Томасо 9
11000 Београд

Предмет: Приватни чланак 7. Програма о полагању испита
и стицању професионалних звања *остварених ревизор*

На законима професионалних рачуновођа поседује професионалним звањем "Остварени јавни рачуновођа" или јавни члан Савеза РР Србије по РСЦ-11 у складу са регулаторним документима од надлежног Архивског одела, а који су одређени закључком остварених ревизора из приватног испита (који се одвијају на рачуновођа). Савез РР Србије обавештава чланове о овоме.

Савез РР Србије је 1993. године донео национални рачуноводствено-образовни стандард РСЦ 3. (Савезне РСЦ 31) на основу чл. 4 и 11 Закона о рачуноводству ("Сл. лист СР", бр. 18/93"). Одлука о уводињу националних одредаба је у "Сл. листу СР", бр. 88/93. Наведени национални стандард представља професионалну рачуноводствено-регулативу у Србији на основу које су у складу са стигли професионални звања у рачуноводству (и ревизији). Национални стандарди који уређује звање за остваривање рачуновођа и ревизора и стицање стручних звања у рачуноводству и ревизији био је прописан као професионална регулатива у чланом 2. став 2. Закона о рачуноводству и ревизији ("Сл. лист СР", бр. 7/02). Истим чланом Закона био је прописан и *Београдски професионални рачуновођа*, а чланом 3. став 4. уређено да Београдска комора професионалних рачуновођа на основу (РАС-100) *Београдске коморе за професионалне рачуновође*, у ставом 5. да је стручна јединица која извршава одређене функције у области стручних испита, стицања звања и издавања уредних предјачених Квалификационог Билда за професионалне рачуновође.

Професионална организација рачуновођа Београд, која издаје основни програм (РАС-100) *Београдске коморе за професионалне рачуновође* (директор РСЦ 4 и оделом 100.1 до 100.6). Члановима 21. и 22. Закона о националном професионалном звању за обављање послова, оделом стручних испита у рачуноводству и ревизији и уводи се стицање тих професионалних звања на националном нивоу. ЈК, на се Савез држављава, као и приватних програма и програма АССА (Association of Certified Chartered Accountants), који сертификате Комора остварених ревизора београдског програма. Напомена да је програм едукације по РСЦ 31. да се одвија од програма о стицању звања је сертификата Комора обавештава држављава, а АССА их признаје у понављање испита (б) документних испита (да се може издати на уредном програма програма у испитима).

За степене професионалних звања у рачуноводству и ревизији Савез је регистрован и код надлежних државних органа, а овлашћене зване рачуновође, чланове Савеза и Међународне федерације рачуновођа и испуњавају све услове које садржи табела 1 на страници 101 и услове из члана 7. наведеног програма.

Омогућавање дела овлашћених јавних рачуноводња и ревизора највиших професионалних звања степених код Савеза на основу Закона о рачуноводству и ревизији („Сл. лист РС“, Бр. 71/02) привремено и прелиминарно одређе чл. 19. став 1. Закона о рачуноводству и ревизији („Сл. гласник РС“, бр. 66/04). Делом активности Савеза признаје је и министар финансија, гдине Миљана Динчић, у свом саопштењу гласаницима Народне скупштине Републике Србије, привремено припојеном узвештају садржаног Закона о рачуноводству и ревизији, уз додатне објашњења да се осигура Комора овлашћених рачуновођа и ревизора да има монопол за издавање сертификата по националним ревизорима, да ће бити нормирао да Комора отвори тржиште издавања сертификата за овлашћене ревизоре, и подстиже образовање о министра „оснивање“.

Гласилост, значи као да Комора још једно услове износила и издала тржиште ревизорима услова и отплате професионалних звања, како се остваривају предмети привремено издати стандарди, што објављено напредна већ постигнуто резултате на путу стандарди, и како је ови професионалци извештавани.

У интересу је Србији, а посебно услова привремено, да се признају најбоља пракса међународних резултатних тела и признају дана на активности Савеза, што ће остварити националну стандардизацију и побољшати квалитет издавања сертификата итд, а то је Савез као представник професије предлаже и приједбе, још у фази програма платног, као и сада напредног Закона о рачуноводству и ревизији.

Посебно напоменамо да највећина од ових професионалних органа и звања, степених код Савеза РР Србије, и друге професионалне активности признају у свету, а не само у Србији, на пример:

У следећу позитивна решења:

Сл. гласник РС, бр. 66/04,

У Министарству финансија

Републичка комора
Рачуновођа и Ревизора
Србије

Прилог:

- Упутство тржиште програма и професионалних звања
- Закон о рачуноводству од 1996. године и његови
- Решења о регистрацији министара
- Биланс надлежности од Миљана Динчића, министра финансија у Скупштини Србије поводом образовања Закона о рачуноводству и ревизији ("Службени гласник РС", бр. 46/2004)

САВЕЗ РАЧУНОВОЂА И
РЕВИЗОРА СРБИЈЕ

Бр. 59
Из. СМ 2002. год.
Београд, Београдска 10, т. факс 463

САВЕЗ РАЧУНОВОЂА И РЕВИЗОРА СРБИЈЕ

Serbia's Association of Accountants and Auditors

КОМИЦИЈА ОБЈАВЉЕНИХ РЕВИЗОРА
САВЕТА КОМИТЕ
Јосифа В
Београд

Поздравом,

Савезу се обраћају професионални рачуновође са лиценцом Комитета објављених ревизора на прво чланство у Савезу, апликацијом којом из Комитета објављених ревизора добијају документацију, укључујући и листу достављених потребних докумената, је лики, података или прегледних листова, на у вези са наредним обавештавањем у вези са апликацијом.

Прво: Веома су важбилне ствари када се односе на, а које рачуновође и/или како компанију, како да питања, тактава, рачуновођа уопште не решавају, што је перфектно и Савез Одлука од Комитета (ова се ради да се нешта не ради).

Друго: Тражи се да документација од рачуновође, а да још увек нисте имали одговори, и Објављених јавних рачуновођа - Објављених ревизора, који су професионална правна ствари, код Савеза, међународне правне професионалне правне ствари, а рачуновође и/или како компанију, како да питања, тактава, рачуновође уопште не решавају, што је перфектно и Савез Одлука од Комитета (ова се ради да се нешта не ради).

Трето: Платите право да пронађете описивајући шта Савез Комитета 55 и 55-08

Четврто: Поздравом од МУП-а службено треба да тражи Комитет, као правно лице, а не појединца.

Пето: Зашто је тако различито како изгледа оригинал посрва и испитивачу и претставу произвођача на компанију - јакше ремик деле како је објављено Савез Комитета, Савез се позивају на то може, и/или шта знаш компанију.

Поздравом од Савеза.

Савез је и/или како објављено професионалне организације која да се са Београда и/или како компанију, како да питања, тактава, рачуновође уопште не решавају, што је перфектно и Савез Одлука од Комитета (ова се ради да се нешта не ради), а прво нешто своје. Затворено тражи се, што јакше позивају компанију да објављено, прво Тражи се објављено, а/или како компанију, како да питања, тактава, рачуновође уопште не решавају, што је перфектно и Савез Одлука од Комитета (ова се ради да се нешта не ради).

• Контакт број: 3235-444 • Контакт број: 3235-444 • Контакт број: 3235-444 • Контакт број: 3235-444 • Контакт број: 3235-444
• Контакт број: 3235-444 • Контакт број: 3235-444 • Контакт број: 3235-444 • Контакт број: 3235-444 • Контакт број: 3235-444
• Контакт број: 3235-444 • Контакт број: 3235-444 • Контакт број: 3235-444 • Контакт број: 3235-444 • Контакт број: 3235-444
• Контакт број: 3235-444 • Контакт број: 3235-444 • Контакт број: 3235-444 • Контакт број: 3235-444 • Контакт број: 3235-444

једна предвиђа да када престигу, да земља стигу што дуго траја, мисли је ван, царина и бизнис, али е питање може ли га често да траја, и ако покрива досаде да неке ствари одлуча да упробитиње особине познатије, али Савез не може да у томе уместаје

1. Савез на крајне (Савез) је на плати

Ми радујемо чланове Савез, Коморе, власнике развојских фирми, или и сви, а раду да разумеју тако и је јер сви ми тражише и тога поједи, за све то време да и за различит развој сваке фирме, додатно и чланове Савеза државне Комите општањених развоја, и тако дак, једна одлучујете о свему и спавску, ставите или било и ако о могућности признавања изјата, постоје га и не поштујете, и мисли и Правилнике о развоју и испорука и вије, да Тото Сада имати тако и је, још дуго време за вас и плати комисије, а сваки година за вас и више изаплаћује је изјата на дуготраја. Да би то било што окупације, сустринемо да изаплаћује и додатни услов на цело радно век Будећег развоја треба да радујемо за ови фирмима, па кад уђе у сваку децу и ју де Не бити предвиђајемо и развоја, јер су у складу поред чланова Савеза, Општањених развоја и свих развојских фирми и то у складу задатих опште, са јуни редовно вршења, и тако би требало да им изаплаћује опште развојских фирми и обављања услуга развоја, ако докато или у међувремену Савез Коморе не посматрају сваке године новим правилима, да су сплетак изаплаћује који се примењују у Коморе општањених развоја у Србији и неке друге

Што се Савез тиме, додатно ово име име датиме бр. 322 од 14.11.2006, 347 од 12.12.2006, 761 2007, 8 од 19.01.2007, 226 од 21.10.07, и 39.01.08, са савезима, који има сваке обавезе и и стању који имамо према Коморе, и наплата и стечајни професионална званика од Савеза и у прилогу доставили програм КОС 31 и списак свих прена и Немају професионалних изјатања бизнисмена, објавили на сајту Савеза.

Познато српства не потрпе о изаплаћујемо и посматрају пролазноста на час и да је Савез Коморе квалификован да на платије, Савез не може правити обавезе да су сертификати и изјата о професионалној изаплаћујемо неким регистрованих радника од Савеза на платију којих обавезујемо чланове приватне обавезе.

Познато тога на сајту Савеза на платијемо Националне изаплаћујемо образовања и испоруке КОС 31, Програм и изаплаћујемо а сваке професионалне радника на платијемо сваке познато неке платије обавезе је потрпе о изаплаћујемо и испоруке обавеза, Вада државна не потрпе о изаплаћујемо и изаплаћујемо правилима који и платијемо, изаплаћујемо за употребу платије, јер му посматрају и неке неке изаплаћујемо платијемо изаплаћујемо платије

Српства поздрав

Директор:

1. Милошковић Драгана
2. Градској општини Кошара одлучујемо и неке изаплаћујемо
3. Најновије обавезе Коморе општањених развоја

ПРЕСТАТИ СВЕТОСАВ
 Мр. Периша Шкобић

САВЕЗ РАЧУНОВОЂА И
РЕВИЗОРА СРБИЈЕБр. 134
1340 од 08 маја
Београд, 12.09.2008 год.

САВЕЗ РАЧУНОВОЂА И РЕВИЗОРА СРБИЈЕ

Serbia's Association of Accountants and Auditors

КОМОРА ОВЛАШЋЕНИХ РЕВИЗОРА
БЕОГРАД

ПРЕМБЕНА: 13.09.2008		
Бр. по кр. од	Година	Датум
1340		

КОМОРА ОВЛАШЋЕНИХ РЕВИЗОРА

Скупштина Коморе

Проф. др Јован Родич, председник

Ул. Немања 9

11000 Београд

Београд, 12.09.2008.

ПРЕДМЕТ: Захтев Скупштине Коморе овлашћених ревизора да на седници 29.09.2008. године размотри рад Савета Коморе, са предлогом да прегледа иницијативу и понуди решењама из области професионалних рачуновођа, чланова Савета РР Србије и Међународне федерације рачуновођа, за полагаче и пријемнике испита по плану "А" - Програма полагања испита за стицање професионалног звања овлашћени ревизор (бр. 13/07, од 19.02.2007.)

На седници Секција ревизора одржану дана 22. септембра 2008. године једногласно је донета закључак да се Савету ревизора, овлашћеном одбором Скупштине Коморе овлашћених ревизора на захтев на основу дневног реда седнице Скупштине Коморе позваног на 29. септембар 2008. године, на наредном седници дневног реда у оквиру чега би се разматрало рад Савета Коморе.

Поздравни посланици председника и чланова Скупштине КОР-а.

Члан 7. Програма полагања испита за стицање професионалности звања овлашћени ревизор (бр. 13/07, од 19.02.2007) гласи: "Кандидатима за стицање звања овлашћени ревизор који су завршили обуку и створили услове за стицање звања: у складу са стандардима области рачуноводства и ревизије код створеног упркосени или другог приватног лица који је регистровано за обављање ове делатности, Комисија змање признати одређени испити или испитне резултате су показани по програму који одговара овим програмима. Комисија је дужна да се посебном пажњом који седницај програма испити, као и створеност лица која су вршила испитивање код полагања испита".

• Контакт број: 3220444 • Сектор за: 8244-47 234644 • Контакт број: 3220444 • Контакт број: 3220444
 • Контакт број: 3220444 • Контакт број: 3220444 • Контакт број: 3220444 • Контакт број: 3220444
 • Контакт број: 3220444 • Контакт број: 3220444 • Контакт број: 3220444 • Контакт број: 3220444
 • Контакт број: 3220444 • Контакт број: 3220444 • Контакт број: 3220444 • Контакт број: 3220444
 • Контакт број: 3220444 • Контакт број: 3220444 • Контакт број: 3220444 • Контакт број: 3220444

Члан 8. Програма гласи: *“На основу извршених процена у складу са чл. 6. и 7. овог правилника, Комисија подноси предлог Савету Коморе за приказивање капитала, о чему Савет доноси одлуку. Одлука Савета Коморе је коначна и против ње се не може покренути управна споров.”*

Према томд, наведени чланови Програма јавно прописују, права кандидата за стицање звања Овлашћеног ревизора чије су подложиле испите и стекле професионална звања код Савеза РР Србије, професионалне организације ревизорима код надлежног државног органа (Нр. У-Фн-436) за развој и промовисање професионалних и етичких стандарда и стицање професионалних звања у разумевању и ревизији. Исти акт уређује обавезу Комисије и Савета КОР-а, да решавају захтеве кандидата за полагање испита за стицање професионалног звања овлашћених ревизора, а да се закључке који немају везе са јакм актом и траже изјергивања капитала од Министарства финансија и општег међународног менаџмента, како што је наведено у предметном члану 7. Програма, већ регистрација струковног удружења (посред осталих) а још мање захтева професионалних рачуновођа који су професионална звања стекли по међународно прихваћеном програму, спроведеним од програма Коморе, а издвиструко од програма Америчког Института овлашћених јавних рачуновођа - American Institute of Certified Public Accountants чије су сертификационе наредбе издвиструко прихваћене, чак и пошто ни саопштенем акту - Превиденку о условима за ноутификацију професионалних звања.

Целовитије активности Комисије и Савета умеравате да на све што највећег вредности наведених аката и захтева професионалних рачуновођа, све у складу предвидених начелних текстова за ослобађање од полагања капитала положених код Савеза РР Србије, по програму професионалних организација и пред издвиструкома највише кредибилитетом могу довести у питање неке од чланова Комисије и још мање Савета КОР-а.

Упркос јавној садржи напред издвиструког акта и доказљивих информација од Савеза издвиструко захтеве умерено по решавају и зато да објављено Скупштини да се издвиструкома професионалних рачуновођа чланова Савеза, у складу са наведеним актом, могу решити (признати или непризнати) положени испити уз аргументовано образложење, како би подносиоци били јавно обавезани и подносили захтевима, да се то издвиструко право.

Решаваче текстова представља обавезу, Комисије и Савета Коморе, а не да доноси закључке у већи петине која не третира наведени акт гити захтеви рачуновођа, да не би се одјиде Савеза, што су међим и још учинили ако су прочитали издвиструкома наредбе издвиструког акта, захтеве рачуновођа, као и дописе Савеза.

Свакијиде ревизора умоворава Скупштини КОР-а да обавезе подносиоцима и тако, да објављено ради законом и актом признати и тако или овлашћених и неке од професионалних рачуновођа зраче у подложиле и предиздвиструкома одлици КОР-а, а одлици да да издвиструкома послело већим и на пољу да ради.

То да одлучи Коморе потпуној су против одређача Закона о рачуновођама и ревизији и мако поверених саопштења, чим је суспендило сопственим акцима, као материјални доказ, поднели су у допису Секретаријату Коморе бр. 809/08 од 19.06.2008. године и бр. 807/08 од 19.06.2008. године који су упућени (у истој датум) Министру Вукосавић-Буки (кандидату за полагање и признавање лиценцијских предмета).

У допису бр. 809/08 кандидат Министр Вукосавић-Бука износи се (као и остали кандидати) да постави одређена документа као основу захтева за признавање предмета са циљем изак за неважност општи акт Коморе, односно *Одлуку о утврђивању критеријума за издање дипломе за признавање лиценцијских предмета под именом иницијал на стицање професионалног звања по програмима код Коморе одвајањем ревизије, бр. 58/08 од 02.03.2008. године.*

С друге стране у допису бр. 807/08 исти кандидат, истог дана, обавештава се да ће се иницијал за издање дипломе Овлашћени ревизор одржати у периоду од 30.06. до 04.07.2008. године те да је изричито да обавести Секретаријат Коморе о предметима теје жеље данашње, а да до одржавања наведеног рока неће бити одлучивање по поднетим захтевима за признавање предмета-кандата.

Ова два дописа (обавештава и позива истог дана) противречни су један другом. Неопходно је пре свега одлучити о захтеву за пријављене предмете, на шта се теме кандидат се може пријавити за полагање испита који евентуално може признети.

Оваково понашање Коморе, односно чланова Савета Коморе само до себе намеће закључак да нема озбиљне намера одица Коморе да захтева наведених решења, али напротив само да постигне одсуство, а да тај начин што дуже држи границе референских услова затворена и недоступна само њима – припремањем свих моћних поједицама, који су ипак агливои органи Коморе, валидни и кратери, реално врло корисним већиних и како њима намењених менаџментних законских решења.

Секција издрже жести, тек по важи другу могућност комуникације са "истомом иницијацијом" која Савет иницијално хоће издржано трајати те чиме обавештаје издрже профите својим приватним компанијама, а свима члановима. Сивста – критикама ове групе размислија на ову Секција указује издрже иницијал. Неважност све то остварују уз помоћ какарадног Закона о ревизији одредбу и ревизији и јури наиздржанија и прених аката ХОФ-а и ипак, свега неће тек свог понашања до сваних иницијалних реално и којим је сват, који све на посао својим или јури на издрже не рада и иницијал не реално издрже или издрже иницијал свима себи одржују екорпоре заклада.

Популарни председачи и чланови Савета Коморе.

Ако је то био циљ обавештава Коморе свима неће тек друго што Коморе неће издрже да се професионално понашање што иу, то издрже понашање референцијалне организације у свом, али зато свима Савет издрже одржи и иницијал и како на свима, су референција, што издрже понашање свима Проф. др Ђукићко Сивста иницијална објавља у јури на издрже Непознати 17. септембра свима свима.

Иако Скупштина КОР-а састављају чланови разних професија и из различитог састава: спољни ревизори, спољни интери ревизори, представници ревизорских предузета и представници Министарства Финансија), силом закона, чланове Скупштине, са развојем ред, пре свих, Савена и да Скупштина дјелом одговарајуће одлуке којима ће се обавезати да наведени изврше своје ред и обавезе професионалне рачуновође у складу са основним правима грађана утврђених Уставом и законом. То би била и професионална обавеза, пре свих, "спољних ревизора" чланова Скупштине КОР-а, с обзиром да привлачу одлуку и тражења Рачунског одбора за професионалне рачуновође Међународне федерације рачуновођа.

У обавезану решења по захтевима,

Срдачни поздрав

ПРИЛОГ:

Упутство припад

ПРЕДСЕДНИК
"СРПСКЕ КОМОРЕ РАЧУНОВОЂА"

Др Јасна Николић

КОМОРА
ПРЕДУЗЕЋА И ПРЕДУЗЕТНИКА
ЗА РАЧУНОВОДСТВО

Београд, Р. П. 11000 Београд, тел. 011 2644-07 010-08 Савски 237/238

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВЛАДА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
Београд 11
11030 Београд

Београд, 27.01.2009.

ПРЕДМЕТ: *Предлог за националну равнотежностну продају финансијских извештаја остварених приликом привредних мера за рационализацију профита саветом владом извршене привредне мере у сектору привреде.*

На основу закључака са седнице Савета Струковне коморе предузетља и предузетница за рачуноводство, одржане 24.12.2008. године, овим путем, а на захтев великог броја привредних субјеката као и професионалних рачуновођа-лица одговорних за вођење пословних извештаја и систематиче финансијских извештаја, обрађених са Владом Републике Србије се предлажема за рационализацију продаје финансијских извештаја, објективног Закона о рачуноводству и ревизији.

Сада важном законском регулативом прописана је обавеза продаје финансијских извештаја у три архаиве институције и то:

- НАРОДНОЈ БАНЦИ СРБИЈЕ,
- АГЕНЦИЈИ ЗА ПРИВРЕДНЕ РЕГИСТРЕ, и
- ПОРЕСКОЈ УПРАВИ.

Иско се ради о документима који су идентични садржаја и достављају се наведеном државном организационог инсталационог намене, тако се привредна Републике Србије, у време финансијске кризе, додатно оптерећује, као струковна организација (која у свом чланству има више од 2.000 предузетља и предузетница регистрованих за пружање рачуноводствених услуга) складином од још увидај начини продаје финансијских извештаја националног и интернационалног, те да је данас у ево економског начина пословања и глобалног интернета и доступности података, продаја финансијских извештаја довољна само код једне државне институције.

Према садашњим решенима тригокви продаје финансијских извештаја, на терет привреде, износи ово 6.000.000,00 ЕУР а (у прилогу досадашњом проценту минималних трошкова).

У циљу унапређења постојећег привредних субјеката, и употребе њиховог растерећења, тако и рационалним функционисањем државних органа предложено да се рационализује поступак продаје финансијских извештаја, што пре свега подршкуова предузетља само код једне институције, а подаци би били доступни и другим надлежним државним органима, одговарајућим, преданим или подизма и објектом за своје потребе.

С поштовањем,

ПРЕДСЕДНИК
СТРУКОВНЕ КОМОРЕ
Др Милош Савић

САСЕТ РАЧУНОВОЂА И РЕВИЗОРА СРБИЈЕ
 REBIZORIJA SRBIJE
 02.02.2015
 Београд, Београдски београдски пут бр. 100

САВЕЗ РАЧУНОВОЂА И РЕВИЗОРА СРБИЈЕ

Serbian Association of Accountants and Auditors

ВЛАДА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
 УПРАВИЛАСТВО ФИНАНСИЈА
 Савез републиканог начелника
 11000 Београд
 Краља Милоша 20

Предмет: Обавештење у вези са реализацијом са Колегом одлашћеним
 испитом

Господине,

Обавештењем Вас на оваква информације у вези са реализацијом професионалних звања „Одлашћени одлашћени“ и „Одлашћени испит рачуновођа“ доступна Колеги одлашћених ревизора (у вези са реализацијом) Програмом из области „Професионална испита степених код струковних управника рачуноводства“ од Министарства финансија, те детаљно, али и склади на сајту Савеза републиканог начелника би било доступне свим заинтересованим лицима, а ове информације и информације доступна и Вам.

Користите информације на веб-сајту Колеги доступних испита:

1. Завршетком образовног стандарда (ЗНС) са приписаним образовним дисциплинама које се уручују професионалним рачуноводствима из области професионалних звања и струковних дисциплина;
2. Програми о условима за професионалну професионалних рачуноводствених звања степених у иностранству са условима програмом програма поједини сајту Колеги. Триглатна да на веб-сајту да се у вези са овим информацијама са веб-сајта ревизора и одлашћених испитних ревизора, имају на тај начин доступне информације од бр. 1 до бр. 7. Информацијама које Уставни закон Републике Србије не доприноси да се на овим сајту.

Такође благодарећи у вези са Министарством финансија као органа надзора, да се овакви услови у вези са реализацијом испита сајту републиканог начелника у вези са Колегом одлашћених ревизора. Штеће се Колеге, те, неће са реализацијом на сајту Колеге да се овакви информације обраде на веб-сајту Колеге у вези са Колегом одлашћених испитних ревизора и Колеги у вези са Колегом одлашћених испитних ревизора.

Обавештавајући Вас о овим информацијама,

Поздравно саопштење

Др Јован Шкобић

РРП
 Република Србија
 Министарство
 Финансија

* Контакт број: 3825 411 • Контакт број: 3825 467, 3825 401 • Контакт број: 3825 414 • Контакт број: 3825 415
 • Контакт број: 3825 416 • Контакт број: 3825 417 • Контакт број: 3825 418 • Контакт број: 3825 419 • Контакт број: 3825 420
 • Контакт број: 3825 421 • Контакт број: 3825 422 • Контакт број: 3825 423 • Контакт број: 3825 424 • Контакт број: 3825 425
 • Контакт број: 3825 426 • Контакт број: 3825 427 • Контакт број: 3825 428 • Контакт број: 3825 429 • Контакт број: 3825 430

САВЕЗ РАЧУНОВОЂА И РЕВИЗОРА СРБИЈЕ

Serbian Association of Accountants and Auditors

НАЦИОНАЛНА КОМИСИЈА ЗА РАЧУНОВОДСТВО

Кнеза Милоша 20
11000 БЕОГРАД

Београд, 25.02.2009.

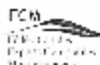
Поводом констатације у Записнику на 43. седници Националне Комисије за рачуноводство одржане 21.01.2009. године, које се односи на глави разматрања и дискусије Комисије воденом из "закон Савеза рачуновођа и ревизора Србије, упућен Министарству финансија, *за доношења изменама и допунама одредаба члана 2. 16. и 23. став 1. иа и став 8. став 7. Члана 6. параграф 1. и параграф 2.*" (како је информативно доставио и Комисија), изрекао следећи коментар:

Из одредабе члана 2. променом деловима којима наводи да Комисија није надлежна информисати о закону Савеза РР Србије овако како га је Савез формулисао, већ је, како преформулисао као "закон за доношења и допуна одредаба члана 2.

Савез РР Србије није из Министарства финансија тражио мишљење и примедба Беошког одбора, нити му је потребно било мишљење, а ни од Националне комисије, с обзиром на то да Савез РР Србије, као професионална организација чланица Међународне федерације рачуновођа (IFAC) која уживајући и поштујући међународне стандарде треба да се обавезује да привлачи на домену своје делатности и на другачијим начинима активности везаним за предмет своје професионе рачуноводствене професионалне резултате у свом рачуноводственом систему, је управо туј предметник параграф 6. који може и треба да тумачи професионалну резултату и пре него одредаба Беошког одбора на професионалне резултате, променом члана 2. Закона о рачуноводству и ревизији.

Наглашавати Националној комисији вежати односи између законске и професионалне резултате на су, рекао би се, као додацима једна додати уједињеном другом у то. Само глави "резултата" (диктандо или професионална) одређује начине ревизора и ревизора. Ту нема какав да Национална комисија, а која је својим једино дообавља закључке из члана 63. Закона излагати на глави.

Тако поступајући Национална комисија, односно њених чланова, чланова, је последица своје делатности одређујући, поводом закључка Савеза РР Србије упућеног Министарству финансија, упућује у закључак потребном праксу и на својим додацима својом изрекао закључак, о тобоже перформанси својим резултатима, који између осталог изрекао, осим да се своја погодна глави Министарства финансија одговор, односно деловима и начинима на одређене и рекао гласити Савез РР Србије за упућеном закључак глави професионалне резултате.

• Контакт број: 011 260 04 41 • Контакт број: 011 422 3446 701 • Електронска пошта: saras@saras.rs
 • Контакт број: 011 260 04 41 • Контакт број: 011 422 3446 701 • Контакт број: 011 260 04 41
 • Контакт број: 011 260 04 41 • Контакт број: 011 422 3446 701 • Контакт број: 011 260 04 41
 • Контакт број: 011 260 04 41 • Контакт број: 011 422 3446 701 • Контакт број: 011 260 04 41
 • Контакт број: 011 260 04 41 • Контакт број: 011 422 3446 701 • Контакт број: 011 260 04 41

Тако, у предметном закључку констатује се следеће: *„Министарство финансија нема надлежност за тумачење закона који нису објављени у Службеном гласнику, па иста стварно не могу бити применљиви“.*

Савез РР Србије, у захтеву за издавање књижевца, није ни тражио тумачење закона који нису објављени у Службеном гласнику, већ тумачење одређених члана 2. 16. и 17. став 1, као и члана 8. став 2. Закона о рачуноводству и ревизији који је објављен у Службеним гласнику РС, бр. 46/2006, што је испунило обавезу. Неизвесно је и то да је Министарство финансија надлежно за издавање књижевца и да тражењу законских одредаба и не само гласника већ је и дужно да одлучи на постављена питања (застаје је узело питање и назвала, како то ваљама члан 80. Закона о државној управи (Службени гласник РС, бр. 79/05 и 101/07) којим је предписано да су органи државне управе дужни, на тражење функцијних или приватних лица, да му издате о издавању одредаба закона и других општих аката, у року од 30 дана).

Међутим и поред доследне обавезе Министарство финансија није доставило по захтеву Савеза, јер дошло Министарства финансија, бр. 011-011-33/2008-16, од 04.09.2008, гомине (која је достављена у Националној комисији за рачуноводство) уопште не садржи одговоре на постављена питања.

То је питање о коме јасно оскрнављеном уморљивом савезнику Милењу Андрићу, представнику новинара „интересног“ удружења у Националној комисији за рачуноводство, чија главна глава: *„Министарство финансија одлучује једини СРРС, је поштом, прецизно и сигурно“*, али Савез и професионалне рачуновође то не знају, већ имајући у виду негде другогласне конструктивне ставове, постојећи став и стави Националне комисије за рачуноводство, чија главна изјављена говори о „кавалериј“ „интересованости“ за стандардизацију и квалитет финансијског извештавања, али и осталих који се одликују са тим ставом.

Суторијачно да Комисији под посебним таквом државног реда, да је, сепаратно, објављено развојног стаја је то у одговору Министарства финансија Савезу, потписан, прецизно и сигурно, како то објављена о поштом члане Националне комисије за рачуноводство.

Позитивно чланова Комисије о стању поштом, развојно објављени у издању „Глас рачуновођа“ како би и професионалним рачуновођама стаја у неки постављени питања, било јасно, као и Милењу Андрићу „коментариј“ квалитетних, прецизних, сигурних и јасних законских решења, у изградњи и током о коме је развојног Савезу. То би истовремено била изградња је достављена Закон о рачуноводству и ревизији већ и јасно, позитивски практици још боље, само што професионалне рачуновође и главног Савеза то не знају.

УНАПРЕД ЗАХВАЛНИ
РЕДАКЦИЈА ГЛАСА РАЧУНОВОЂА!
M. Milenkovic

САЗЕД РАЧУНОВОЂА И
РЕВИЗОРА СРБИЈЕ

бр. 84
06.07 2009 год.
БЕОГРАД, Београдског в. бр. 44а/403

САЗЕД РАЧУНОВОЂА И РЕВИЗОРА СРБИЈЕ

Српian Association of Accountants and Auditors

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ПЛАДА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА

Кнез Милоша 20
11000 Београд

11/09

ПРЕДМЕТ: Надзор и контрола над радом Коморе овлашћених ревизора.

Поштомали,

На основу захтева професионалних рачуновођа-чланова, Извршни одбор Савеза рачуновођа и ревизора Србије, одликује чланове са седнице од 26. јуна 2009. године, у складу са статутом Савеза Министарства финансија из чл. 61. и 67. Закона о рачуноводству и ревизији („Службени гласник РС”, бр. 46/06), обраћа се још једном са захтевом за надзор и контролу над радом Коморе овлашћених ревизора, на следећи начин:

У вези садржаних захтева издати чланови (на абриду) Пријаве за подизање и пријављивање Коморе овлашћених ревизора коју у прилогу достављамо за пријављивање на и за статистику професионалног лица овлашћеног ревизора код Коморе овлашћених ревизора, на које су до Савеза дослали извесни документ, како су поднели захтев код Савеза РР Србије, да се упуштају извршном гласу код надлежног државног органа за обављање делатности из члана 7. Закона о подизању и статистици за извесне професионалне лица овлашћене ревизоре, бр. 13/07, од 19.02.2009. године, а којима је гласила таква одлика: *„Квалификација за стицање статуса овлашћених ревизора који су завршили обуку и стручно усавршавање и који су стekli допринос у стварању допринос из области рачуноводства и ревизије код стручних јуришних или државног органа који је регистровани за обављање ове делатности. Квалификација може представити одређена испитна или испитна, укључујући су поднели на основу који одговарају вези пријављују. Квалификација је дужна да се подноси на основу цени одговарајућим испитима, као и стручног лица који су обавили испитивање код позивача и лица”*.

Чланови Савеза су завршили обуку и стручно усавршавање по националном рачуноводственом стандарду РСР 21 (РСР 21) докато је по основу чл. 4. и 11. Закона о рачуноводству („Службени гласник РС”, бр. 18/95) и међународном стандарду ентитета ИСР-1^а, што значи, по међународним стандардима за професионално оспособљивање одређених чланова из одредаб чл. 3. став 1. члана 51. Закона о рачуноводству и ревизији („Службени гласник РС”, бр. 46/06), и професионалне лица у рачуноводству и ревизији чланови који у складу са националним стандардима Савеза код надлежног државног органа (ФМ - 13/0). Регистровани делатност Савеза, везана за ову област професионалних лица, гласи: 80425 - *стипендије професионалних лица рачуноводство, статистичко рачуноводство, овлашћених ревизора, овлашћених ревизора, порезни саветници и саветници ревизијских, извршних ревизора, државних ревизора, порезни саветници и саветници ревизијских*.

Из наведеног се може закључити да се изданаје издати квалификација Савеза, уколико не испуњавају услове из члана 7. Пријаве и међународна захтева за професионално оспособљивање код државног органа по поднелим пријавом за издавање и пријављивање на и за статистику професионалног лица овлашћеног ревизора из члана 7. став 2. Пријављивања и услова за подизање професионалних лица стипендија и испитивање, бр. 19/07 од 19.02.2007.г, што је објавила Комора, како би професионалне рачуновође могли извршити своја праша у у складу са поступку (државном стору) код

• Контакт центар: 2028 967 • Контакт центар: 204 647 • Контакт центар: 204 434 • Контакт центар: 204 416 • Контакт центар: 204 408
• Контакт центар: 204 408 • Контакт центар: 204 408 • Контакт центар: 204 408 • Контакт центар: 204 408 • Контакт центар: 204 408

чланског управног органа, односно надлежног суда с обзиром да функционису те институције, што, нажалост, није случај са Комором овлашћених ревизора.

У међувремену Савез је добио у посед памфлета објављеног, у једном часопису, под насловом *Ревизорске листине које су издале струковни савези* (имама није познато да је било који струковни савез издао ревизорске листине) *тешу на закону засноване исправе*. У наслову тог познатог часописа по манипулацијама стоји: „*Пошто су сертификати струковних савеза иллати мимо законских овлашћења Комора овлашћених ревизора се обратила Министарству финансија ради заузимања стави по том питању. Министарство финансија издале је мишљење, број 150-02-00020/2007-16 од 25.12.2007. године*“. Далје у истом наслову стоји: „*На бази тога Комисија за спровођење испита, обуку и континуирано професионално усавршавање, која је изворити орган Коморе, тужило је став да се испити код струковних савеза за звање овлашћени јавни рачуновођа (овлашћени ревизор) и овлашћени интерни ревизор изврше у периоду од 2002. године па на даље неће признати по аутоматизму код Коморе, односно та лица неће по том основу моћи да буду ослобођени од полагања испита код Коморе*“.

Чланство Савеза се пита да ли је могуће да је овај комерцијални часопис званичан тужач активности органа Коморе овлашћених ревизора и Министарства финансија, посебно ако имамо у виду и раније објављене изјаве описне савезне кас и најважнише будућих активности Министарства финансија, а пре свега нових закона, националних стандарда и оснивање Коморе независних ревизора, а тада и тајних ставова, Комисије за спровођење испита и континуирано професионално усавршавање, да истети неће моћи бити разматра.

Имајући у виду да су професионалне исправе издале од стране Савеза члановима у складу са међународним стандардима едукације IES-1-8, рачуноводственик образовани стандардом РС-31 (РС-31) и на основу регистрованих делатности Савеза код надлежног државног органа, значај да тешу издале мимо законских прописа. Пољовани испити код државног органа и потпуности испуњавају захтеве члана 7. Програма, али то органи Коморе нису процесуирали, захваљујући председнику Комисије и Савета Коморе (иако је Комисија, по нашим сазнањима, донела једногласно одлуку о признавању испита, сложених код Савеза, уз недеринели стив извесне Боке-Трипунац). То је ризик да се обраћамо поново Министарству финансија, надлежном органу, да изврши надзор и контролу над радом Коморе овлашћених ревизора. То би била и прилика да Министарство утврди шта заправо ради Комора (од неких који је обрзочно тадашњи министар финансија у експозуу приликом усвајања Закона о рачуноводству и ревизији – у прилогу) и њени органи и дали су неке активности у складу са овлашћењима из Закона или у директврског органа пара.

Имајући у виду наше објављене у часопису најпрофитабилнијег (стота профитабилности преко 38%) комерцијалног консалтинг издвачког д.о.о предузећа (или "професионално-образовно-наставничко-саветничке институције" како га неки, дилемно, називају), које остварује огромне профите на липим законима, потут постојећег Закона о рачуноводству и ревизији, не можемо а да не поставимо питање чему служи тражено и дате мишљење Министарства финансија бр. 150-02-00020/2007-16 од 25.12.2007. године Комори овлашћених ревизора, ако не злоупотреби члана 7. Програма и да подршку манипулацијама наведеног часописа. Овим Министарство финансија још више учвршћује већ 14 година затворене тржиште ревизорских услуга и подмазва опструктивни рад Коморе у ревизији јавних овлашћена. Наведено потврђује те што још увек није одговорено на поднете захтеве као и члан 7. Програма који уопште не третира ни ова испити и одржених звања по Закону, већ по међународним захтевима код удружених и правних лица регистрованих за ову делатност, што Савез јесте, а чему су Савез и кандидати доставили документацију Комори а и Министарству финансија. Ово потврђује и недопустине одлуке органа Коморе о признавању неких звања из иностранства, где су неки "велики овлашћени ревизори" узред, уз одговорене депани излете стекли професионална звања,

који је Савет Коморе експресно признао чак и супротно одлученим акту о пострификацији, али није признао професионални звање стечено по програму Association of Chartered Certified Accountants (ACCA) у Републици Српској.

Наравно, имамо шта пронаћи што су призната звања стечена код Association of Chartered Certified Accountants (ACCA) по ином програму и литератури као и код Савеза, мада су предлог специфични испити положени код Савеза, који су по програму укључивали и додатну специфичну литературу према потребама дружања услуга професионалних рачуновођа у јавној пракси у Србији. Очигледно стипендије не одговарају неким одговарајућим ревијерима, ипак провереним експертима, који активна Комита дилатно игноришу триплете, под покровитељством неких "глобалних технологодствених (ревијорских) компанија" које нико од оснивања до данас не надзира и не контролише, "ниси крили ревијеру финансијских извештаја", Свеу наведеном морамо додати да и надлежни орган за уређивање и примену Закона мора да врши надзор и контролу у складу са чл. 63. и 67. Закона, али то не ради, што просудно допринесе амбијенту да се постојећа стања одржава.

Овом приликом нећемо о услађености едукације и аката Коморе са глобалним, професионалним, образовним и етичким стандардима, Програму и литератури за стицање "ревијорских" звања (већ изучену на разним факултетима у разним временима), а ни "нептивзачима" код Коморе.

У очекивању одговора, Савету и неким члановима, у вези поднетих захтева, од Коморе и Министарства финансија, остаје отворено питање зашто је наведено мишљење тражено и дато Комоди овлашћених ревијора ако члан 7. Програма за признавање испита третира питања испита и стечених звања код правних лица и удружења регистрованих за ту делатност. У том смислу, неопходно је испитити квалитет улогу у свој равнотежи имају блиско везе неких самопрокламованих експерата - чланова Савета Коморе и појединих чиновника Министарства финансија. Волели би да наведено мишљење буде дато у оквиру злоупотребе наведеног члана Програма и координиране активности да постојеће стање "профитабилног раја" што дуже траје, мада дешавања удуђују на такав закључак.

Закључујући таквој сарадњи профитерски ревијорско-консултантски рај траје а користи та тридесетак предузећа (која су само у 2008. години инкредитно изгрео 60 милиона еура) и њихови власници овлашћени ревијори (па и другогдишњи узимаоци високих пензија, који врло редован радни однос са њим радним временем и великим зарадама их још више остружу увећавају), а то сва плаћа пензионисана привреда, односно предузећа – обавезници ревијерије.

И на крају, користимо прилику да посебно истакнемо да су нас обавестили чланови да је Комора, издала лиценце ланцима који су заглесали у иностранству (под ред. Бр. 24, 26, 32, и 123, на веб сајту Коморе), а што је супротно и Закону и статима Коморе.

Уколико Комора овлашћених ревијора и даље буде игнорисала захтеве чланова за признавање испита (укључујући и пострификацију професионалних звања), о испити не буде одлучивала по поднетим захтевима, а министарство, као надлежни орган и пред таквог чињеничног стања, не ће њих мишља повозвратити захтеву не изврши надзор и контролу над радом Коморе овлашћених ревијора, чланови ће бити принуђени да се непосредно обраће Зап. итнику грађана као великој ком државном органу који штити права грађана и контролише рад органа државне управе, као и других органа и организација којима су поверена јавна овлашћења.

С поштовањем,

ПРАДИО: Панђлет из часописа
Образца Пријаве за
повлање и признавање испита Коморе,
Доласк упућен Комори

ПРЕДСЕДНИК
ИЗВРШНОГ ОДБОРА

Мили Прокс

**IFAC – МЕЂУНАРОДНА ФЕДЕРАЦИЈА РАЧУНОВОЂА
И УРЕЂЕЊЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОФЕСИЈЕ
НА ГЛОБАЛНОМ НИВОУ**

**ОБАВЕЗЕ ЧЛАНИЦА IFAC-А И САВЕЗА РР СРБИЈЕ
У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ МЕЂУНАРОДНЕ
РАЧУНОВОДСТВЕНЕ РЕГУЛАТИВЕ**

Међународна федерација рачуновођа је у марту 2004. године објавила Изјаву о чланским обавезама које се примењују на све професионалне организације чланице IFAC-а. У складу са Повељом IFAC-а све организације чланице су у обавези да испуне захеве у погледу следећих обавеза

Став о чланским обавезама 1 - контрола квалитета

Неопходно је да у циљу заштите јавног интереса, све професионалне услуге које обављају професионалне рачуновође буду предмет програма контроле квалитета. Предвиђено је вршење контроле квалитета на три нивоа: на нивоу делатности, на нивоу фирме и на нивоу организације чланице. Одбор IFAC-а, путем Ставова о чланским обавезама, утврђује обавезе организација чланица IFAC-а у вези са програмом контроле квалитета рада професионалних рачуновођа. Организација чланица треба да осмисли и примени обавезни програм контроле квалитета и да утврди обавезност примене за своје чланове-професионалне рачуновође која се заснива на испуњењу захтева садржаних у IFAC-овом Етичком Кодеку за професионалне рачуновође као и у Међународном стандарду контроле квалитета (ISQC) број 1.

У случају недостатака и неиспуњења квалитета рада организација-чланица IFAC-а треба да захтева од својих чланова професионалних рачуновођа да на подесан начин коригују своје активности. Уколико чланови и након ових препорука не испуњавају професионалних стандарда и примљених регулационих и правних прописа, организација чланица треба да предузме одговарајуће дисциплинске активности.

**Став о чланским обавезама 2 –
Међународни стандарди едукације професионалних рачуновођа**

У складу са овим ставом организације чланице имају обавезу да раде на спровођењу свих међународних стандарда едукације професионалних рачуновођа које је објавио IFAC, као и да своје националне програме едукације за професионалне рачуновође усагласе са одредбама Међународних стандарда едукације.

**Став о чланским обавезама 3 -
Међународни стандарди ревизије**

Организације чланице требају да ажурно преводе и објављују Међународне стандарде за ревизију. Такође организације чланице треба да раде на примени и поштовању Међународних стандарда ревизије. У оквиру ове чланске обавезе захтева се и адекватна обука и усавршавање професионалних рачуновођа у области ревизије.

**Став о чланским обавезама 4 -
Етички кодекс за професионалне рачуновође**

Организације чланице морају да раде ка увођењу и примени IFAC-овог Етичког Кодекса за професионалне рачуновође. У оквиру ових активности организација чланица IFAC-а је у обавези да редовно ажурира и објављује преводе Етичког кодекса и учини га доступним свим својим члановима.

IFAC-ов Етички Кодекс за професионалне рачуновође утврђује стандарде понашања и фундаменталне принципе рада које треба да поштују професионалне рачуновође. Ниједној организацији-чланици нити њиховим члановима професионалним рачуновођама није дозвољено да примењују мање строге стандарде него што су стандарди дефинисани IFAC-овим Етичким Кодексом.

Организације чланице требају да установе систем и процедуре истраживања случајева кршења Етичког кодекса и да предузму одговарајуће дисциплинске активности у таквим случајевима.

**Став чланских обавеза 5 -
Међународни рачуноводствени стандарди за јавни сектор**

Организације чланице треба да ажурно преводе и објављују Међународне рачуноводствене стандарде за јавни сектор. Такође организације чланице треба да раде на примени и поштовању Међународних стандарда ревизије. У

оквиру ове чланске обавезе захтева се и адекватна обука и усавршавање професионалних рачуновођа који раде у јавном сектору.

Став чланских обавеза 6 - истраживање и дисциплиновање

Организације чланице морају да примене систем и процедуре истраживање и примене дисциплинских поступака у вези случајева кршења професионалних и етичких стандарда од стране појединачних чланова - професионалних рачуновођа. Нарочито је важно да се овим процедурама предвиди могућност губљења права бављења струком и пружања професионалних услуга и искључивање из чланства. Постојање оваквог система штити клијенте и друге заинтересоване стране и јавно демонстрира заштиту јавног интереса од стране професионалних организација.

Став чланских обавеза 7 - Међународни стандарди финансијског извештавања

Организације чланице треба да подрже рад Одбора за међународне рачуноводствене стандарде (IASB) тако што ће ажурно преводити и објављивати Међународне стандарде финансијског извештавања. Такође организације чланице треба да раде на примени и поштовању Међународне стандарде финансијског извештавања. У оквиру ове чланске обавезе захтева се и адекватна обука и усавршавање професионалних рачуновођа у области финансијског извештавања у складу са Међународним стандардима финансијског извештавања. У надлежности је професионалних организација да организују ефикасан надзор за придржавање МСФИ, прегледањем финансијских извештаја за које се тврди да се придржавају Стандарда у мери у којој су те активности укључене у оквир програма контроле квалитета који је установљен Ставом бр. 1 - Контрола квалитета.

Поред опште примене Ставова о чланским обавезама, испуњеност захтева дефинисаних чланским обавезама се разматра приликом оцењивање усклађености организација чланица са међународном професионалном регулативом и праксом. Испуњење наведених чланских обавеза је такође услов за међународно признавање квалификација професионалних рачуновођа чланова националне професионалне организације. Када искрсне таква ситуација, организација чланица мора бити спремна да оправда одступање. Одбору чланице који се не буде придржавао обавезе да следи услове ових Ставова или не да задовољавајуће образложење зашто је одступио од њих, може претити суспензија или, чак, избацивање из чланства.

Подсетник
за чланове Савеза и органе управљања ентитета -
обвезника из члана 1.
Закона о рачуноводству и ревизији

Професионална оспособљеност рачуновођа
предуслов је квалитета финансијског извештавања

Професионални рачуновођа из угла законске, професионалне и интерне регулативе - чл 2. и 16. Закона о рачуноводству и ревизији

Професионална регулатива - IFAC-ов Етички Кодекс за професионалне рачуновође, захтева оспособљене професионалне рачуновође – чл. 2. и 73. Закона о рачуноводству и ревизији

Обавезно је професионално звање за рачуновође - одговорна лица за вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја - остали услови - члан 16. Закона о рачуноводству и ревизији

Привредна друштва, предузетници и други ентитети из члана 1. Закона о рачуноводству и ревизији ("Службени гласник РС", бр. 46/2006) сходно члану 2. Закона дужни су да вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја, ревизију финансијских извештаја, као и интерну ревизију врше у складу са законском, професионалном и интерном регулативом, а према члану 16. Закона да интерном регулативом утврде услове (школску спрему, радно искуство и остале услове - одговарајуће професионално звање, односно лиценцу о професионалној оспособљености) које морају да испуњавају професионалне рачуновође-одговорна лица за вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја, сагласно IFAC -овом *Етичком кодексу за професионалне рачуновође*, прописан законом.

Та законска обавеза односи се и на привредна друштва и предузетнике регистроване за пружање рачуноводствених услуга у јавној пракси (члан 17. Закона), као и на све ентитете који поверавају вођење својих пословних књига и састављање финансијских извештаја тим привредним друштвима, односно предузетницима, те у том смислу дужни су да при склапању уговора о пружању рачуноводствених услуга, посебну пажњу посвете томе да ли професионални рачуновођа, запослен код пружаоца услуга, коме се поверава вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја, испуњава услове прописане IFAC-овим *Етичким кодексом за професионалне рачуновође*.

Професионалне рачуновође-носиоци професионалних звања, стечених по закону и националном рачуноводственом образовном стандарду РС 31 захтеве из IFAC-овог *Етичког кодекса за професионалне рачуновође* остварују у складу са Међународним стандардима едукације IES, код Савеза рачуновођа и ревизора Србије - члана

Међународне федерације рачуновођа (IFAC), што се доказује одговарајућом лиценцом о професионалној оспособљености, а евидентира у Именику професионалних лиценцираних рачуновођа.

Професионални рачуновођа који остварује континуирану едукацију сваке године, а професионалну праксу обавља у складу са датом свечаном изјавом, стиче право на издавање лиценце о професионалној оспособљености.

Именик професионалних лиценцираних рачуновођа и ималаца лиценце о професионалној оспособљености, води и ажурира Савез РР Србије. Именик се објављује у "Гласу рачуновођа", као и на сајту Савеза, www.sirs.org.rs.

Прописивање интерним актом и поверавање вођења пословних књига и састављање финансијских извештаја, професионалном рачуновођи из чл. 73 обавеза је ентитета из члана 1, сходно чл. 2, 16. и 17. Закона о рачуноводству и ревизији

Према одредби став 1. члана 2. Закона о рачуноводству и ревизији: "Правна лица и предузетници дужни су да вођење пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање, обелодањивање и ревизију финансијских извештаја, као и интерну ревизију врше у складу са законском, професионалном и интерном регулативом".

Одредбом става 1. члана 16. Закона о рачуноводству и ревизији ("Службени гласник РС", бр. 46/2006) прописано је да: "Правно лице, односно предузетник општим актом уређује школску спрему, радно искуство и остале услове за лице које води пословне књиге и саставља финансијске извештаје" (остали услови проистичу из захтева Етичког кодекса за професионалне рачуновође).

Према одредби става 1. члана 17. Закона о рачуноводству и ревизији: "Вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја правно лице, односно предузетник може поверити уговором, у складу са овим законом, привредном друштву или предузетнику регистрованом за пружање рачуноводствених услуга који има запослена лица којима поверава вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја и који испуњавају услове из општег акта."

Одредбом става 4. члана 2. Закона прописано је следеће: "**Под интерном регулативом подразумевају се општи акти које доноси правно лице, односно предузетник**, а који садрже посебна упутства и смернице за вођење пословних књига, рачуноводствену политику за признавање, процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, упутства и смернице за усвајање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја, као и друга питања

вођења пословних књига и састављања финансијских извештаја за која је овим законом прописано да се уређују општим актом правног лица, односно предузетника, у складу са законском и професионалном регулативом.”

Из претходно наведеног и цитираних одредби Закона недвосмислено проистиче да је обавеза правних лица и предузетника да њихова интерна рачуноводствена регулатива, односно општа акта која доносе, буду у складу са законском и професионалном рачуноводственом регулативом.

Под професионалном регулативом, у смислу важећег Закона о рачуноводству и ревизији, а сагласно одредби става 3. члана 2. Закона, између осталог, подразумева се и Етички кодекс за професионалне рачуновође (Code of Ethics for Professional Accountants).

У Републици Србији у примени је IFAC-ов *Етички кодекс за професионалне рачуновође*, који је 2003. године Савез рачуновођа и ревизора Србије прихватио, на основу члана 2. и 3. Закона о рачуноводству и ревизији ("Службени лист СРЈ", бр. 71/2002) и непосредно се примењује на све професионалне рачуновође.

Таква законска решења, која подразумевају обавезност примене професионалне регулативе, укључујући и Етички кодекс за професионалне рачуновође представљају континуитет са претходном важећом рачуноводственом регулативом која се односи на оспособљавање професионалних рачуновођа.

И у претходним законским решењима (као и у сада важећим) законска регулатива тесно и нераскидиво је повезана са решењима из професионалне регулативе и једино заједно, међусобним допуњавањем и успостављањем одговарајућег нормативног склада, могу чинити целовиту и свеобухватну рачуноводствену регулативу, посебно у области која се односи на професионално оспособљавање рачуновођа.

Етички кодекс за професионалне рачуновође прописује потребне услове професионалне оспособљености које мора да испуњава рачуновођа коме се поверава вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја.

Јавни интерес

Јавни интерес - колективно добро заједнице људи и институција којима рачуновође пружају професионалне услуге, како на националном тако и на међународном нивоу.

Извод из IFAC-овог Етичког кодекса за професионалне рачуновође

Параграфом 100.4 IFAC-овог Етичког кодекса за професионалне рачуновође установљени су основни принципи које професионални рачуновођа мора да поштује, а то су: *Интегритет; Објективност; Поверљивост; Професионално понашање; и Професионална оспособљеност и дужна пажња.*

Одредбе (параграфи 130.1 до 130.6) садржане у **Одељку 130** IFAC-овог Етичког кодекса за професионалне рачуновође "**Професионална оспособљеност и дужна пажња**" гласе:

- 130.1 Принцип професионалне оспособљености и дужне пажње обавезује професионалне рачуновође на:
- (а) одржавање професионалног знања и вештина на нивоу којим се обезбеђује компетентне професионалне услуге клијентима или послодавцима; и
 - (б) посвећен пажљив рад приликом пружања професионалних услуга у складу са применљивим техничким и професионалним стандардима.
- 130.2 Компетентна професионална услуга подразумева стручно просуђивање приликом примене професионалног знања и вештина у извршавању такве услуге. Професионална оспособљеност је подељена у две фазе:
- (а) стицање професионалне оспособљености: (*подразумева стечен сертификат о одговарајућем професионалном звању, код националне професионалне организације чланице IFAC-а*) и
 - (б) одржавање професионалне оспособљености.
- 130.3 Одржавање професионалне оспособљености захтева континуирано праћење и разумевање релевантног стручно професионалног и пословног развоја. Континуираним професионалним усавршавањем се развија и одржава оспособљеност која омогућава професионалном рачуновођи да у оквиру свог професионалног окружења ради на компетентан начин.
- 130.4 Посвећени рад подразумева одговорност пажљивог, подрбног и правременог деловања у складу са захтевима задатака.
- 130.5 Професионални рачуновођа треба да предузме кораке у циљу обезбеђивања да лица која раде под његовом надлежношћу у професионалном погледу имају одговарајући степен обучености и надзора.
- 130.6 Кад год је то прикладно, професионални рачуновођа треба да клијенте, послодавце или друге кориснике професионалних услуга информише о ограничењима садржаним услугама како се изражавање мишљење не би погрешно тумачило као изношење чињеничних тврдњи.

Значи, према Закону, односно IFAC-овом Етичком кодексу за професионалне рачуновође, чију обавезну примену налаже Закон о рачуноводству и ревизији, професионална оспособљеност рачуновође подразумева:

- 1) стечено **професионално звање ("рачуновођа", "самостални рачуновођа", "овлашћени рачуновођа", или "овлашћени јавни рачуновођа")** по закону, односно националном рачуноводственом образовном стандарду РС 31¹ код Савеза рачуновођа и ревизора Србије регистроване професионалне организације, за обављање ове делатности - чланице Међународне федерације рачуновођа (IFAC-а), и
- 2) остварену **континуирану едукацију** - одржавање професионалне оспособљености која захтева стално професионално усавршавање у складу са Међународним стандардом едукације IES 7 (остваривање 40 поена у току једне календарске године или 120 поена у току три године), а усавршавање је сагласно и члану 6. став 2. Закона о рачуноводству и ревизији, као и члану 49. Закона о раду.

То подразумева да су ентитети из члана 1. Закона, обавезни да интерним актом под "осталим условима" из члана 16. Закона пропишу професионално звање у рачуноводству и остварену континуирану едукацију за запослено, одговорно лице на пословима вођења пословних књига и састављања финансијских извештаја, у складу са IFAC-овим Етичким кодексом за професионалне рачуновође².

Уважавајући принцип континуитета, одредбом става 1. члана 73. сада важећег Закона о рачуноводству и ревизији прописано је да се лицима која су до дана ступања на снагу овог закона стекла стручна звања у складу са Законом о рачуноводству ("Службени лист СРЈ", бр. 46/96, 74/99, 22/01 и 71/01) и Законом о рачуноводству и ревизији ("Службени лист СРЈ", број 71/02 и "Службени гласник РС", број 55/04), признају та звања.

Циљ ове одредбе није формално признавање професионалних звања, јер су она већ призната, односно стечена сагласно претходној регулативи, те правни значај и домашај и ове одредбе треба посматрати у контексту одредби члана 16. Закона, јер у супротном не би имала никакав правни значај.

¹ Национални рачуноводствени образовни стандард РС 31 (ранији назив ЈРС 31) донет је на основу члана 11. став 2. Закона о рачуноводству, "Службени лист СРЈ", бр. 18/93, ревидиран и усклађен са међународним стандардима едукације IES и захтевима из IFAC-овог Етичког кодекса за професионалне рачуновође, у складу са чл. 2, 3, 21. и 32. Закона о рачуноводству и ревизији, "Службени лист СРЈ", бр. 71/2002.

² Зашто Министарство финансија неће или не зна да тумачи одредбе Закона о рачуноводству и ревизији и на тај начин спречи огромне последице за које је оно одговорно.

Сагласно свему изнетом, обавеза правних лица и предузетника је да интерном регулативом - општим актом утврде посебне услове, одговарајуће професионално звање, за одговорна лица којима се поверава вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја у свему у складу са законском и професионалном рачуноводственом регулативом, а што подразумева и обавезу правних лица и предузетника да општим актом (интерном регулативом) утврде, полазећи од сопствених потреба, одговарајући ниво професионалног звања из члана 73. Закона о рачуноводству и ревизији и професионалне оспособљености, у складу са Етичким кодексом за професионалне рачуновође, одговарајућу школску спрему и потребно радно искуство за професионалног рачуновођу из члана 16. Закона, односно за лице коме се поверава вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја, уз уважавање чињенице да су послови које обавља професионални рачуновођа (руководилац рачуноводства, шеф рачуноводства и сл.) изузетно сложени, специфични и да захтевају посебну стручну професионалну оспособљеност извршиоца.

Сходно свему изнетом, а сагласно чл. 2, 16, 17. и 73. Закона, правно лице, односно предузетник, из члана 1. Закона, обавезан је да вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја, поверава:

1. професионалном рачуновођи (запосленом код правног лица, односно код предузетника чије се пословне књиге воде) који има одговарајућу школску спрему и радно искуство и одговарајуће професионално звање у рачуноводству и остварену континурану едукацију, како обавезује Етички кодекс за професионалне рачуновође, односно Закон (наведене услове правно лице и предузетник утврђује интерном регулативом – Правилником о рачуноводству и Правилником о организацији и систематизацији послова); или

2. привредном друштву или предузетнику, у складу са чланом 17. Закона, и то:

2.1. које је регистровано за пружање рачуноводствених услуга (шифра 74120 према Закону о класификацији делатности и о регистру јединица разврставања);

2.2. које има запослене професионалне рачуновође (које воде пословне књиге и састављају финансијске извештаје, а испуњавају услове утврђене интерном регулативом у погледу школске спреме, радног искуства и лиценце о професионалној оспособљености за пружање услуга рачуноводства, по основу стеченог професионалног звања и остварене континуране едукације), у складу са Етичким кодексом за професионалне рачуновође; и

2.3. са којим има закључен уговор о поверавању вођења пословних књига и састављања финансијских извештаја, односно пружању рачуноводствених услуга.

Распоређивање професионалног лиценцираног рачуновође као одговорног лица за вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја у складу са интерном и професионалном регулативом је законска обавеза из чл. 2, 16, 17. и 73. Закона о рачуноводству и ревизији

Одредбом става 2. члана 16. Закона о рачуноводству и ревизији прописано је да "правно лице и предузетник општим актом одређује лице запослено код правног лица и предузетника коме поверава вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја".

Цитирана одредба, случајно или намерно, свакако је невешто формулисана и као таква тешко применљива у пракси. У сваком случају, мисли се на интерну регулативу.

Из овакве формулације би се могло закључити да је правно лице, односно предузетник дужан да општим актом одреди лице, по имену и презимену, коме поверава обавезу вођења пословних књига и састављања финансијских извештаја.

Одмах се намеће питање шта са предузетницима, с обзиром на то да је одредбом става 5. члана 2. Закона о рачуноводству и ревизији утврђено да предузетник може, али не мора, да доноси општа акта. Без обзира на лоше законско решење, имајући у виду остале одредбе Закона, предузетник је ипак дужан да интерном регулативом уреди питања везана за примену чл. 2, 16. и 17. Закона о рачуноводству и ревизији.

Са друге стране, у правној теорији и пракси, под општим актом се подразумева акт којим се на општи начин регулишу одређени односи, односно који садржи опште правне норме, на основу којег се остварају, односно из њега извиру појединачни правни акти.

У том смислу, преферирамо став, да интерном регулативом треба одредити да се вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја поверава лицу запосленом на пословима, на пример, шефа рачуноводства, шефа рачуноводства и финансија, руководиоца сектора, служби, одељења и сл., а уговором о раду који се закључује са тим лицем конкретизоваће се о ком се запосленом лицу ради (по имену и презимену).

У супротном са сваком променом лица које ради на пословима вођења пословних књига и састављања финансијских извештаја, нужно би се мењао и општи акт, што би код правних лица код којих је надлежни орган за доношење општих аката (у смислу Закона о рачуноводству и ревизији)

скупштина или управни одбор (а што је у пракси чест случај) представљало непотребно оптерећење и сувишно формализовање, које би знатно отежало редовно пословање ових субјеката.

Одговорност органа управљања

Поред наведеног, неопходно је посебно указати и на одговорност управе, према члану 28. Закона о рачуноводству и ревизији. Органи управљања, односно чланови управних одбора, директори, менаџери и предузетници, сагласно поменутој одредби, одговорни су за истинито и поштено састављање и приказивање финансијских извештаја.

Чланом 16. Закона прописана је обавеза правних лица и предузетника да имају запослено лице за вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја, а управа интерним актом утврђује потребну професионалну стручност лица из члана 73. Закона, коме поверава вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја, што додатно увећава одговорност управе.

Тиме, у случају да управа не пропише интерним актом и не повери вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја, професионално-стручном лицу-професионалном рачуновођи са одговарајућим професионалним звањем и лиценцом о професионалној способности, у складу са ИФАС-овим Етичким кодексом за професионалне рачуновође, прописаним чланом 2. став 3. Закона практично сву одговорност за вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја преузима на себе.

Због тога је у интересу менаџмента да професионално стручан и етички одређен професионални рачуновођа буде део менаџерског тима. У том смислу, а сходно законској и професионалној регулативи, обавеза органа управљања је да интерном регулативом утврди потребан и одговарајући ниво професионалног звања за лице одговорно за вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја, које испуњава услове из ИФАС-овог Етичког кодекса за професионалне рачуновође и које ће поверене послове обављати на највишем нивоу квалитета.

Обавезу поштовања Закона, а посебно Етичког кодекса, имају пре свих професионалне рачуновође и у том смислу неопходно је да упознају руководство правног лица и предузетнике са њиховом одговорношћу и последицама, уколико вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја повере нестручном или недовољно оспособљеном лицу. Посебну одговорност имају и клијенти којима се пружају услуге вођења пословних књига и састављања финансијских извештаја, јер како професионални

рачуновођа у јавној пракси мора поштовати законске прописе и етичке захтеве приликом пружања рачуноводствених услуга, такву обавезу имају и корисници рачуноводствених услуга. Заинтересованост за квалитет финансијских извештаја посебно припада власницима имовине и капитала.

Поверавање вођења пословних књига и састављања финансијских извештаја, супротно законским одредбама, санкционисано је у складу са одредбама члана 68. Закона, новчаном казном од 100.000,00 до 3.000.000,00 динара за правно лице, односно од 5.000,00 до 150.000,00 динара за одговорно лице у правном лицу, а за предузетника од 5.000,00 до 500.000,00 динара.

У функцији квалитета финансијског извештавања је и обавеза професионалних рачуновођа - чланова Савеза РР Србије да упознају органе управљања са обавезама правног лица и предузетника из члана 1. Закона, а које проистичу из чл. 2, 16, 17. и 73. (по ком је признати више десетина хиљада професионалних рачуноводствених звања) Закона о рачуноводству и ревизији и да их упозоре на законску обавезу поверавања вођења пословних књига и састављања финансијских извештаја професионалном лиценцираном рачуновођи, као и на последице у случају непоступања у складу са законском и професионалном регулативом.

Обавеза регистровања рачуноводствених услуга

Чланом 17. Закона, између осталог, прописано је да вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја правно лице, односно предузетник може поверити **привредном друштву или предузетнику регистрованом за пружање рачуноводствених услуга.**

Као што се види, законодавац инсистира на томе да привредно друштво, односно предузетник који пружа рачуноводствене услуге, поред тога што мора имати запосленог професионалног рачуновођу, треба да **има и регистровану делатност за пружање рачуноводствених услуга.**

Како се код надлежног органа, односно Агенције за привредне регистре, региструје само претежна делатност, из тога јасно проистиче да ове послове (због своје специфичности и важности улоге у привредном систему једне земље) **могу обављати само уско специјализовани привредни субјекти** (и то искључиво привредно друштво или предузетник) **чија је основна (регистрована) или једина делатност пружање рачуноводствених услуга** (74120 – Рачуноводствени и књиговодствени послови, саветодавни послови у вези с порезом и сл.).

Посебно истичемо и да се вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја могу поверити **искључиво предузетнику или привредном друштву** (предузећу у ширем смислу речи) **регистрованом за**

пружање рачуноводствених услуга које има као запослено/а лице/а професионалне рачуновође са одговарајућим професионалним звањем и одговарајућом лиценцом о професионалној оспособљености, што привредно друштво и предузетник прописује интерним актом, према чл. 16. и 17. Закона.

На тржишту рачуноводствених, ревизорских и консалтинг услуга посебну обавезу и одговорност за квалитет финансијског извештавања имају професионалне рачуновође у јавној пракси, што значи да професионалне рачуновође оснивачи привредних друштава, односно запослени код привредних друштава и предузетници регистровани за пружање рачуноводствених услуга имају највећу одговорност за доследну примену законских прописа, приликом пружања услуга вођења пословних књига и састављања финансијских извештаја. Стога, запослене професионалне рачуновође код ентитета из члана 17. Закона морају испоштовати законске одредбе, а нарочито захтеве ИФАС-овог *Етичког кодекса за професионалне рачуновође*.

Задруге рачуновођа не могу пружати услуге вођења пословних књига и састављања финансијских извештаја

Вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја не могу се поверити другим облицима организовања, нити се ови послови могу обављати преко "задруга рачуновођа".

Евентуално такво обављање ове делатности или поверавање вођења пословних књига задрузи супротно је Закону и санкционисано чланом 68. став 1. тачка б) Закона, као привредни преступ за који је запрећена новчана казна од 100.000,00 до 3.000.000,00 динара за правно лице, односно од 5.000,00 до 150.000,00 динара за одговорно лице у правном лицу, а за предузетника запрећена је новчана казна за прекршај у износу од 5.000,00 до 500.000,00 динара.

Вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја не може се обављати по основу уговора о делу

Као што смо на почетку истакли, правно лице, односно предузетник може вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја поверити **запосленом** лицу (код тог правног лица) или привредном друштву, односно предузетнику који има лице запослено за послове вођења пословних књига и састављање финансијских извештаја.

То **подразумева радни однос**, осим када рачуноводствене услуге непосредно пружа предузетник, који као физичко лице, ради стицања добити, у виду занимања, обавља регистровану делатност, без заснивања радног односа у формално-правном смислу.

Значи, послови вођења пословних књига и састављања финансијских извештаја, с обзиром на то да нису привременог, односно повременог карактера, **не могу се обављати по основу уговора о привремено-повременим пословима, као ни по основу уговора о делу**, јер се не ради о одређеном-конкретном послу, већ о пословима који су трајног карактера и изискују стално радно ангажовање.

Казне прописане чланом 68. Закона о рачуноводству и ревизији, ближе означене у претходном подглављу, односе се и на ове случајеве.

Закључивање уговора о пружању рачуноводствених услуга

Одредбом став 1. члана 17. Закона о рачуноводству и ревизији, између осталог, прописано је да вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја правно лице, односно предузетник **може поверити уговором**, у складу са Законом, предузетнику или привредном друштву регистрованој за пружање рачуноводствених услуга, који има запослена лица којима поверава вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја и који испуњавају претходно наведене услове, у вези са професионалном оспособљеношћу.

И ова одредба, као и многе друге у Закону о рачуноводству и ревизији, недоречена је и конфузна, па уноси правну несигурност, у смислу њеног правног значења и домашаја. Уколико је законодавац имао намеру да се уговори о пружању рачуноводствених услуга закључују у писменој форми, у складу са тим је морао и да формулише поменути одредбу, јер да би овај тип уговора био такозвани "формални уговор", неопходно је то предметном одредбом и јасно дефинисати (формални уговори су уговори за чије се закључење, поред осталих услова потребних за настанак, законом захтева и испуњење одређене форме - најчешће писмене).

Према сада важећој одредби, с обзиром на то да Закон не захтева писмену форму, уговор о пружању рачуноводствених услуга може бити закључен и у усменој форми, односно довољна је само сагласност воља двају или више лица, о битним елементима уговора (према одредби члана 67. Закона о облигационим односима, закључење уговора не подлеже никаквој форми, осим ако је законом друкчије одређено, а према члану 26. истог закона, уговор је закључен када се уговорне стране сагласе у вези са битним састојцима уговора).

У сваком случају, без обзира на недореченост и нејасносноћу, односно лошу формулацију многих одредаба Закона, па и ове одредбе, имајући у виду специфичност рачуноводствених послова и одговорност која из тих послова проистиче, **препоруча Савеза рачуновођа и ревизора Србије је да се уговор о пружању рачуноводствених услуга обавезно закључује у писменој форми.**

КЉУЧНЕ ДЕФИНИЦИЈЕ

У IFAC-овом Етичком кодексу за професионалне рачуновође следећи изрази имају следећа значења која су им дата:

Професионални рачуновођа

Појединац који је члан IFAC-ове организације чланица.

Запослени професионални рачуновођа

Професионални рачуновођа запослен или ангажован на извршном или неизвршном радном месту у областима као што су трговина, привреда, услуге, јавни сектор, образовање, непрофитни сектор, регулаторна тела или професионална тела, или професионални рачуновођа који ради по уговору са таквим правним лицима.

Професионални рачуновођа у јавној пракси

Професионални рачуновођа, без обзира на његову функционалну класификацију (нпр. ревизија, порез, или консултовање) у фирми који пружа професионалне услуге. Овај термин се такође користи када се мисли на фирму професионалних рачуновођа у јавној пракси.

Професионална услуга, Услуге у којима се захтева рачуновоство или сличне технике које обавља професионални рачуновођа а укључују услуге рачуновства, ревизије, пореског и менаџмента консалтинга и услуге финансијског менаџмента.

Садашњи рачуновођа

Професионални рачуновођа запослен у јавној пракси који је тренутно на месту ревизора или обавља рачуноводствене, пореске, консултанске или сличне професионалне услуге за клијента.

Ангажовање ревизије финансијског извештаја

Разумно ангажовање на основу кога се пружа уверавање у коме професионални рачуновођа запослен у јавној пракси изражава мишљење о томе да ли су финансијски извештаји припремљени у свим значајним аспектима у складу са утврђеним оквиром финансијског извештавања, као што је ангажовање вођено у складу са Међународним стандардима ревизије. Ово укључује и Статутарну ревизију, што представља ревизију финансијског извештаја а која се захтева законски или по другој регулативи.

Рачуноводствена фирма

Рачуноводствена фирма (привредно друштво, предузетник) је скуп кога чине појединац, партнерство или корпорација професионалних рачуновођа, ентитет који контролише такве стране и ентитет кога такве стране контролишу.

Ранији преводи Међународних рачуноводствених стандарда

САВЕЗ РАЧУНОВОЂА И РЕВИЗОРА СРБИЈЕ
Serbian Association of Accountants and Auditors

**ОДЛУКА
ИЗВРШНОГ ОДБОРА САВЕЗА
О ПРИМЕНИ
IFAC-ОВОГ ЕТИЧКОГИ КОДЕКСА
ЗА ПРОФЕСИОНАЛНЕ РАЧУНОВОЂЕ**

Извршни одбор Савеза рачуновођа и ревизора Србије је, 2002. године, донео одлуку да прихвата текст IFAC-овог *Етичког кодекса за професионалне рачуновође* и све промене које усвоји IFAC-ов Комитет за етику. С тим у вези, Извршни одбор Савеза саопштава да су сви чланови Савеза рачуновођа и ревизора Србије и Међународне федерације рачуновођа обавезни да овај ревидирани кодекс, одобрен од стране надлежног комитета IFAC-а, примењују приликом вршења професионалних услуга (рачуноводство, ревизија, финансијски и порески консалтинг) које обављају у Србији, почев од 30.06.2006. године.

Увођење и спровођење етичких захтева

1. Савез рачуновођа и ревизора Србије, спроводећи мисију Међународне федерације рачуновођа, дефинисану у тачки 2 њеног Статута, односно "јачање и развој рачуноводствене професије у читавом свету, способне да пружа услуге доследно високог квалитета и у јавном интересу", прихватио је професионалну обавезу увођења и спровођења међународне професионалне регулативе, како би професионалне рачуновође у Србији, чланови Савеза, били носиоци остваривања цитиране мисије, у општем интересу. Ради остварења тог циља, Савез се као члан определио за објављивање свих докумената које IFAC објави, едукујући своје чланство за њихову примену.

2. Савез сматра да један од сегмената међународне професионалне регулативе, IFAC-ов *Етички кодекс за професионалне рачуновође*, чија је примена обавезујућа и према **Закону о рачуноводству и ревизији ("Службени гласник" РС бр.46/06)**, представља документ од изузетног значаја за рачуноводствену професију. У том смислу, овај документ се уводи у рачуноводствену праксу, као обавезујући за све професионалне

рачуновође, чланове Савеза и Међународне федерације рачуновођа, са свим последицама његовог непоштовања.

3. Прихватањем етичких захтева Међународне федерације рачуновођа, Савез је прихватио обавезу потпуног упознавања свих чланова појединачно, са свим захтевима из Кодекса и то чини путем овог издања, инфомативних гласила, одређених техничких саопштења и програма континуираних образовних активности.

4. За примену етичких стандарда, у Савезу рачуновођа и ревизора Србије задужени су чланови извршних органа, чију обавезу представљају тумачења, пружање савета и консултације поводом дилема које настану у вези са (не)поштовањем етичких захтева.

5. У процесу праћења примене етичких стандарда, посебно место има Дисциплински одбор, чија овлашћења и поступак рада су прописани Правилником о дисциплинској одговорности.

6. Већина рачуновођа, чланова Савеза, ће се придржавати етичких захтева који се на њих односе, без било какве потребе за принудом или санкцијама. Ипак, биће случајева када ће се од тих захтева одступити због грешке, превида или недовољног разумевања, па професионалне рачуновође неће успети да их се придржавају. У интересу је професије и свих њених чланова да шири јавност верује да ће за пропуст у придржавању етичких захтева, у оквиру професије, бити спроведена истрага и, када буде потребно, предузете дисциплинске мере.

7. Појединачни чланови рачуноводствене професије треба да буду спремни да оправдају свако одступање од етичких захтева. Пропуст у понашању у складу са етичким захтевима, или немогућност да се оправда одступање од тих захтева, сматрају се непрофесионалним понашањем које може да доведе до предузимања дисциплинских мера.

8. Овлашћење за покретање дисциплинских мера, у Савезу рачуновођа и ревизора Србије, има Дисциплински одбор Савеза, на основу захтева за покретањем дисциплинског поступка, који могу да поднесу: чланови органа Савеза, органи Савеза, органи Друштва рачуновођа и ревизора, послодавци, клијенти, државни органи и друге професионалне рачуновође.

9. Дисциплинске мере се предузимају у вези са:

- пропустима везаним за придржавање утврђених стандарда о професионалној одговорности, квалификацијама или оспособљености;
- непридржавањем закона и етичких правила;

- понашањем које дискредитује професију и
- непоштеним понашањем.

10. На основу пријаве и захтева за покретањем дисциплинског поступка, против професионалног рачуновође Дисциплински одбор покреће дисциплински поступак, у складу са Правилником о дисциплинској одговорности професионалних рачуновођа Савеза рачуновођа и ревизора Србије. На основу пријаве, Дисциплински одбор, најпре покреће истражни поступак. Истраге се могу спроводити усмено или путем преписке. Приликом спровођења истраге наводи се име члана професије против кога постоји пријава, као и субјекта који је поднео пријаву.

11. На основу резултата покренуте истраге, Дисциплински одбор одлучују да ли ће покренути дисциплински поступак. Дисциплински одбор може, ако има довољно елемената, покренути дисциплински поступак и без претходне истраге. Дисциплински поступак је увек хитан.

12. Дисциплински поступак води Дисциплински одбор, на начин утврђен Правилником.

13. Санкције које произилазе из дисциплинског поступка могу бити следеће:

- интерна опомена,
- јавна опомена,
- новчана казна,
- привремена забрана обављања професионалне делатности у трајању до три године (неиздавање професионалне лиценце),
- искључење из Савеза и стављање ван снаге чланске карте, сертификата и професионалне лиценце.

14. Право жалбе у утврђеном року имају и подносилац пријаве и професионални рачуновођа против кога се води дисциплински поступак. Жалба се подноси Извршном одбору Савеза, као другостепеном органу.

15. Органи који одлучују о дисциплинској одговорности одлучују и о објављивању својих одлука у гласилима Савеза.

Нови професионални облици организовања у оквиру Савеза рачуновођа и ревизора Србије

Дужи низ година у оквиру Савеза рачуновођа и ревизора Србије као облици унутрашњег организовања професионалних рачуновођа, односно чланства, активно делују, поред Друштва РР, и Секције у оквиру којих се организује чланство Савеза према ужој професионалној делатности, а то су:

- Секција ревизора;
- Секција рачуновођа у јавном сектору;
- Секција професора рачуноводства средњих економских школа;
- Секција интерних ревизора;
- Секција професионалних лиценцираних проценитеља; и
- Струковна комора предузећа и предузетника за рачуноводство.

Активности ових унутрашњих облика организовања од оснивања, као и данас, Савез подржава, пружајући им административно-техничко-стручну помоћ, односно сву потребну логистичку подршку.

Секција интерних ревизора и Секција професионалних проценитеља прерасле у "Асоцијацију интерних ревизора Србије" и "Друштво професионалних проценитеља"

Имајући у виду обим активности, као и значај и специфичности циљева интерних ревизора, као и професионалних проценитеља, неминовно се наметнула потреба за другачијим организационим решењима, што је резултирало формирањем два професионално струковна удружења "Асоцијација интерних ревизора Србије" и "Друштва професионалних проценитеља", као посебних правних субјеката, у формално-правном смислу.

Оба ова професионално струковна удружења, као организациони делови Савеза, имају седиште у Београду, у улици Његошевој 19, а делује на целој територији Републике Србије, ради оставривања следећих циљева:

- заштита професионалних интереса чланова;
- континуирано професионално усавршавање и иновирање знања својих чланова;
- праћење професионалног понашања чланова у примени законске и професионалне регулативе, у складу са IFAC-овим Етичким кодексом за професионалне рачуновође и другом професионалном регулативом;
- сарадња и са другим професионалним, научним и стручним организацијама и институцијама у земљи и иностранству ради унапређења

и развоја интерне ревизије, као и са државним органима, организацијама и институцијама;

- евиденција, ажурирање и вођење именика професионалних интерних ревизора, односно професионалних овлашћених лиценцираних проценитеља.

Асоцијација интерних ревизора Србије и Друштво професионалних проценитеља су колективни чланови Савеза рачуновођа и ревизора Србије, што њеним члановима обезбеђује чланство у Савезу и Међународној федерацији рачуновођа (IFAC), односно активно деловање на глобалном нивоу.

Активност ових облика организовања у погледу стручног, континуираног професионалног усавршавања је на завидном нивоу.

До сада је Асоцијација интерних ревизора Србије у сарадњи са Савезом РР Србије организовала пет професионално стручних семинара који су одржани у Београду у центру "Сава" са великим бројем учесника, а којима је на сваком од ових семинара обезбеђена одговарајућа професионално стручна литература (превод).

Друштво професионалних проценитеља, које је регистровано нешто касније, односно 06. априла 2009. године, заједно са Савезом РР Србије организовало је први дводневни специјалистички семинар, одржан дана 08. и 09. маја 2009. године. Учесници овог семинара, професионалне рачуновође чланови Савеза, по положеном специјалистичком испиту, стећи ће специјалистичку лиценцу "Професионалног овлашћеног проценитеља", сагласно параграфима 31.44 и 31.45 Националног рачуноводствено-образовног стандарда РС 31, а свим учесницима издата је потврда о одслушаном семинару.

У чланство Асоцијације интерних ревизора Србије могу, добровољно и равноправно, приступити сва лица која се професионално баве пословима интерне ревизије, односно у чланство Друштва професионалних проценитеља лица која се професионално баве проценом имовине и капитала, са могућношћу приступа и других, запослених пунолетних, лица заинтересованих за развој ове професионалне праксе, а на основу личног захтева, односно попуном *приступнице која се може преузети са сајта* Савеза РР Србије: www.srrs.rs.

Стога, овим путем позивамо сва заинтересована лица да, ако желе, приступе у чланство ових професионалних струковних организација и узму активно учешће у активностима које имају за циљ унапређење и развој интерне ревизије као и професионалне праксе овлашћених проценитеља.

Сви заинтересовани за стицање звања специјалистичког професионалног проценитеља могу да приступе Друштву професионалних проценитеља и након положеног специјалистичког испита стекну то звање.

ДОНЕТ ЈЕ НОВИ ЗАКОН О УДРУЖЕЊИМА

У тежњи за изградњом правног система у складу са суштински измењеним друштвеним, политичким и економским односима, поред низа нових закона, донет је и Закон о удружењима, који је објављен у “Службеном гласнику РС”, бр. 51/09, од 14. јула 2009. године.

Разлоге за доношење новог Закона о удружењима (у даљем тексту: Закон) јасно препознајемо у томе што је досадашњи национални правни оквир за оснивање и деловање удружења био неусклађен са коренито измењеним правним системом, а што је последица чињенице да потиче из периода у којем је Србију карактерисало сасвим другачије политичко и друштвено-економско уређење. Наиме, ради се о двама сасвим превазиђеним и готово неприменљивим законима, донетим у складу са раније важећим уставним уређењем, а то су: Закон о друштвеним организацијама и удружењима грађана („Службени гласник СРС“, бр. 24/82, 39/83, 17/84, 50/84, 45/85 и 12/89 и „Службени гласник РС“, бр. 53/93, 67/93, 48/94 и 101/05) и Закон о удруживању грађана у удружења, друштвене организације и политичке организације које се оснивају за територију СФРЈ („Службени лист СФРЈ“, број 42/90 и „Службени лист СРЈ“, бр. 24/94, 28/96 и 73/00).

Насталим променама у нашој друштвеној структури и државном систему, ови закони су превазиђени како у друштвеној основи, тако и у појединим правним институцијама. Тако, претходна законска регулатива познаје два облика удруживања, односно “дели” удружења на друштвене организације које су “друштвено правна лица” и удружења грађана, која су “грађанско правна лица”, за шта у важећем правном систему Републике Србије нема никаквог основа, тачније у уставном систему Републике Србије нема основа још од 1990. године. Такође, оба закона садржала су одредбе према којима надлежни орган управе одлучује о забрани рада удружења а не Уставни суд, како то налаже члан 55. Устава Републике Србије. Наведеним законима материја о страним удружењима, такође, није била регулисана. Одсуство одговарајућих одредби, у овим прописима, о регистравању, деловању и финансирању страних удружења у Републици Србији, чинило је да рад ових удружења буде правно неуређен.

Уставни основ за доношење Закона о удружењима утврђен је у оквиру надлежности државе Републике Србије, а то је одредба члана 97. став 1. тачка 2. Устава Републике Србије, према којој Република Србија уређује и обезбеђује “остваривање и заштиту слобода и права грађана”.

Поред уставног основа, Устав садржи и значајне одредбе о слободи удруживања као начину остваривања уставних права грађана. Треба имати у виду да се овде ради о непосредном удруживању грађана, као облику

непосредне демократије, што условљава да се савременим уставима и другим правним актима то јасно и дефинише. У члану 55. Устав јемчи слободу политичког и сваког другог удруживања и право да се остане изван сваког удружења. И у формулацији овог члана држава не само да проглашава слободу удруживања, већ је и јемчи, што значи да држава има обавезу да подстиче, подржава и штити слободу удруживања. Да то не би био некакав дириговани процес, који би опет могао да угрожава слободу личности, Устав одмах прокламује право и да се остане ван сваког удружења.

Са друге стране, са становишта упоредног права, слобода удруживања грађана, положај и деловање удружења заузимају значајно место и улогу у укупним друштвеним процесима, тако да се од тзв. трећег сектора очекује да кроз грађанску иницијативу искаже активну заинтересованост грађана за одређена животна питања и цени и уважи њихове потребе, иницијативе, ставове и мишљења у конкретним областима друштвеног живота.

Овај сектор има важну улогу и место незаобилазног учесника у скоро свим значајним друштвеним збивањима савременог света, тако да се успешност сарадње владиног и невладиног сектора данас сматра једним од критеријума за мерење степена развијености демократије једног друштва.

Овакав значај „трећег сектора” нужно је наметнуо потребу за успостављањем јасно одређеног правног оквира за оснивање и деловање удружења.

Доношењем новог закона успостављен је савремен и са европским стандардима у овој области усклађен законски оквир за оснивање и деловање удружења, чиме се омогућава пуна слобода удруживања, односно обезбеђују услови за остваривање једне од битних слобода и права човека и грађанина, у складу са највишим европским стандардима.

Закон о удружењима ступио је на снагу осмог дана од дана објављивања (22. јула 2009), а почеће да се **примењује** даном истека три месеца од дана ступања на снагу, односно **почев од 22. октобра 2009.** године (изузев члана 32. став 4, који ће почети да се примењује даном истека две године од дана ступања на снагу). Све друштвене организације, удружења грађана и њихови савези основани према претходно важећим законима, а имају седиште на територији Републике Србије, **дужни су да у року од 18 месеци од дана почетка примене Закона о удружењима ускладе свој статут као и друга општа акта са одредбама новог закона.** Крајњи рок за усклађивање је **закључно са 21. априлом 2011.** године.

Комплетан текст написа о новом Закону о удружењима објављен је у Рачуноводственој пракси бр. 16/17/2009.